

Tanja Korhonen

**MASTER-OPISKELIJANA YAMK-KOULUTUS VAHVAKSI TKI-VAIKUTTAJAKSI
- HANKKEESSA**

MASTER-OPISKELIJANA YAMK-KOULUTUS VAHVAKSI TKI-VAIKUTTAJAKSI - HANKKEESSA

Tanja Korhonen

Opinnäytetyö

Syksy 2016

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja
johtamisen koulutusohjelma

Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto, Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma

Tekijä: Tanja Korhonen

Opinnäytetyön nimi: Master-opiskelijana YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi -hankkeessa

Työn ohjaajat: Yliopettaja TtT Pirkko Sandelin & Yliopettaja TtT Liisa Kiviniemi

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syksy 2016

Sivumäärä: 65 + 30

Tässä artikkelimuotoisen kehittämistyön yhteenvetoraportissa kuvataan master-opiskelijan kokemuksia kolmikannan mukaisesta yhteistyöstä työelämän edustajien ja opettajien kanssa. Kehittämistyö liittyy valtakunnallisen YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi -verkostohankkeen Oulun osatutkimukseen. Yhteenvetoraportissa tarkoituksena oli kuvata master-opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan Oulun osatutkimuksen kahteen tutkimukselliseen vaiheeseen suunnitteluun, toteutukseen sekä kolmen artikkelin kirjoittamis- ja korjausvaiheisiin kolmikannan mukaisessa yhteistyössä. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä 24.–25.9.2015 pitämänsä esityksen ja 28.10.2015 Business Kitchenissä pitämänsä esityksen suunnittelusta ja esityksestä yhteistyössä opettajien kanssa.

Oulun osatutkimuksen ensimmäisen vaiheen tarkoituksena oli kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista kootun fokusryhmän kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä. Toisen vaiheen tarkoituksena oli kuvata yhteistulkintafoorumiin osallistuneen fokusryhmän arvioita ensimmäisen vaiheen tutkimustuloksista. Tulkintafoorumin tarkoituksena oli tuottaa keinoja ihanteelliseen kolmikantamallin mukaiseen yhteistyöhön pääsemiseksi kolmikantamallin mukaisessa yhteistyössä. Menetelmänä kolmikantayhteistyö luo rakenteet tavoitteelliseen ja projektimaiseen yhteistyöhön vahvistaen samalla yhteisymmärrystä. Tutkimuksen tulosten mukaan yhteistyön nykytila nähdään olevan osaltaan Jäsentyneen yhteistyön vaiheessa, osaltaan taas Kehittyneen yhteistyön esivaiheessa. YAMK-koulutuksen kehittämiseksi, koulutuksen tunnettuuden ja arvostuksen lisäämiseksi ja opiskelijan urapolun selkiyttämiseksi kolmikannan osapuolten Yhteistä todellisuutta ja tahtotilaa tulee vahvistaa. Tämä onnistuu koulutuksen markkinoimisella, pitkäjänteisellä yhteistyökumppanuuksien rakentamisella, keskinäisellä luottamuksella ja vuorovaikutuksella.

YAMK – koulutus vahvaksi TKI – vaikuttajaksi verkostohanke, Oulun osatutkimus sekä tämä artikkelimuotoinen opinnäytetyö tuottivat tietoa, jota voidaan hyödyntää kolmikantamallin mukaisen toimivan yhteistyömallin kehittämiseksi työelämän, opettajien ja opiskelijoiden yhteistyönä sekä monimuotoisten tki-oppimisympäristöjen kehittämiseksi. Oulun osatutkimus itsessään lisäsi YAMK-tutkintojen tunnettavuutta siihen osallistuneiden työelämän edustajien, opiskelijoiden ja opettajien tuottamana.

Asiasanat: Ylempi ammattikorkeakoulu, kolmikantamalli, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, työelämäkumppanuus, yhteistyö.

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences

Degree Programme in Development and Management of Health and Social care

Author: Tanja Korhonen

Title of thesis: Master-student in Creating a strong RDI profile for Master's degree programmes - project

Supervisors: Principal lecturer PhD Pirkko Sandelin & Principal lecturer PhD Liisa Kiviniemi

Term and year when the thesis was submitted: Autumn 2016 Number of pages: 65+30

In this article shaped development work summary report describes the master student's experience of tripartite cooperation under the working life representatives and teachers. Development work associated with national education YAMK- strong RDI-empowerment project of Oulu sub-study. Summary of the report was to describe the experience of the master-student participation in Oulu sub-study of two research-stage design, implementation, as well as three article writing and correction phases of the tripartite cooperation. In addition, the aim was to describe the experiences of the student's participation in the Northern Finland Care Science Days presentation deems 24.-25.09.2015 and 10.28.2015 Business Kitchen, considers the design and presentations in collaboration with the teachers.

The first phase of the study was to describe the students, working life representatives and the assembled teachers focus group experience of working in accordance with the tripartite model. The second stage was intended to describe the common interpretation of the forum had participated in a focus group, assessing the first phase of the research results. The purpose of the forum was also to provide an ideal means to achieve cooperation in accordance with the tripartite model.

The method of the tripartite cooperation structures will create goal-oriented and project-oriented cooperation, while strengthening mutual understanding. According to the study mode of cooperation is seen to have contributed to disorganized co-work stage, while contributing advanced stage of cooperation. The development of Master's training, in order to increase awareness and education, in order to clarify the student's career path will strengthen the common reality and the will of the tripartite sides. This is accomplished through the marketing of education, building long-term partnerships and mutual trust and interaction.

Research provides information that can be used in master's studies the working cooperation model development among the working life, teachers and students, as well as R & D-diverse learning environments. The study itself has increased the visibility of research and the exchange of information between the two sides in various tripartite.

Keywords: Master's degree, tripartite model, research- development and innovation activities, work partnership, cooperation.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	8
2	MASTER-OPISKELIJA KOLMIKANTAMALLIN MUKAISEN KEHITTÄMISTYÖN KESKIÖSSÄ	11
2.1	Ylempää ammattikorkeakoulua koskeva lainsäädäntö	11
2.2	Ylemmän ammattikorkeakoulun sijoittuminen suomalaiseen ja eurooppalaiseen koulutusjärjestelmään	12
2.3	Master-opiskelijan rooli kolmikannan mukaisessa kehittämistyössä	13
3	KEHITTÄMISTYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA ERI VAIHEISIIN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT	15
4	KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTTAMINEN VAIHEITTAIN	16
4.1	Ensimmäinen tutkimuksellinen vaihe	18
4.1.1	Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen kohderyhmät ja aineiston keruu ...	19
4.1.2	Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen aineiston käsittely ja analysointi ...	21
4.1.3	Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen luotettavuus ja eettiset kysymykset	24
4.2	Toinen tutkimuksellinen vaihe	25
4.2.1	Toisen tutkimuksellisen vaiheen kohderyhmät ja aineiston keruu	25
4.2.2	Toisen tutkimuksellisen vaiheen aineiston luotettavuus ja eettiset kysymykset	26
4.3	Kehittämistyöhön liittyvät yhteistyövaiheet	27
4.4	Artikkelimuotoinen kehittämistyö	30
4.4.1	Oulun osatutkimukseen liittyvät suulliset ja kirjalliset esitykset	31
4.4.2	Artikkelimuotoinen kehittämistyön raportti	33
4.4.3	Ensimmäisen artikkelin kirjoittaminen	34
4.4.4	Toisen artikkelin kirjoittaminen	35
4.4.5	Kolmannen artikkelin kirjoittaminen	35
5	KEHITTÄMISTYÖN ERI VAIHEIDEN TULOKSET	37
5.1	Kehittämistyöhön liittyvien yhteistyövaiheiden tulokset	37
5.2	Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen tulokset	39
5.3	Toisen tutkimuksellisen vaiheen tulokset	44
5.4	Ensimmäisen artikkelin tulokset	46

5.5	Toisen artikkelin tulokset	47
5.6	Kolmannen artikkelin tulokset.....	47
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	50
7	POHDINTA.....	53
	LÄHTEET.....	58
	LIITTEET	66

”Luomamme maailma on ajattelumme tulos. Sitä ei voi muuttaa muuttamatta ajatteluamme.”

—*Albert Einstein*

1 JOHDANTO

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tavoitteena on kouluttaa kehittäjäosaajia, joilla on vahva käytännön osaaminen. Työelämän ja aluevaikuttavuuden kehittämishaasteiden myötä yamk- koulutuksessa on kehitetty kolmikantamalli, jossa yamk-/ master- opiskelijat, työelämän edustajat ja opettajat yhdessä toteuttavat työelämälähtöisiä kehittämishankkeita. Kolmikantamalli mahdollistaa eri osapuolien luovuuden, pitkälle erikoistuneen tiedon sekä itsenäisen ajattelun kehittymisen. Malli toimii vaativan asiantuntijuuden oppimisympäristönä, koska se edellyttää toimijoiltaan ongelmanratkaisutaitoja, joita tarvitaan tutkimuksessa ja innovaatiotoiminnassa uuden tiedon ja toimintatapojen kehittämiseen ja eri alojen tietojen yhdistämiseen. (Ahonen & Nurminen 2009, 77- 94.)

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opintojen yhtenä kehittämishaasteena on tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä opetuksen välinen toimiva integraatio, jossa myös työelämän edustajat ovat mukana. Haasteena on kytkeä tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä erilaisissa oppimisympäristöissä tehtävät yamk- opiskelijoiden opinnäytetyöt luontevasti toteutettaviksi (Ahonen & Nurminen 2009, 77–79). Opiskelijoiden, opettajien ja työelämän edustajien muodostaman kolmikantamallin kehittämiskohteina ovat opiskelijan ja tutoropettajan eli ”työelämäopettajan” roolien selkiyttäminen, työyhteisön osaamispotentiaalin tunnistaminen ja henkilöstön sitouttaminen kehittämistyön eri vaiheisiin. (Ahonen & Nurminen 2009, 89–93.)

Tässä kehittämistyön yhteenvetoraportissa kuvataan ylemmän ammattikorkeakoulun opiskelijan osallistumista valtakunnalliseen Ylempi ammattikorkeakoulutus vahvaksi tutkimus-, kehitys- ja innovaatio – vaikuttajaksi Oulun osahankkeeseen. Tämä hanke oli aito esimerkki master- opiskelijan, työelämän edustajien ja opettajien välisestä kolmikantayhteistyöstä. Tutkimus liittyy valtakunnalliseen, ammattikorkeakoulujen yhteiseen YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi – verkostohankkeeseen, joka toteutettiin vuosina 2014 - 2015. Hankkeessa kytkettiin yhteen yamk- koulutuksen ja tki- toiminnan kehittäminen fokuksena tiedon ja osaamisen siirron vahvistaminen, uudistaminen ja kehittäminen korkeakoulujen ja työelämän välillä. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman hankkeen tarkoituksena oli uudistaa yamk-toimintoja niin, että ammattikorkeakoulujen tki- työn vaikuttavuus vahvistuu huomattavasti. Tarkoituksena oli myös valtakunnallisesti profiloida ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tki- toimintaa, tukea verkostoitumista ja sen moninaisuuden hyödyntämistä, vahvistaa, kehittää ja uudistaa tiedon ja osaamisen siirtoa korkeakoulujen ja työelämän välillä, lisätä työelämäinnovaatioiden monialaisuutta, lähentää opetustyötä työelämään ja

tukea yhteisöllisen tiedon kehittämistä. (Salminen & Varjonen 2013; Sinkkonen, Tapani, Aho, Lipponen, Wallin, Saarni & Cumini 2015.)

Tutkimus oli kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa selvitettiin fokusryhmän kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä, käsityksiä yhteistyön kehittämisestä sekä tuotettiin tulevaisuuden muistelumenetelmää soveltaen ihanteellinen kolmikantamallia hyödyntävä yhteistyö. Toisessa vaiheessa pidettiin tutkimustulosten yhteinen tulkintafoorumi. Tutkimus tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää yamk-opintojen toimivan yhteistyömallin kehittämisessä työelämän, opettajien ja opiskelijoiden kesken sekä monimuotoisten tki-oppimisympäristöjen kehittämisessä. (Korhonen, Sandelin, Kiviniemi & Kuusipalo 2015a.)

Neuvonen-Rauhala (2009, 124) toteaa ammattikorkeakoulujen korostavan kolmikantayhteistyötä ammattikorkeakoulun opiskelijoiden, opettajien ja työelämän edustajien kesken. Kolmikantamallin mukaista yhteistyötä tehdään eniten master – opiskelijoiden kehittämistöiden yhteydessä. Ajatuksena on, että kaikki kolmikannan osapuolet hyötyvät yhteistyöstä. Kolmikantayhteistyötä ei kuitenkaan ole vielä kehitetty sellaiseksi, että työelämän edustajat olisivat aktiivisesti mukana opiskelijoiden opinnäyte- ja kehittämistöiden suunnittelu-, toteutus- ja arviointivaiheessa.

YAMK- koulutus vahvaksi TKI – vaikuttajaksi Oulun osahankkeen tutkimustulosten mukaan (Korhonen, Sandelin, Kiviniemi & Kuusipalo 2015b) opiskelijoiden tulisi jo opiskeluaikanaan saada ratkaistavakseen kehittämistehtävissään aitoja työelämän ongelmia. Tämä kasvattaisi opiskelijaa ammatillisesti sekä lisäisi kolmikannan mukaista työskentelyä. Aitojen ja autenttisten työelämän ongelmien ratkaiseminen kehittämistöillä lisäisi yamk- tutkinnon arvostusta ja sen myötä myös tutkinnon suorittaneiden osaamisen tuntemusta. Tällä hetkellä yamk- tutkinnon suorittaneiden osaamista ei Oulun osahankkeen tutkimustulosten mukaan tunneta, jolloin he eivät myöskään saa osaamistaan vastaavaa työtä, eivätkä etene työrallaan. Myös Neuvonen-Rauhalan (2009, 124) mukaan kehittämistöitä on tärkeää muokata sellaiseen muotoon, että ne vastaavat työelämän tarpeisiin. Tämä edellyttää tiivistä ja systemaattista yhteistyötä työelämän edustajien ja ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ja opettajien välillä ja osallisten roolien selkiyttämistä. Opettaja toimii työelämälähtöisen opinnäytetyön ohjaamisessa konsulttina, opiskelija on työelämän kehittämisen toteuttaja, tutkija ja työelämäsuhteiden välittäjä. Työelämän edustaja on kehittämistyön toimeksiantaja, ohjaaja ja oppimisen arvioija (Neuvonen-Rauhala 2009, 124).

Työelämälähtöinen kehittämistehtävä perustuu kolmikantaan, jossa toimijoille on yhteistä työelämän kehittämistehtävän ja tiiviin työelämän kytkennän korostaminen. Yhteistyön perustana on osapuolten saama hyöty yhteistyöstä. Opiskelijaa ja ammattikorkeakoulua yhdistää tutkintotavoitteiden mukainen koulutus. Työelämän ja opiskelijan yhdistävät tekijät liittyvät uraan ja työhön, sekä työelämän osaamistarpeisiin ja kehittämiseen. (Heikkinen, Kananen, Koivunen & Lohilahti 2012, 207–220.)

2 MASTER-OPISKELIJA KOLMIKANTAMALLIN MUKAISEN KEHITTÄMISTYÖN KESKIÖSSÄ

Suomen korkeakoululaitoksen muodostaa duaalimallin mukaisesti ylemmät ammattikorkeakoulut ja yliopistot. Ylemmät ammattikorkeakoulut eroavat yliopistotutkinnoista erityisesti työelämälähtöisyytensä vuoksi. Työelämälähtöisyyttä korostaa vaatimus kolmen vuoden työkokemuksesta ennen koulutukseen hakeutumista. Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen mukaan yamk- tutkinto sijoittuu tasolle seitsemän muiden ylempien korkeakoulututkintojen kanssa. Ylempää ammattikorkeakoulua säädellään lain ja asetuksin. Ammattikorkeakoulun tehtävät on kirjoitettu ammattikorkeakoululakiin (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 4§). Valtioneuvosto säätää asetuksissaan ylempien ammattikorkeakoulun opintojen tavoitteet (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014 5§). Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vakinaistettiin vuonna 2005. Se on tarjonnut AMK -tutkinnon suorittaneille väylän jatkaa opintojaan, syventää ammatillista osaamistaan ja suorittaa ylempi korkeakoulututkinto. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa osaltaan ammattikorkeakoulujen tehtävään harjoittaa elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehittämistyötä sekä yhdistää elinikäisen oppimisen muodolliseen tutkintokoulutukseen (Huotari 2014, 7).

2.1 Ylempää ammattikorkeakoulua koskeva lainsäädäntö

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelijan ammatillista kasvua. Ammattikorkeakoulun tehtävänä on myös harjoittaa työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulun tulee edistää elinikäistä oppimista. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 4§.)

Valtioneuvoston asetuksissa ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteena ovat laajat ja syvälliset tiedot sekä tarvittavat teoreettiset tiedot, jotta tutkinnon suorittanut voi toimia työelämän kehittäjänä vaativissa asiantuntija- ja johtamistehtävissä. Tutkinnon suorittaneella

tulisi olla myös syvälinen kuva omasta ammattialasta, sen asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä valmiudet seurata ja eritellä alan tutkimustiedon ja ammattikäytännön kehitystä. Ylemmän ammattikorkeakoulun tulisi antaa valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman ammattitaidon kehittämiseen. Tavoitteena ovat myös hyvät viestintä- ja kielitaidot oman alan tehtävissä sekä valmiudet kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014 5§.)

2.2 Ylemmän ammattikorkeakoulun sijoittuminen suomalaiseen ja eurooppalaiseen koulutusjärjestelmään

Suomen koulutusjärjestelmä ryhmitellään koulutusasteisiin. Yleensä alemman asteen opinnot suorittanut voi opiskella ylemmän asteen koulutuksissa. Ammattikorkeakoululain (932/2014) 11 §:n 1 momentin mukaan ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulututkinnot ovat korkeakoulututkintoja ja ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ylempiä korkeakoulututkintoja. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon edellytyksenä on ammattikorkeakoulututkinto tai muu soveltuva tutkinto sekä vähintään kolmen vuoden työkokemus aiemman tutkinnon suorittamisen jälkeen. Ylempät ammattikorkeakouluopinnot on tarkoitettu niille, jotka haluavat syventää ja laajentaa erikoisosaamistaan. (Opetus ja kulttuuriministeriö, viitattu 22.8.2016.)

Suomen korkeakoululaitoksen on määritelty muodostuvan duaalimallin mukaisesti yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014). Yliopistoissa korostuu tieteellinen tutkimus ja siihen perustuva opetus. Ammattikorkeakoulut tarjoavat käytännönläheistä ja työelämän tarpeita vastaavaa koulutusta. (Opetus ja kulttuuriministeriö, viitattu 22.8.2016.) Ylempi ammattikorkeakoulututkinto antaa kelpoisuuden hakeutua sellaisiin tehtäviin, joiden vaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto. Tutkinnon suorittaneet voivat sijoittua kehittäjiksi, muutosjohtajiksi ja esimiehiksi. (Lampinen & Turunen 2015, 6.) Ylemmän ammattikorkeakoulun tutkintonimike on esim. Suuhygienisti (ylempi AMK), kansainvälinen tutkintonimike on tällöin Master of Health Care.

Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF) muodostuu kahdeksasta tasosta, jotka kattavat kaikki tutkinnot perustasosta edistyneeseen tasoon. EQF-tasojen määrittely perustuu oppimistulosten kuvailuun. EQF kuvaa oppijan tietoja, taitoja ja pätevyyttä riippumatta siitä, missä järjestelmässä tut-

kinto on suoritettu tai pätevyys hankittu. EQF sisältää yleissivistävän, ammatillisen ja korkea-asteen koulutuksen. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto sijoittuu eurooppalaisen tutkintojen viitekehukseen tasolle seitsemän muiden ylempien korkeakoulututkintojen kanssa. (Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksestä, 2016, viitattu 11.9.2016.)

2.3 Master-opiskelijan rooli kolmikannan mukaisessa kehittämistyössä

Opinnäytetyö on tärkeä osa ylem্পää ammattikorkeakoulua muodostaen kolmanneksen koko tutkinnosta. Kehittämistyö toimii koko opiskelun ajan opintojen punaisena lankana. Pääsääntöisesti yamk-tutkintoa suorittavat opiskelevat työnsä ohella ja tekevät kehittämistyönsä omaan organisaatioon liittyen. Tehtävän aihe voi löytyä joko opiskelijalta itseltään tai yrityksen johdon aloitteesta. Kehittämistehtävä voi olla myös koulun hanke, jolloin koulu edustaa sekä työnantajapuolta, että koulua.

Kolmikannan mukainen kehittämistyö perustuu kolmen tahon, master-opiskelijan, työyhteisöä edustavan mentorin ja korkeakoulua edustavan tutorin yhteistyöhön. Kolmikannan mukaisen yhteistyön sujumiseksi ja kehittämiseksi eri osapuolten on huolehdittava omista rooleistaan. Roolien pitäisi olla selkeästi määriteltyjä ja kaikkien tiedossa. Opiskelijan rooli kehittäjänä on haastava. Onnistunut kehittämisprojekti edellyttää opiskelijalta systemaattista, tavoitteellista, päämäärätietoista, innovatiivista, rohkeaa ja arvioivaa toimintaa projektipäällikön roolissa sekä ohjausryhmätyöskentelyssä. Toteutuksessa master-opiskelijalta edellytetään myös ammatillista osaamista, kehittämis- ja tutkimustyön menetelmien hallintaa ja kykyä liittää kehittäminen osaksi organisaatioiden arkea. Opiskelijan tulisi myös osata analysoida ja raportoida hankkeen eri vaiheita, sekä lopulta kirjoittaa kokonaisuus tasokkaaksi raportiksi. (Cavèn-Pöysä, Hedberg & Neuvonen-Rauhala 2007, 312–325; Syrjälä, Ahonen, Eronen & Isotalo 2011, 28–45.)

Erittäin tärkeää ja opiskelijan kannalta myös motivoivaa on, jos työyhteisön edustaja on sitoutunut hankkeeseen. Työyhteisön edustajan tulisi myös luoda mahdollisuudet kehittämistyön onnistuneelle toteutukselle esimerkiksi resurssien ja tuen muodossa. Parhaimmillaan kehittämistyö hyödyttää kaikkia osapuolia. Työelämän näkökulmasta ylem্পän ammattikorkeakoulun tutkinnon kehittämistyöt voivat olla onnistuessaan parhaita mahdollisia tapoja hallita terveydenhuollon toimintaympäristön jatkuvaa muutosta osana hyvää johtamista. Opiskelijan oma osaaminen kehittyä ja

hanke lisää myös urakehityksen mahdollisuuksia. Hankkeen myötä opiskelija voi myös verkostoitua laajemmin. (Cavèn-Pöysä ym. 2007, 312–325: Syrjälä ym. 2011, 28–45.)

3 KEHITTÄMISTYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA ERI VAIHEISIIN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT

Tämän yhteenvetoraportin tarkoituksena on kuvata master-opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan Oulun osatutkimuksen kahden tutkimuksellisen vaiheen suunnitteluun ja toteutukseen sekä kolmen artikkelin kirjoittamis- ja korjausvaiheisiin kolmikannan mukaisessa yhteistyössä. Lisäksi tarkoituksena on kuvata opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä 24.–25.9.2015 pitämänsä esityksen ja Business Kitchenissä pitämänsä esityksen suunnittelusta ja esityksestä yhteistyössä opettajien kanssa sekä yhteenvetoraportin kirjoittamisesta. Tavoitteena on tuottaa opiskelijan kokemustietoa toimimisestaan valtakunnalliseen hankkeeseen liittyvästä Oulun osatutkimuksen yhteistyöstä sekä työelämän edustajien, että opettajien kanssa.

Tämän kehittämistyön yhteenvetoraportin tutkimustehtävät ovat seuraavat:

1. Master- opiskelijan kokemusten kuvaaminen osallistumisestaan YAMK-koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi Oulun osatutkimuksen ensimmäiseen vaiheeseen kolmikannan mukaisessa yhteistyössä.
2. Master- opiskelijan kokemusten kuvaaminen osallistumisestaan YAMK-koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi Oulun osatutkimuksen toiseen vaiheeseen kolmikannan mukaisessa yhteistyössä.
3. Master-opiskelijan kokemusten kuvaaminen Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä 24.–25.9.2015 ja Business Kitchenillä 28.10.2015 pidettyjen Oulun osatutkimukseen liittyvien esitysten suunnittelusta ja esityksistä sekä yhteenvetoraportin kirjoittamisesta.

4 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTTAMINEN VAIHEITTAIN

Oulun, Turun ja Vaasan ammattikorkeakouluissa toteutettavan tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostetun fokusryhmän kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä. Tarkoituksena oli myös selvittää fokusryhmän mielipiteitä kolmikantamallin mukaisen yhteistyön kehittämisestä. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata ryhmän tulevaisuuden muistelun avulla ihanteellisesti toimivaa kolmikantamallin mukaista yhteistyötä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä. (Kiviniemi, Kuusipalo & Sandelin, 2015.)

Oulun ammattikorkeakoulussa järjestetyn tutkimuksen tutkijatiimin muodostivat master-opiskelijan lisäksi kolme yamk-opettajaa. Yliopettaja, TtT Pirkko Sandelin ja yliopettaja, TtT Liisa Kiviniemi edustavat sosiaali- ja terveysalaa sekä yliopettaja, KTT Jaana Kuusipalo liiketaloutta. Tutkimuksen aineisto kerättiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa selvitettiin tutkimukseen osallistuneiden kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä, käsityksiä yhteistyön kehittämisestä sekä tuotettiin tulevaisuuden muistelumenetelmää soveltaen ihanteellinen kolmikantamallia hyödyntävä yhteistyö. Toisessa vaiheessa pidettiin tutkimustulosten yhteinen tulkintafoorumi. Tutkimus tuotti tietoa, jota voidaan hyödyntää yamk-opintojen toimivan yhteistyömallin kehittämisessä työelämän, opettajien ja opiskelijoiden kesken sekä monimuotoisten tki-oppimisympäristöjen kehittämisessä.

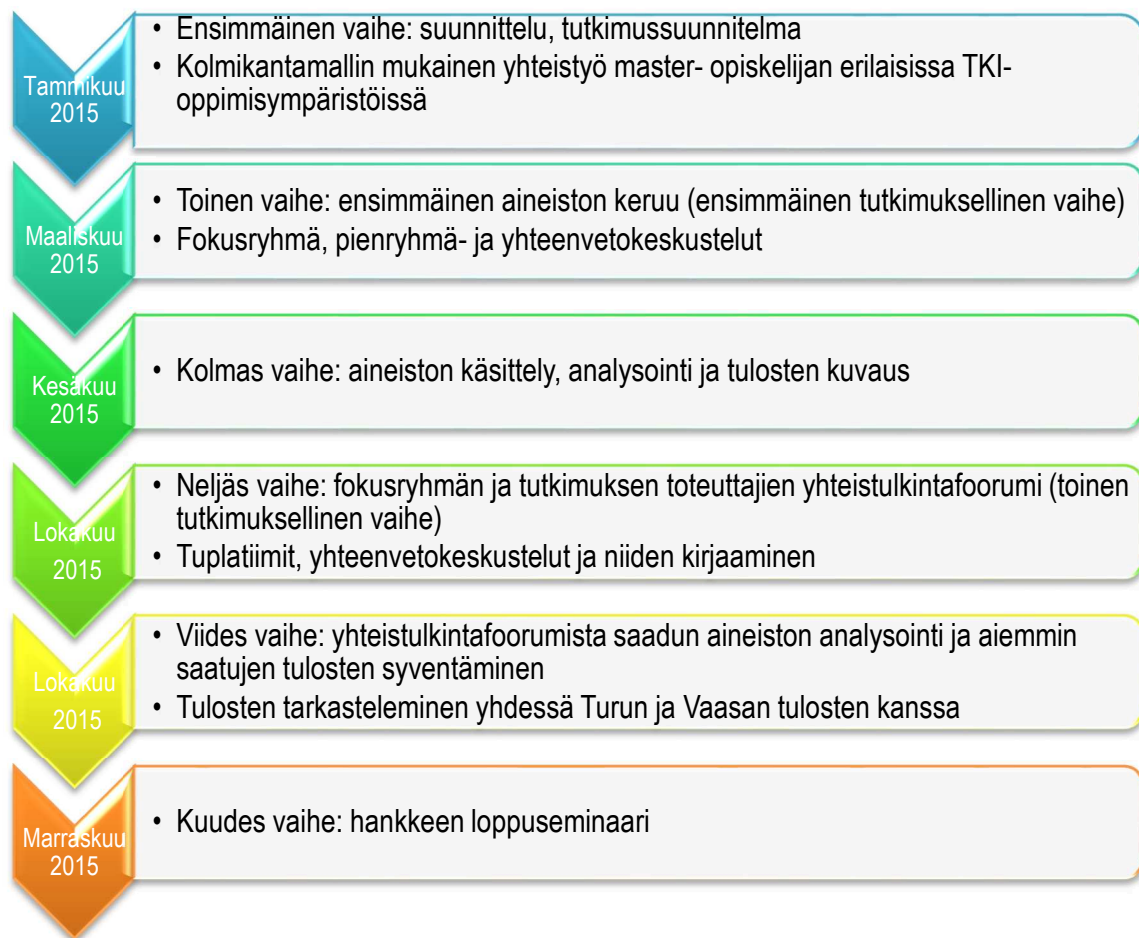
Oulun osatutkimuksen tutkimuskysymykset:

1. Millaisia kokemuksia tutkimukseen osallistujilla on kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä?
2. Miten kolmikantamallin mukaista toimintatapaa voidaan kehittää tutkimukseen osallistujien mielestä?
3. Millainen on ihanteellisesti toimiva kolmikantamallia hyödyntävä toimintatapa vuonna 2016 tutkimukseen osallistujien tulevaisuuden muistelun perusteella?

Ylempi ammattikorkeakoulutus vahvaksi tutkimus-, kehitys- ja innovaatiovaikuttajaksi (tki) – hankkeen Oulun osatutkimus käynnistyi tammikuussa 2015 tutkimussuunnitelmalla (Kiviniemi ym. 2015) ja toteutettavan fokusryhmäkeskustelun suunnittelulla (kuvio1). Aineisto kerättiin kahdessa

vaiheessa. Maaliskuussa 2015 kerättiin ensimmäinen tutkimusaineisto opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostetulta fokusryhmältä. Aineisto käsiteltiin ja analysoitiin laadullisia menetelmiä käyttäen. Laadullisella tutkimusmenetelmällä tehdyssä tutkimuksessa tarkastellaan merkitysten maailmaa, joka on ihmisten välinen ja sosiaalinen. Merkitykset ilmenevät suhteina ja niiden muodostamina merkityskokonaisuuksina. Laadullisessa tutkimuksessa tavoitteena on tavoittaa ihmisen omat kuvaukset hänen koetusta todellisuudestaan. (Vilkkä 2015, 118.)

Oulun osatutkimuksen neljännessä vaiheessa pidettiin toinen aineistonkeruu. Lokakuussa 2015 pidettiin fokusryhmälle yhteistulkintafoorumi, jossa palautettiin alustavat tutkimustulokset tutkimukseen osallistujille. Tutkimustuloksia tarkasteltiin yhdessä fokusryhmäkeskusteluun osallistuvien kanssa niiden täsmentämiseksi sekä tulosten mukaisten yhteistyötä edistävien toimintojen kehittämiseksi. Viidennessä vaiheessa yhteistulkintafoorumista saatu aineisto analysoitiin ja syvennettiin jo aiemmin saatuja tutkimustuloksia. Tuloksia tarkasteltiin myös Turussa ja Vaasassa tehtyjen osatutkimusten tulosten kanssa. Hankkeen loppuseminaari pidettiin Hämeenlinnassa marraskuussa 2015. Kuviossa 1 kuvataan YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi Oulun osatutkimuksen tutkimuksellisen kehittämistyön vaiheet.

KUVIO 1. Oulun osatutkimuksen vaiheet

4.1 Ensimmäinen tutkimuksellinen vaihe

Valtakunnallisen YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi – hankkeen Oulun ammattikorkeakoulun osatutkimus alkoi tammikuussa 2015 tutkimussuunnitelmalla (Kiviniemi ym. 2015), jonka tutkijatiimin opettajat olivat kirjoittaneet. Master- opiskelija pyydettiin hankkeeseen mukaan tutkimussuunnitelman ollessa jo valmiina. Opiskelijan osuus tässä ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen suunnittelussa oli kattava tutustuminen sekä kirjallisuuteen kolmikannan mukaisesta yhteistyöstä, että koko valtakunnalliseen hankkeeseen.

Aineisto kerättiin fokusryhmähaastattelun avulla. Fokusryhmähaastattelu on laadullinen tutkimusmenetelmä, jonka avulla pyritään ymmärtämään tutkittavaa ilmiötä (Liamputtong, 2011). Suunnitteluvaiheessa kolmikannan mukaisen fokusryhmän kokoonpanoksi mietittiin seuraavaa: neljä opiskelijaa, neljä työelämän edustajaa ja neljä opettajaa. Silvermanin (2010) mukaan suositeltava fokusryhmän koko on 8-12 henkilöä. Vilkan (2015, 150) mukaan laadullisella tutkimusmenetelmällä

toteutetussa tutkimuksessa tutkimusaineiston kokoa ei säätele määrä vaan sen laatu. Fokusryhmässä oli hyvä olla mukana monipuolisesti kolmikannan eri osapuolien edustajia. Tässä tutkimuksessa fokusryhmään kuuluvat edustivat niin yksityistä kuin julkistakin sektoria eri aloilta.

Fokusryhmäkeskusteluun kutsuttavat kutsuttiin sähköpostitse maaliskuussa 2015 Professorintien kampuksella pidettävään keskustelutilaisuuteen. Tutkijatiimin opettajat olivat laatineet tiedonsaantiin liittyvän saatekirjeen (liite 1) ja kyselylomakkeen pohjan (liite 2).

4.1.1 Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen kohderyhmät ja aineiston keruu

Tutkimukseen osallistuivat Oulun, Turun ja Vaasan ammattikorkeakoulujen yamk-tutkinnon opiskelijat, opettajat ja työelämän edustajat, jotka muodostivat fokusryhmän. Aineisto kerättiin fokusryhmähaastattelun avulla. Liamputtongin (2011) mukaan fokusryhmähaastattelu on haastattelijan ylläpitämää ryhmäkeskustelua, jota käytetään esimerkiksi yhteiskunta- ja ihmistieteissä sekä käytävyystutkimuksissa. Fokusryhmähaastattelu on aito keskustelutilanne, jolla on fokus ja selkeästi tunnistettava eteneminen. Haastateltavien valinnassa tavoitteena on saada kokoon ryhmä, joka pystyy tuomaan tutkittavaan ilmiöön eri näkökulmia. Vilkan (2015, 125) mukaan laadullisella tutkimusmenetelmällä tehdyn tutkimuksen tärkein tehtävä on olla emansipatorinen. Tällä tarkoitetaan sitä, että tutkimushaastatteluun osallistuvat eivät ole vain välineitä tiedon saamiseksi, vaan tutkimuksen tulisi lisätä myös tutkittavien ymmärrystä asiasta ja siten vaikuttaa myönteisesti tutkittavien tutkittavaa asiaa koskeviin ajattelu- ja toimintatapoihin myös tutkimustilanteen päätyttyä.

Fokusryhmäkeskustelut soveltuvat hyvin ideoiden kehittämiseen. Tällaisessa keskustelussa saadaan enemmän ideoita ja vuorovaikutuksen kautta syntyy monipuolisempi lopputulos kuin yksilökeskusteluissa. Luottamuksellinen ja rento ilmapiiri edesauttaa monipuolisen aineiston tuottamista. Kokemus fokusryhmähaastattelujen vetämisestä on eduksi, mutta myös opetuskokemus riittää. (Eriksson & Kovalainen, 2008; Silverman 2010.)

Tässä kehittämistyössä fokusryhmän keskustelutilaisuuden ilmapiiri oli rento ja jokaisella oli mahdollisuus ilmaista omia mielipiteitään. Fokusryhmähaastattelussa oli mukana tutkijatiimi, johon kuului kolme yamk-opettajaa sekä master-opiskelija. Yliopettaja Liisa Kiviniemi toimi haastattelutilanteessa vetäjänä. Opettajan opetustausta edesauttoi ilmapiirin luomisessa ja vuorovaikutuksellisen keskustelun etenemisessä. Kaikki keskustelut nauhoitettiin ja pääkohdat kirjattiin fläppitauluille (liite

3). Aluksi fokusryhmähaastatteluihin osallistujat jaettiin neljään pienryhmään. Pienryhmissä osallistujat keskustelivat vilkkaasti ja idearikkaasti tutkimuskysymyksistä. Master-opiskelijan roolina fokusryhmähaastattelussa oli pienryhmien keskusteluun ohjaus. Pienryhmäkeskustelujen jälkeen koonnuttiin saman pöydän ääreen keskustelemaan pienryhmäkeskusteluissa ilmi tulleista pääkohdista. Opettajan vetäessä keskustelua opiskelijan roolina oli kuunnella keskustelua aktiivisesti, sekä kirjata fläppitauluille keskustelun pääkohtia. Opiskelijaa pyydettiin myös ottamaan osaa keskusteluun, sekä kommentoimaan kuulemaansa.

Fokusryhmiin osallistuminen perustui vapaaehtoisuuteen ja jokainen osallistuja allekirjoitti kirjallisen suostumuksen osallistumisestaan. Ennakkotiedossa (liite 1) mainittiin, että kyse on kaksivaiheisesta prosessista, joista ensimmäisessä vaiheessa kerätään aineistoa ja toisessa vaiheessa on fokusryhmän ja tutkimuksen tekijöiden yhteinen tulkintafoorumi. Tutkimuksen kaikissa vaiheissa noudatettiin tutkimuseettisiä periaatteita.

Fokusryhmäkeskustelussa hyödynnettiin tulevaisuuden muistelun toimintatapaa, jonka avulla haettiin vastausta kolmanteen tutkimuskysymykseen (Millainen on ihanteellisesti toimiva kolmikantamallia hyödyntävä toimintatapa vuonna 2016 tutkimukseen osallistujien tulevaisuuden muistelun perusteella?). Seikkula & Arnkilin (2005) mukaan tulevaisuuden muistelu on vuoropuhelu, jossa osallistujilla on mahdollisuus laajentaa näkemyksiään ja vahvistaa toiveikkuutta tarkastelemalla asioita tulevaisuuden näkökulmasta ja kuulemalla toisten osapuolten näkemyksiä. Tulevaisuuden muistelu luo mahdollisuuden kuulla näkemyksiä toivottavasta toiminnasta ja tarvittavista teoista sekä tulla itse kuulluksi lähitulevaisuuden suunnittelussa (Kokko 2006). Sitä voidaan soveltaa erilaisiin suunnittelutilanteisiin, kuten kehittämistyön aloittamiseen, toimintasuunnitelmien tekoon ja projektien käynnistämiseen. Se sopii myös kehittämistyön lopussa tulosten hyödyntämisen suunnitteluun.

Tärkeää on, että jokaisella osallistujalla on mahdollisuus tuoda tulevaisuuteen suuntaavat ajatuksensa esille. Tulevaisuuden muisteluun ei kuulu asioiden kriittinen tarkastelu, vaan mahdollisuus spontaanien ajatusten ilmaisemiseen. Ajatukset ja ideat kannattaa joko kirjata tai nauhoittaa. Fokusryhmän ohjaajista toinen voi tehdä tulevaisuuden muistelukeskustelusta haastattelun loppupuolella sanallisen yhteenvedon, jonka osallistujat kuuntelevat ja voivat kommentoida. Kehittämistyön käynnistämiseksi ja jatkamiseksi osallistujilta voi kysyä, mikä on kunkin seuraava toimi hyvin toimivan kolmikantamallin edistämiseksi. (Kiviniemi ym. 2015.)

4.1.2 Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen aineiston käsittely ja analysointi

Laadullisen aineiston analyysi, jossa sovelletaan tieteellisiä menettelytapoja ja sääntöjä alkaa usein jo aineistonkeruuvaiheessa ja päättyy joskus vasta lopullisen raportin kirjoittamiseen. Analysoinnissa käytettyjen menettelytapojen ja sääntöjen ilmaisemisesta seikkaperäisesti raportissa pidetään tärkeänä. Tutkittaessa inhimillisiä kokemuksia niiden analysoinnin avulla kuvataan kokemuksia, sellaisenaan kuten ihmiset ovat ne kokeneet tai ihmisten kokemuksilleen antamien eksplisiittisten tai implisiittisten merkitysten avulla. (Eskola & Suoranta 2001.)

Laadullisen tutkimuksen aineiston käsittelyllä eli litteroinnilla tarkoitetaan tekstimateriaalin kuten nauhoitetun ja muistiinpanoihin perustuvien aineistojen muokkaamista tekstimuotoon ennen varsinaista analysointia (Creswell, 2012; Eskola, 2010; Vilkkä 2015). Tässä kehittämistyössä fokusryhmän maaliskuussa 2015 nauhoitetut yhteenvetokeskustelut tuottivat 39 sivua yhdenmukaiseen muotoon kirjoitettua tekstiä. Aineiston käsittelyssä ja analysoinnissa voidaan käyttää monenlaisia apuvälineitä. Tämän tutkimuksen analysointiprosessissa käytettiin sarakkeellista, otsikoitua ja näytöllä vaakatasossa olevaa sivua (liite 4).

Tässä kehittämistyössä aineisto analysoitiin aineistolähtöisellä eli induktiivisella sisällönanalyysillä. Induktiivinen sisällönanalysointi käynnistyy ilman teoriaa, aineiston ehdoilla. Analyysiprosessia ohjaavat aineisto, tutkimuksen tarkoitus ja tutkimustehtävät. Aineistoa kuvaavat luokat muodostetaan kysymysten avulla, jotka kehitetään aineistosta, tutkimuksen tarkoituksesta ja tutkimustehtävistä. Tällainen kysymys voi koskea sanaa, lausumaa, ajatuskokonaisuutta, lausetta tai teemaa. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 3-12, Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003, 21–43.)

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä uppoudutaan aluksi aineistoon ja tutkittavaan ilmiön ole-mukseen. Nämä tapahtuvat lukemalla aineisto useaan kertaan. Näin muodostetaan kokonaiskuva siitä, pohdiskellaan sen sanomaa ja yritetään selvittää, mikä on tutkittavalle ilmiölle tunnusomaista. Tämä auttaa luokitusjärjestelmän luomisessa. Aineiston pelkistäminen ja ryhmittely tapahtuvat kysymysten avulla. Esim. Millaisia kokemuksia fokusryhmään osallistujilla on kehittämistyöhön liittyvästä yhteistyöstä. (Kiviniemi ym. 2015.)

Analysoinnin toisessa vaiheessa kysymysten avulla tunnistetut ilmaisut merkitään eli koodataan. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 3-12, Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003, 21–43.) Tässä tutkimuk-

sessä käytettiin värikoodausta. Alkuperäisilmaisuista etsittiin vastauksia tutkimuskysymyksiin. Vastaukset koodattiin väreillä, esimerkiksi yhteistyötä kuvaavat ilmaisut koodattiin keltaisella, koulutuksen tunnettavuutta kuvaavat vihreällä ja tulevaisuutta kuvaavat sinisellä (liite 4). Kun alkuperäiset ilmaisut oli kokonaan koodattu pelkistettyihin ilmaisiin, ne siirrettiin sarakkeeseen pelkistetyt ilmaisut.

Aineiston analyysin kolmannessa vaiheessa analysoidaan pelkistetyt ilmaisut kysyen niiltä mitkä näistä ilmaisuista kuuluvat yhteen ja millä perusteella tai mitkä ilmaisut eivät kuulu yhteen ja millä perusteella ne eivät kuulu yhteen. Näin muodostuvat alaluokat, jotka nimetään abstrahoimalla niiden sisältöä kuvaavilla nimillä. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 3-12, Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003, 21–43, Perttula 2005.) Näin tehtiin myös tässä tutkimuksessa. Esimerkiksi pelkistetyt ilmaisut *opiskelu on harrastusta, koska yhteys uraan puuttuu ja koulutuksen jälkeinen urapolku epäselvä* kuvasivat alaluokkaa, jonka nimeksi tuli *Selkiytymätön urapolku*.

Alaluokkia muodostettaessa on tärkeää analysoida mitkä pelkistetyistä ilmaisuista ovat samanlaisissa merkityksissä ja konteksteissa ja siten muodostavat alaluokan. Alaluokkia verrattaessa, on päätettävä miten eri ilmaisut eroavat toisistaan ja miten alaluokat siten ovat toisensa poissulkevia. Ryhmittely voidaan toteuttaa joko käsitteellisesti, jolloin lähtökohta on tutkijan omat ajatukset yhteenkuuluvuuksista tai empiirisesti, jolloin yhdistetään aineiston koonnin aikana havaitut yhteenkuuluvuudet. Kyseinen luokka muodostaa alaluokan, johon kuuluvat alkuperäisaineiston kielelliset pelkistetyt ilmaukset. Yhteys alkuperäiseen aineistoon turvataan merkitsemällä tutkimukseen osallistujan tunnuksen asiayhteyden löytämiseksi. (Kyngäs & Vanhanen 1999, Eskola 2001, Kiviniemi 2001, Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003.)

Tässä tutkimuksessa master-opiskelija sai analyysikehikon ja ohjeet analyysin tekemiseen tutkijatiimin yliopettaja Pirkko Sandelinilta. Opiskelijalla ei ollut aiempaa kokemusta laadullisen työn tekemisestä, joten kaikki saatu tuki ja apu olivat tarpeen. Aineiston analysointi aloitettiin yhdessä, jonka jälkeen opiskelija pystyi jatkamaan analyysin tekemistä osin itsenäisesti. Tutkijatiimin tapaisissa aineiston analysointia ja luokkien nimiä mietittiin ja tarkennettiin koko tiimin voimin yhdessä. Aineiston litterointiin ja analysointiin meni yllättävän paljon aikaa. Myös Vilka (2015) luonnehtii litterointivaihetta työlääksi, mutta samalla se lisää tutkijan vuoropuhelua aineiston kanssa. Sisältöön tutustuminen tapahtuikin osittain jo litteroinnin aikana, jolloin aineistoon täytyi tutustua perin pohjin. Ryhmittely ja pelkistäminen olivat vaikeinta, täytyi tunnistaa samaa tarkoittavia asioita eri

asiayhteyksissä. Aineiston ryhmittely alaluokkiin tapahtui opiskelijan ja koko tutkijatiimin omien ajatusten mukaan yhteenkuuluvista käsitteistä. Lopulta aineisto pelkistyi niin pieneksi, että sieltä oli mahdollista tunnistaa ja nimetä alaluokat. Sen jälkeen, kun aineisto analysoitiin uskottavalla tavalla alaluokkiin ja niiden ominaispiirteisiin, siirryttiin seuraavaan analysointivaiheeseen eli muodostettujen alaluokkien vertailuun.

Vertailussa alaluokilta kysytään mitkä näistä luokista kuuluvat yhteen ja millä perusteella? Yhteen kuuluvat alaluokat liitetään niitä yhdistävään pääluokkaan. Vertailun jälkeen samoihin käsitteistöihin tai aineiston keruun aikana jo havaittuihin yhteenkuuluvuuksiin kuuluvat alaluokat liitetään yhteen ja yhdistetään niitä kuvaavaan pääluokkaan. Pääluokkien nimeäminen tapahtuu myös abstrahoinnin avulla. Ryhmittelyssä yhdistetään yksittäiset ominaisuudet yleisiin, minkä seurauksena aineisto pelkistyy ja pienenee edelleen. (Kyngäs & Vanhanen 1999, Eskola 2001, Kiviniemi 2001, Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003.) Tässä tutkimuksessa päädyttiin kahteen pääluokkaan, *Jäsentymättömän yhteistyön vaiheeseen* ja *Kehittyneen yhteistyön esivaiheeseen*.

Taulukossa 1 on esimerkki aineiston analysoinnin luokittelusta. Aineiston analysoinnissa master-opiskelijan selkiytymätöntä urapolkua kuvaavista pelkistetyistä ilmaisuista muodostettiin oma alaluokka, joka kuuluu yläluokkaan *Jäsentymättömän yhteistyön vaihe*.

TAULUKKO 1. Yläluokan Jäsentymättömän yhteistyön vaihe toinen alaluokka ja sen pelkistetyt ilmaukset (Korhonen ym. 2015b)

Pelkistetyt ilmaisut	Alaluokka	Yläluokka
Opiskelu on harrastusta, koska yhteys uraan puuttuu Koulutuksen jälkeinen urapolku epäselvä Opiskelijan urakehityksen riittämätön tukeminen ...työelämässä epätasa-arvoa suhteessa yliopistokoulutettuihin	Selkiytymätön urapolku	Jäsentymättömän yhteistyön vaihe

Ryhmittelyn jälkeen tutkijan pitää miettiä, voisiko ryhmittelyä vielä jatkaa. Mikäli luokkia voidaan vielä uskottavasti ryhmitellä aiempaa jäsentyneempään ja abstraktimpaan muotoon, analysointiprosessia jatketaan edelleen. Tässä vaiheessa alkuperäisaineistoon palaamien on tarpeen aineistolähtöisyyden ja uskottavuuskysymysten turvaamiseksi. Laadullisen tutkimuksen luotettavuusongelmaksi voi muodostua mm. se, että tutkija ei uskalla irrottautua alkuperäisilmaisuista ja käsitteistä. Tutkija muodostaa alaluokkien, pääluokkien ja luokkia yhdistävän ydin- eli yhdistävän luokan

avulla kuvauksen tutkimuskohteestaan. Luokkien muodostaminen raportoidaan vaihe vaiheelta ja esimerkit eri vaiheista laitetaan liitteiksi. (Kyngäs & Vanhanen 1999, Eskola 2001, Kiviniemi 2001.)

4.1.3 Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen luotettavuus ja eettiset kysymykset

Tutkimuksen luotettavuudella arvioidaan sen laatu. Kiviniemi ym. (2015) viittaa Lincoln & Gubaan (1985), joiden mukaan laadullisen tutkimuksen kriteerejä ovat uskottavuus, riippumattomuus, siirrettävyys ja yhdenmukaisuus. Uskottavuus taataan, kun tutkijalla on riittävästi aineistoa sekä riittävä käsitys tutkittavasta ilmiöstä. Tutkimusprosessin looginen kuvaaminen ja dokumentointi takaa riippumattomuuden. Siirrettävyys tarkoittaa mm. sitä, että tutkimustulosten yhteys empiriaan ja aiempaan tutkimukseen tunnustetaan. Yhdenmukaisuus puolestaan tarkoittaa tulosten ja niistä tehtyjen tulkintojen sitomista aineistoon ymmärrettävällä tavalla (Eriksson & Kovalainen 2008, 291).

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden eli uskottavuuden arviointi kohdistuu koko tutkimusprosessiin, sen eri vaiheisiin ja raportointiin. Arvioitaessa laadullisen tutkimuksen uskottavuutta on pohdittava metodin tarkoituksenmukaisuutta ja hallintaa. Lukijan tulee voida itse perehtyä analyysin toteutukseen, tulosten ja yhteenvedon aineisto- tai teorialähtöisyyteen. Jotta polku alkuperäisaineistoon olisi lukijankin kuljettavissa, tulee koko analysointiprosessi kuvata yksityiskohtaisesti, kirjata luokitteluvaiheet ja havainnollistaa ne esimerkein. (Hammersley 2008, 158; Creswell 2012, 255; Vilkkä 2015, 196–198.)

Tulosten raportoinnissa keskeistä on se, miten onnistuneesti tutkittava ilmiö saadaan esiin. Osuvat autenttiset alkuperäislainaukset havainnollistavat luokituksen ja abstrahointiprosessin alkuperää. Kuviot auttavat lukijaa arvioimaan luokituksen loogisuutta. Tutkimustulosten tulisi lisätä tutkittavan ilmiön ymmärtämistä. Ennen analyysimenetelmän uskottavuuden arviointia on arvioitava tutkimustehtävien ja aineiston vastaavuus aineistonkeruumenetelmien ja tutkimukseen osallistujien valinnan tarkoituksenmukaisuus, aineistonkeruun onnistuminen, kerätyn aineiston ja sen analysoinnin laatu. (Hammersley 2008, 158, Creswell 2012, 255.)

4.2 Toinen tutkimuksellinen vaihe

Toisen tutkimuksellisen vaiheen aineisto kerättiin 5.10.2015 Professorintien kampuksella fokusryhmälle pidetyssä tulkintafoorumissa, reilu puoli vuotta ensimmäisestä aineiston keruusta. Tulkintafoorumin järjestivät tutkijatiimin opettajat sekä master-opiskelija. Tulkintafoorumiin osallistuneet fokusryhmän jäsenet täsmensivät ensimmäisessä vaiheessa kerätyn aineiston analysoinnista saatuja tutkimustuloksia ja kolmikantayhteistyötä edistäviä yhteistyötoimia. (Korhonen, ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.)

Tutkimuksen toisen vaiheen tarkoituksena oli kuvata tulkintafoorumiin osallistuneen fokusryhmän arvioita ensimmäisen vaiheen tutkimustuloksista. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata fokusryhmän tuottamia keinoja ihanteelliseen kolmikantamallin mukaiseen yhteistyöhön pääsemiseksi. (Korhonen, ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.)

4.2.1 Toisen tutkimuksellisen vaiheen kohderyhmät ja aineiston keruu

Tulkintafoorumiin kutsuttiin sähköpostitse (liite 7) kaikki ensimmäisen vaiheen fokusryhmäkeskusteluun osallistuneet yamk- koulutuksen opettajat, työelämän edustajat sekä master- opiskelijat. Kutsuun laitettiin mukaan tutkijatiimin valmistama Power- Point – esitys, jossa käsiteltiin YAMK- koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi Oulun osahankkeen alustavia tutkimustuloksia. Monialaisen tutkijatiimin voimin suunniteltiin keskustelutilaisuuden järjestämistä ja sen kulkua. Sovittiin, että opiskelija vetää tulkintafoorumin opettajien osallistuessa keskusteluun.

Tulkintafoorumin fokusryhmän muodostivat fokusryhmäkeskusteluun kutsutut master-opiskelijat, työelämän edustajat, opettajat sekä tutkijatiimi. Ensimmäisen vaiheen fokusryhmästä vain puolet kutsutuista osallistujista pääsi tulkintafoorumiin paikalle. Opiskelijan vetämässä tulkintafoorumissa käytiin aluksi läpi tutkimuksen kulkua ja siihen liittyviä vaiheita maaliskuun aineistonkeruusta asti, jotta tulkintafoorumiin osallistujat saatiin johdateltua uudestaan aiheen pariin. Aiheeseen johdatellun jälkeen käytiin läpi tutkimuksen tuloksia ensin kokonaisuudessaan ja sen jälkeen kohta kohdalta. Jokaisen kohdan jälkeen pyydettiin osallistujia kommentoimaan kuulemaansa. Tutkijatiimin opettajat osallistuivat keskusteluun ja esittivät tarkentavia kysymyksiä. Tulkintafoorumiin osallistujat jaettiin kolmeen ryhmään, tuplatiimeihin, joissa keskusteltiin tutkimuksen tuloksista, kolmikan-

nan mukaisen yhteistyön kehittämistä sekä ihanteelliseen kolmikannan mukaiseen tilaan pääsemisestä. Tuplatiimi on ryhmätyömenetelmä, jonka avulla voidaan käsitellä yhtä aihetta ja tarkastella sitä eri näkökulmista. Menetelmä on tarkoitettu erityisesti avoimien ongelmien ratkaisuun ja vaihtoehtojen ja ratkaisumallien karsimiseen työskentelyn kuluessa. Keskeistä ratkaisemisessa on osallistujien näkökulmien esille saaminen, niistä keskusteleminen ja vaihtoehtojen ideoiden yhteensovittaminen. (Ammattikorkeakoulu, viitattu 25.10.2016).

Tuplatiimeille jaettiin alustavien tulosten analysoinnin mukaiset aineiston luokittelut, jolloin jokaisella tiimillä oli yksi luokka pohdittavana ja kommentoitavana. Tuplatiimikeskustelujen jälkeen tiimiläiset esittivät keskusteluistaan yhteenvedon ja mahdolliset muutosehdotukset luokittelujen nimeämisessä. Yhteenvedot koottiin fläppitauluille (liite 8). Tutkijatiimin opettaja Jaana Kuusipalo piti loppupuheenvuoron, jossa kerrattiin yhteenvetoa.

Tulkintafoorumin aineistona olivat fläppitauluille kirjoitetut yhteenvedot. Tutkijat, eli opettajat sekä master-opiskelija kirjoittivat omat yhteenvedot keskusteluiden pääkohdista. Opiskelija kirjoitti näistä kaikista yhteisen yhteenvedon, jonka mukaan ensimmäisen vaiheen aineistoa syvennettiin.

4.2.2 Toisen tutkimuksellisen vaiheen aineiston luotettavuus ja eettiset kysymykset

Laadullisessa tutkimuksessa tutkimuksen toteuttamista ja tutkimuksen luotettavuutta ei voi pitää toisistaan erillisinä asioina. Tutkimuksen voi sanoa olevan luotettava, kun tutkimuskohde ja tulkittu materiaali ovat yhteensopivat eivätkä teorianmuodostukseen ole vaikuttaneet epäolennaiset tai satunnaiset tekijät. Luotettavuuden kriteerinä voidaan pitää tutkijaa itseään ja hänen rehellisyytensä, koska tutkimuksen kohteena ovat tutkijan tutkimuksessaan tekemät teot, valinnat ja ratkaisut. Luotettavuuden arviointia tehdään koko ajan suhteessa teoriaan, analyysitapaan, tutkimusaineiston ryhmittelyyn, luokitteluun, tutkimiseen, tulkintaan, tuloksiin ja johtopäätöksiin. (Vilka 2015, 196-198.)

Vilkan (2015, 131) mukaan laadullisen tutkimusaineiston keräämisen tulkintaongelmat seuraavat tutkimustekstiin asti erilaisina tulkintavirheinä. Jos kohderyhmän, kulttuurin ja tilanteen tuntemus on heikkoa, tulkintaan saattaa jäädä aukkoja tai tulkinta voi vääristää tutkittavan kuvausta. Tästä

seurauksena voi olla se, että tutkimus ei ole uskottava. Uskottavassa tutkimuksessa tutkijan tutkimuskohteen kokemuksista ja käsityksistä tekemä käsitteellisyys ja tulkinta vastaavat tutkittavien omia käsityksiä.

Heikkinen ym. (1999, 19) viittaa Kiviniemeen, jonka mukaan toimintatutkimuksen luotettavuutta ei voida määritellä perinteisin menetelmin, vaan siihen on löydettävä uudenlaisia lähestymistapoja. Luotettavuustarkastelu perustuu lähinnä toimijoiden yhteisten neuvottelujen tulokseen. Erikssonin ja Kovalaisen (2008, 291) mukaan tutkimukseen osallistuvat voivat arvioida tutkimustulosten uskottavuutta, jolloin arviointi sisällytetään tutkimusprosessiin. Tämän tutkimuksen luotettavuutta ja uskottavuutta on pyritty lisäämään toisen tutkimuksellisen vaiheen aineiston keruulla, eli tulkintafoorumilla. Tulkintafoorumissa ensimmäisen vaiheen aineiston analysoinnista saadut alustavat tutkimustulokset palautettiin fokusryhmälle tulosten täsmentämiseksi ja niiden mukaisten yhteistyötä edistävien toimintojen kehittämiseksi. Tulkintafoorumissa haettiin yhteistä ymmärrystä saatujen tulosten tulkitsemisesta sekä uskottavuudesta. (Korhonen ym. 2015a; Korhonen ym. 2015b.) Tutkijatiimin kolme opettajaa sekä master-opiskelija keskustelivat tulkintafoorumien tuloksista ja päätyivät yhteisymmärrykseen niiden suhteen.

4.3 Kehittämistyöhön liittyvät yhteistyövaiheet

YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi- hankkeen Oulun osatutkimuksen kehittämistyön toimeksiantajia ovat Oulun ammattikorkeakoulu ja sen opettajat. Kehittämistyön eri vaiheisiin on liittynyt paljon kolmikannan mukaista yhteistyötä master-opiskelijan ja tutkijatiimin opettajien kanssa. Master-opiskelija on toiminut kolmikannan mukaisen yhteistyön keskiössä ylemmän ammattikorkeakoulun opettajien edustaessa sekä työelämää että koululaitosta. Kuviossa 2 kuvataan Oulun osatutkimukseen liittyviä kolmikannan mukaisia yhteistyövaiheita prosessin mukaisessa järjestyksessä.

KUVIO 2. Oulun osatutkimuksen kolmikannan mukaiset yhteistyövaiheet

Tutkijatiimin opettajien yhteiset tapaamiset alkoivat tammikuussa 2015 Oulun osatutkimuksen tutkimussuunnitelmalla ja aineiston keruun suunnittelulla. Master-opiskelija liittyi tutkijatiimiin tutkimussuunnitelman ja ensimmäisen aineiston keruun suunnitelman ollessa valmiina. Koko tiimin yhteiset kolmikannan mukaiset tapaamiset alkoivat ensimmäisestä aineiston keruusta. Ensimmäisen vaiheen aineiston analysoinnin puitteissa järjestettiin yhteisiä tapaamisia Teuvo Pakkalan ja Professorintien kampuksilla.

Keväällä 2015 käynnistyi ensimmäisen artikkelin *Toimivan yhteistyömallin kehittäminen ylemmässä ammattikorkeakouluopinnoissa. Uusia oppimisympäristöjä kolmikantamalla kehittämällä* (Korhonen, Sandelin, Kiviniemi & Kuusipalo 2015a) kirjoittaminen aineiston analysoinnin ollessa vielä kesken. Artikkelin kirjoittamista varten täytyi tehdä runsaasti taustatyötä. Jokainen tiimin jäsen suoritti tiedonhakuja kolmikantayhteistyöstä. Master-opiskelija sai Oamkin kirjastossa kirjastovirkailijalta apua omaan tiedonhakuunsa. Artikkelin kirjoittamisen puitteissa järjestettiin tutkijatiimin yhteisiä tapaamisia. Artikkelia kirjoitettiin Oamkin One drivessa sekä yhteisissä tapaamisissa että yksin.

Artikkelin viimeistelyyn varattiin myös yhteinen tapaaminen, jolloin kirjoittamista viimeisteltiin pareittain.

Elokuussa 2015 ensimmäisen vaiheen analysoinnin ollessa jo valmiina aloitettiin toisen artikkelin *Kohti todellista ja jatkuvaa master – opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyötä* (Korhonen, Sandelin, Kiviniemi & Kuusipalo 2015b) kirjoittaminen Oulun osahankkeen tutkimustuloksista. Myös tämän artikkelin kirjoittamista varten järjestettiin yhteisiä tapaamisia. Artikkelia kirjoitettiin pääosin pareittain Oamkin One drivessä, jolloin master-opiskelijan kirjoitusparina oli opettaja.

Tapaamisia Turun ja Vaasan ammattikorkeakouluissa järjestettyjen osatutkimusten työryhmien kanssa järjestettiin verkkoyhteyden kautta. Master-opiskelija osallistui syyskuussa 2015 järjestettyyn AC-palaveriin. Palaverissa käytiin läpi tilannekatsausta kunkin ammattikorkeakoulun osatutkimuksesta, sekä luonnosteltiin tulevan tulkintafoorumin ohjeistusta.

Syyskuussa 2015 pidettiin suunnittelukokoukset Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä sekä Oulun Business Kitchenillä pidettäviin suullisiin esityksiin liittyen. Kumpaankin esitykseen mietittiin yhdessä sisältöä ja esitystapaa. Myös Power Point-diat valmistettiin yhdessä esitysten tueksi ja havainnollistamiseksi.

Lokakuussa 2015 ennen toisen vaiheen aineiston keruuta eli tulkintafoorumia pidettiin yhteinen suunnittelukokous. Kokouksessa suunniteltiin tulkintafoorumin kulkua sekä siihen liittyvää työnjakoa. Opettajat olivat laatineet kutsun tilaisuuteen fokusryhmän jäsenille. Master-opiskelija laati vielä muistutusviestin tilaisuudesta ja lähetti sen sähköpostitse tilaisuuteen kutsutuille. Tulkintafoorumin jälkeen saimme syvennettyä ensimmäisen vaiheen aineiston keruusta analysoituja tuloksia yhdessä keskustellen.

Tulkintafoorumin jälkeen lokakuussa koko valtakunnallinen YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi -hanke alkoi lähestyä loppuaan. Järjestimme lokakuulle useita tapaamisia sekä koko hankkeen, että Oulun osahankkeen tiivistelmien ja yhteisten tulosten kirjoittamisen vuoksi. Tässä vaiheessa tutkijatiimillä oli useita päällekkäisiä tehtäviä, jotka piti tehdä nopeassa tahdissa ennen hankkeen Hämeenlinnassa pidettyä loppuseminaaria.

Artikkelimuotoisen kehittämistyön yhteenvetoraportista ja viimeisen artikkelin suunnittelemisesta järjestettiin palaveri ohjaavien opettajien, Liisa Kiviniemen ja Pirkko Sandelinin kanssa joulukuussa 2015. Artikkelisarjan kolmannen artikkelin kirjoittaminen siirtyi master-opiskelijan oman elämäntilanteen vuoksi seuraavalle syksylle. Elokuussa 2016 pidettiin Professorintien kampuksella jälleen ohjaavien opettajien kanssa palaveri sekä kolmannen artikkelin, että tutkimuksellisen kehittämistyön yhteenvetoraportin kirjoittamisesta.

Artikkelisarjan viimeistä osaa *Kolmikantamallin mukaisella yhteistyöllä master- opiskelija osaamistaan vastaavalle uralle* (Korhonen, Kiviniemi & Sandelin 2016, liite 8) kirjoittamassa oli pääkirjoittajana toimivan master-opiskelijan lisäksi ohjaavat opettajat. Artikkelia kirjoitettiin Oamkin One drivessä. Myös master- opiskelijan kehittämistyön yhteenvetoraporttia on kirjoitettu One drivessä. Ohjaavilta opettajilta on saanut tukea ja neuvoja yhteenvetoraportin kirjoittamisessa.

4.4 Artikkelimuotoinen kehittäminen

Kehittäminen on monimutkainen oppimisprosessi, jossa opiskelija kohtaa erilaisia pulma- ja valintatilanteita. Kehittämistyön tekemistä voidaan myös pitää eräänlaisena ongelmanratkaisuprosessina monine vaiheineen ja tasoineen. Kehittäminen on persoonallisena oppimisprosessi, koska se kuvastaa opiskelijaa ja hänen tekemiään valintoja. (Tarkiainen 2014, 25 – 34.) Kehittäminen kuvastaa monen tasoisia soveltamisen taitoja, joten lopputulos on aina yksilöllinen.

Salon, Söderqvistin ja Toikon (2004) mukaan ammattikorkeakoulun opinnäytetyöt voivat olla toiminnallisia kehittämistöitä. Kehittäminen tarkoittaa esimerkiksi yrityksen tai työyhteisön nykykäytäntöjen parantamista tai uusien suunnittelua. Hanke toteutetaan tavallisesti yhteistyössä yrityksen tai yhteisön kanssa toimintatutkimuksena. Tämä kehittäminen on toteutettu toimintatutkimuksen periaatteita soveltaen. Toimintatutkimus voidaan kuvata prosessina, joka tähtää asioiden muuttamiseen ja kehittämiseen entistä paremmaksi. Tyypillistä toimintatutkimukselle on, että siinä pyritään asettumaan uudenlaiseen suhteeseen kokemukseen nähden, katsomaan asioita ikään kuin uudesta näkökulmasta. Omia kokemuksia pyritään reflektomaan ja sen mukaan opitaan toimimaan entistä paremmin. Toimintatutkimuksessa myös kehitetään vaihtoehtoja ongelmien ratkaisemiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi. (Heikkinen, Huttunen & Moilanen 1999, 18–26.)

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyön tulosten julkaisukanavaksi sopii hyvin artikkeli. Julkaisun jakaminen verkossa lisää sen vaikuttavuutta sekä löydettävyyttä. Tämä kehittää myös ammattikorkeakoulun aluevaikuttavuutta. Salo ym. (2004) korostaa artikkelissaan olevan surullisen tavallista, että monografiatyylisiltä kehittämistehtäviltä puuttuu suuri lukijakunta. Voi olla, että kehittämistehtävää ei lue muut kirjoittajan lisäksi kuin opponetti, työn tilaaja sekä ohjaaja. Tämä havainto on ollut myös akateemisten artikkelimuotoisten väitöskirjojen lisääntymisen pontimena.

Isohannin (1998) mukaan yliopistoissa valtaosa väitöskirjoista muodostuu osajulkaisuväitöskirjoista, joiden runkona ovat kansainvälisissä lehdissä julkaistut artikkelit. Osajulkaisua tulisi pitää ensisijaisena väitöskirjan muotona. Valo (2013) korostaa artikkeliväitöskirjojen yleistymisen lisäävän opiskelijoiden meritoitumista tieteellisinä toimijoina jo opintojen aikana. Artikkelimuotoista väitöskirjaa suositetaan myös sen laadunhallinnan vuoksi. Artikkelithan käyvät läpi paitsi ohjaajan, myös julkaisukanavan arvioinnin. Nikanderin ja Piattoevan (2014) mukaan artikkelit pilkkovat työurakan pienempiin ja helpommin hallittaviin osiin, jolloin myös työn tulokset tulevat nopeammin näkyviin. Artikkelimuotoinen väitöskirja edellyttää suunnitelmallisuutta ja ennakointia.

4.4.1 Oulun osatutkimukseen liittyvät suulliset ja kirjalliset esitykset

Ylempi ammattikorkeakoulutus vahvaksi tutkimus- kehittämis- ja innovaatiovaikuttajaksi Oulun osahankkeeseen on kuulunut useita vaiheita. Master-opiskelija on ollut näissä kaikissa vaiheissa osana monialaista tutkijatiimiä. Kolmen artikkelin kirjoittamiseen osallistumisen lisäksi master-opiskelijan tehtäviin on kuulunut myös suullisten esitysten pitäminen. Suullisissa esityksissä on esitelty Oulun osahankkeen tutkimuksellisia vaiheita sekä tutkimustuloksia. Koko valtakunnallisen hankkeen tulosten yhteenkirjoittamisessa on opiskelija myös saanut olla mukana. Tutkimuksellisen kehittämistyön yhteenvetoraportin kirjoittaminen ja sen arviointi kuuluvat viimeisenä osana tähän kehittämistyöhön.

Kuviossa 3 kuvataan YAMK- koulutus vahvaksi TKI – vaikuttajaksi Oulun osatutkimuksen prosessin kirjalliset ja suulliset esitykset, joissa master-opiskelija on ollut kolmikannan mukaisessa yhteistyössä osana tutkijatiimiä.

KUVIO 3. Oulun osatutkimuksen kirjalliset ja suulliset esitykset

Master- opiskelijan tehtävänä oli pitää YAMK- koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi -hankkeen Oulun osatutkimuksesta suullinen esitys Pohjois-Suomen hoitotiedepäivillä 24.–25.9.2015. Ylemmän ammattikorkeakoulun opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyön uudet tuulet – esityksessä käsiteltiin koko valtakunnallista hanketta, Oulun osatutkimuksen tarkoitusta, tutkimuksellisia vaiheita, aineiston käsittelyä sekä alustavia tutkimustuloksia. Esitystä suunniteltiin yhdessä tutkijatiimin opettajien kanssa. Esityksen havainnollistamiseksi tutkijatiimi valmisti Power Point- diat (liite 5). Esitys pidettiin suuressa luentosalissa Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa. Kuulijoina olivat Pohjois- Suomen Hoitotiedepäiville osallistujat. Esityksen jälkeen yleisö sai esittää kysymyksiä. Tutkijatiimistä oli paikalla myös yksi opettaja, joka auttoi yleisön esittämiin kysymyksiin vastaamisessa.

Oulun Business Kitchenillä pidettiin 28.10.2015 Ylempi ammattikorkeakoulutus vahvaksi tki-vaikuttajaksi -tilaisuus, jonka tavoitteena oli lisätä vuoropuhelua yhteistyökumppaneiden kanssa master-koulutuksen kehittämiseksi sekä edistää koulutuksen tunnettavuutta. Tilaisuus oli tarkoitettu Oulun ammattikorkeakoulun yhteistyökumppaneille, opettajille, opiskelijoille ja kaikille master- koulutuksen kehittämisestä kiinnostuneille. Master- opiskelijan tehtävänä oli pitää suullinen esitys otsikolla *Yamk- opiskelijat, työelämänedustajat ja opettajat yhteistyössä. Kannattaako?* Myös tätä esitystä suunniteltiin ja valmisteltiin tutkijatiimissä kolmikannan mukaisesti yhdessä. Esityksessä kuvattiin Oulun osatutkimuksen tarkoitusta ja eri vaiheita, tutkimukseen sisältyviä kirjallisia ja suullisia tuotteita, master- opiskelijan tehtäviä kolmikannan mukaisessa yhteistyössä Oulun osatutkimuksen eri vaiheissa, sekä kuvattiin Oulun osatutkimuksen ensimmäisen aineistonkeruuvaiheen alustavia tutkimustuloksia. Esityksen tueksi ja havainnollistamiseksi laadittiin yhdessä Power Point- diat (liite 6). Paikalla oli paljon yleisöä eri sidosryhmistä ja esityksen jälkeen aiheesta keskusteltiin yleisön esittämien kysymysten mukaan. Myös tutkijatiimin kaksi opettajaa osallistuivat esitykseen kommentoimalla ja vastaamalla yleisön esittämiin kysymyksiin.

4.4.2 Artikkelimuotoinen kehittämistyön raportti

Ylemmän ammattikorkeakoulun kehittämistehtävän raportin ei tarvitse olla perinteinen monografia. Artikkelimuotoisessa kehittämistyössä korostuu työn innovatiivisuus ja monipuolisuus. Hirsjärvi, Remes ja Sajavaaran (2009, 240- 249) mukaan artikkelissa pyritään kontrolloivan valinnan ja uudelleen kirjoittamisen avulla suppeaan ja täsmälliseen keskittämiseen, jossa keskitytään olennaisiin seikkoihin. Kehittämistyö voi artikkelimuotoisena saada enemmän näkyvyyttä tavoittaessaan suuremman lukijakunnan. Artikkelin julkaisukanavalla pyritään saamaan artikkelille parhain mahdollinen lukijakunta. Korkeakoulujen ja niiden laitosten omat sarjat ja verkkojulkaisut ovat nopein ja helpoin väylä saada tutkimus julkaistuksi ja ohjatuksi aisanomaiselle kohderyhmälle (Hirsjärvi ym. 2009, 240 - 249.) Artikkelimuotoisia ylemmän ammattikorkeakoulun kehittämistehtäviä ei kuitenkaan juurikaan ole vielä tehty.

Ammattikorkeakoulun tavoitteena on tuotetun tiedon jakaminen. Opiskelija yhdessä koulun edustajien kanssa jakavat kehittämistehtävässä tuotettuja tuloksia yhteistyökumppaneiden ja muiden asiantuntijoiden käyttöön. Yhtenä tavoitteena on, että prosessista ja tuloksista kirjoitetaan artikkeleita alan ammattilehtiin tai ammattikorkeakoulun omaan julkaisusarjaan. (Koivisto, Paaso, Sandelin, Kosonen, Päättalo & Pesola 2014, viitattu 24.8.2016.)

Tämä artikkelimuotoinen kehittämistyö kostuu kolmen artikkelin sarjasta, sekä yhteenvetoraportista. Artikkelisarjan kaksi ensimmäistä osaa on julkaistu Oulun ammattikorkeakoulun verkkolehdessä, ePookissa. Kolmas artikkeli *Kolmikantamallin mukaisella yhteistyöllä master- opiskelija osaamistaan vastaavalle uralle* (Korhonen ym. 2016) on lähetetty ePookin arviointiryhmälle syksyllä 2016. Kaksi ensimmäistä artikkelia julkaistiin myös Irene Isohannin juhlaulkaisussa *Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä*. Isohannin juhlaulkaisu on ensimmäinen kokonaan verkossa oleva juhlaulkaisu. Koko YAMK- koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi – hankkeen parissa työskentelyn prosessi master- opiskelijan osalta on koottu tähän artikkelimuotoisen kehittämistyön yhteenvetoraporttiin.

4.4.3 Ensimmäisen artikkelin kirjoittaminen

Ensimmäinen artikkeli *Toimivan yhteistyömallin kehittäminen ylemmässä ammattikorkeakouluopinnoissa. Uusia oppimisympäristöjä kolmikantamallia kehittäen* (Korhonen ym. 2015a) on ensimmäinen osa kolmen artikkelin sarjasta. Artikkeli kirjoitettiin keväällä 2015 ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen aineiston keruun jälkeen. Artikkeli julkaistiin talvella 2015 Oulun ammattikorkeakoulun verkkolehti ePookissa. Artikkelissa kuvataan ylemmän ammattikorkeakoulun tämän päivän haasteita ja tulevaisuuden ihannekuvaa. Siinä käsitellään Oulun osatutkimuksen tietoperustaa, aineistonkeruuta sekä tutkimusprosessia. Artikkeliin löytyy linkki lähdeluettelosta.

Kahta ensimmäistä artikkelia kirjoittamassa oli monialainen työryhmä. Master-opiskelijan lisäksi työryhmään kuului kolme ylemmän ammattikorkeakoulun opettajaa, joista kaksi oli sosiaali- ja terveysalalta ja yksi liiketalouden alalta. Monialaisuus ja erilaisten näkökulmien esittäminen vuorovaikutuksessa osoittautui artikkelin kirjoittamisessa rikkaudeksi. Lähtökohdaltaan erilaisten ihmisten ajatusmaailma tuotti monipuolisia ja idearikkaita keskusteluja. Opiskelijaa kohdeltiin tasavertaisena kumppanina kolmikantamallin hengen mukaisesti. Keräsimme ensimmäiseen artikkeliin laajalti tietoperustaa kirjallisuudesta. Oamkin kirjastosta saimme apua tiedonhankintaan. Jaoimme artikkelia osiin, jotta jokaiselle tuli tasapuolisesti kirjoitettavaa. Kirjoitimme Oamkin One drivessä, sekä tapasimme muutamia kertoja Professorintien ja Teuvo Pakkalan kampuksilla yhdessä aihetta pohtien ja kirjoittaen.

Lähetimme artikkelin ePookin arviointiryhmälle arvioitavaksi. Hirsjärvi ym. (2009, 273) mukaan artikkelin ennakkotarkastuksella pyritään nostamaan artikkeleiden laatua. Ennakkotarkastusta pidetään tutkimuksen tieteellisyyden yhtenä mittana. Ennakkotarkastaja kiinnittää huomiota lukuihin sisältöä, kieliasua ja muotoa koskeviin seikkoihin. Pienien lähdeviite- ja sanavirheiden korjaamisen jälkeen artikkelimme julkaistiin joulukuussa 2015, ePookin numerossa 29/2015.

4.4.4 Toisen artikkelin kirjoittaminen

Toinen artikkeli *Kohti todellista ja jatkuvaa master – opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyötä* (Korhonen ym. 2015b) kirjoitettiin yhdessä monialaisen tutkijatiimin kanssa tiiviissä aikataulussa syksyllä 2015 ja julkaistiin ePookissa yhtä aikaa ensimmäisen artikkelin kanssa tammikuussa 2015. Artikkelissa käsitellään ylempi ammattikorkeakoulutus vahvaksi tutkimus-, kehitys- ja innovaatiovaikuttajaksi (tki) – hankkeen Oulun osatutkimuksen tuloksia. Artikkelin löytyy linkki lähdeluettelosta.

Toista artikkelia kirjoitettiin ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen tulosten analysoinnin jälkeen. Kirjoittamassa oli sama monialainen kirjoittajaryhmä kuin ensimmäisessäkin artikkelissa. Tapasimme muutamia kertoja Professorintien kampuksella keskustellaksemme alustavista tuloksista ja jakaaksemme artikkelin kirjoittamista osiin. Kirjoitimme Oamkin One drivessä. Kirjoitimme myös pareittain, jolloin opiskelijan kirjoitusparina toimi opettaja. Parikirjoittamisen lomassa kävimme hyödyllisiä keskusteluja, jolloin myös oma ajatus tuloksista syventyi. Toisen artikkelin kirjoittaminen tuntui jo helpommalta, koska tutkijatiimin keskinäinen yhteistyö ja vuorovaikutus olivat luontevampaa. Artikkelin lähetettiin ensimmäisen artikkelin tavoin ePookin arviointiryhmälle arvioitavaksi. Artikkelin julkaistiin yhdessä ensimmäisen artikkelin kanssa joulukuussa 2015, ePookin numerossa 29/2015.

4.4.5 Kolmannen artikkelin kirjoittaminen

Kolmas artikkeli *Kolmikantamallin mukaisella yhteistyöllä master- opiskelija osaamistaan vastaavalle uralle* (Korhonen ym. 2016) (liite 9) kirjoitettiin hankkeen päätyttyä. Artikkelin kirjoitettiin itsenäiseksi artikkelisarjan osaksi. Artikkelissa kuvataan ylemmän ammattikorkeakoulun kolmikantayh-

teistyöhön liittyviä haasteita. Artikkelissa käsitellään Oulun, Turun ja Vaasan ammattikorkeakouluissa toteutetuista osatutkimuksista saatuja tuloksia, johtopäätöksiä sekä tulosten mukaisia kehittämistoimia, joiden avulla master- opiskelijaa voidaan tukea osaamistaan vastaavalle uralle.

Viimeistä artikkelia kirjoittamassa oli master-opiskelijan lisäksi kaksi tutkijatiimin opettajaa. Opiskelija oli nyt päävastuussa artikkelin kirjoittamisessa. Kirjoittamistyö Oamkin One drivessä eteni nopeaan tahtiin. Koska kolmas artikkeli kirjoitettiin vasta koko hankkeen päätyttyä, saatiin kokonaiskuva koko hankkeesta ja myös Vaasan ja Turun osatutkimusten tulokset käyttöön. Kolmas artikkeli on lähetetty ePookille arvioitavaksi syksyllä 2016.

5 KEHITTÄMISTYÖN ERI VAIHEIDEN TULOKSET

Valtakunnallisen ammattikorkeakouluissa toteutettavan hankkeen Oulun osatutkimuksen tarkoituksena oli kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostetun fokusryhmän kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä. Oulun osahankkeen tutkimus suoritettiin kahdessa vaiheessa. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää fokusryhmän mielipiteitä kolmikantamallin mukaisen yhteistyön kehittämisestä. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata ryhmän tulevaisuuden muisteluavulla ihanteellisesti toimivaa kolmikantamallin mukaista yhteistyötä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä.

Tämän yhteenvetoraportin tarkoituksena on kuvata master-opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan Oulun osatutkimuksen kahden tutkimuksellisen vaiheen suunnitteluun ja toteutukseen sekä kolmen artikkelin kirjoittamis- ja korjausvaiheisiin kolmikantamallin mukaisessa yhteistyössä. Lisäksi tarkoituksena on kuvata opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä 24.–25.9.2015 pitämänsä esityksen ja Business Kitchenissä pitämänsä esityksen suunnittelusta ja esityksestä yhteistyössä opettajien kanssa sekä yhteenvetoraportin kirjoittamisesta. Tavoitteena on tuottaa opiskelijan kokemustietoa toimimisestaan valtakunnalliseen hankkeeseen liittyvästä Oulun osatutkimuksen yhteistyöstä sekä työelämän edustajien, että opettajien kanssa.

5.1 Kehittämistyöhön liittyvien yhteistyövaiheiden tulokset

Kolmikantayhteistyössä toteutetussa Oulun osatutkimuksessa on ollut monipuolisesti erilaisia vaiheita, jotka ovat johtaneet sekä kirjallisiin että suullisiin esityksiin. Kolmikantayhteistyössä toteutetut tutkijatiimin tapaamiset ja yhteiskirjoittamiset ovat johtaneet kolmen artikkelin kirjoittamiseen sekä kahteen suulliseen esitykseen. Artikkeleilla ja suullisten esitysten pitämisellä tavoitellaan ihmisten tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämistä kolmikantayhteistyöstä. Kirjoittamisella pyritään myös lopputuloksen raportointiin ja kehittämistyön- ja toiminnan näkyväksi tekemiseen. Kaksi ensimmäistä artikkelia, *Toimivan yhteistyömallin kehittäminen ylemmässä ammattikorkeakouluopinnoissa. Uusia oppimisympäristöjä kolmikantamallia kehittäen* (Korhonen ym. 2015a) sekä *Kohti todellista ja jatkuva master – opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyötä* (Korhonen ym.

2015b) on julkaistu Oamkin verkkolehti ePookissa. Kolmas artikkeli on kehittämistyön yhteenvetoraportin kirjoittamisen aikaan ePookin arvioitavana.

Artikkeleiden lisäksi tutkijatiimin yhteistyöllä on esitelty sekä tutkimusta että tutkimuksen tekoa kahdessa master-opiskelijan pitämässä suullisessa esityksessä. Syksyllä 2015 Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä pidetyssä *Ylemmän ammattikorkeakoulun opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyön uudet tuulet* -esityksessä (liite 5) kuvailtiin Oulun osatutkimusta, tutkimuksen vaiheita ja aineiston käsittelyä. Pääpainona esityksessä oli kuitenkin ensimmäisen aineistonkeruuvaiheen alustavat tutkimustulokset. Esitys onnistui hyvin ja se herätti runsaasti mielenkiintoa ja kysymyksiä yleisössä. Tämä esitys oli ainoa master-opiskelijan Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä pitämä suullinen esitys vuonna 2015.

Oulun Business Kitchenillä 28.10. 2015 pidetyssä *Yamk-opiskelijat, työelämäedustajat ja opettajat yhteistyössä. Kannattaako?* -esityksessä (liite 6) kuvailtiin Oulun osatutkimuksen tarkoitusta, tutkimuksen vaiheita, master-opiskelijan osallistumista kolmikannan mukaisiin yhteistyövaiheisiin ja niistä saataviin kirjallisiin ja suullisiin esityksiin. Esityksessä kuvattiin lopuksi myös Oulun osatutkimuksen tuloksien pääkohtia. Pääpainona esityksessä oli master-opiskelijan osallistuminen kolmikannan mukaisiin yhteistyövaiheisiin. Esityksen yleisönä oli Oulun ammattikorkeakoulun yhteistyökumppaneita, opettajia, opiskelijoita ja muita master-koulutuksesta kiinnostuneita. Myös tämä esitys herätti mielenkiintoa ja kysymyksiä yleisössä.

Näiden kirjallisten ja suullisten esitysten lisäksi master-opiskelija on suunnitellut tämän tutkimuksellisen kehittämistyön yhteenvetoraportin yhteistyössä ohjaavien opettajien kanssa. Suunnittelun lisäksi tähän yhteenvetoraporttiin sisältyy myös kirjoittamisvaihe, johon opiskelija on saanut ohjausta ohjaavilta opettajilta. Lopuksi työ arvioidaan.

Kuviossa 4 kuvataan Oulun osatutkimukseen liittyvien kolmikannan mukaisten yhteistyövaiheiden tuloksia.

KUVIO 4. Oulun osatutkimukseen liittyvien kolmikannan mukaisten yhteistyövaiheiden tulokset

5.2 Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen tulokset

Ensimmäisen tutkimuksellisen vaiheen fokusryhmän muodostivat yamk-koulutuksen opettajat, master-opiskelijat sekä työelämän edustajat. Lähes kaikilla työelämän edustajilla kokemus tai tieto ylemmästä ammattikorkeakoulusta, sekä yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä oli melko vähäistä. Työelämän edustajat arvelivat toisaalta koulutuksen olevan käytännönläheisempi kuin yliopistokoulutus, mutta toisaalta he otaksuivat koulutuksen olevan myös liian teoriapainotteinen. Kaikilla heistä ei ollut käsitystä siitä, mitä tutkinnon suorittaneet osaavat ja miten he voivat sijoittua työelämäänsä. Master-opiskelijat eivät olleet tienneet yamk-koulutukseen hakeutuessaan, millaisesta tai minkä tasoisesta koulutuksesta on kyse. Lähes kaikki työelämän edustajat ja master-opiskelijat kertoivat olevansa yllättyneitä siitä, miten korkeatasoinen ja laadukas yamk-koulutus on. Opintojen ollessa vielä alkuvaiheessa, heillä

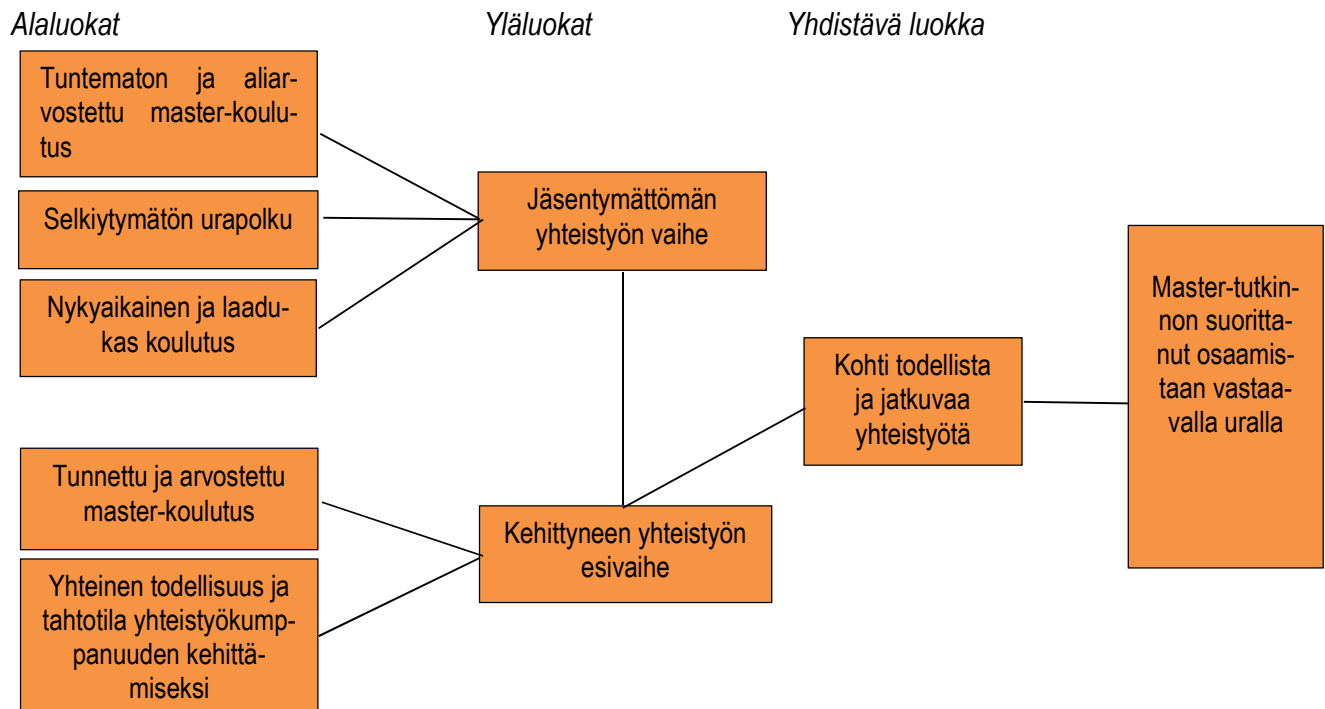
ei ollut vielä kokemusta yhteistyöstä. Yamk-koulutuksen opettajien kokemustausta koulutuksesta sekä yhteistyöstä tki-ympäristöissä oli korkeinta. Yhteistyö käsitettiin kuitenkin enemmän opettajien ja työelämän edustajien väliseksi. Yhteistyötä tehdään enemmän perustutkinnoissa työelämän kanssa, mutta yamk-opinnoissa yhteistyö on ollut vähäisempää. Yhteistyön nykytilaa yamk-opettaja kuvaili näin:

Aika vähän kait puolitusten istutaan opettajat, opiskelija ja työelämän edustaja

Oulun ammattikorkeakoulun osatutkimuksen tuloksissa korostuivat master-koulutuksen tuntemattomuus ja opiskelijoiden selkiytymättömät urapolut. Master-koulutusta pidettiin tulosten mukaan laadukkaana, arvostettuna ja nykyaikaisena koulutuksena. Lisäksi eri osapuolilla oli yhteistä tahtotilaa yhteistyökumppanuuksien kehittämiseksi (Korhonen ym. 2015b.)

Ensimmäisen vaiheen aineisto analysoitiin laadullisin menetelmin. Analyysin avulla muodostettiin kaksi yläluokkaa, jotka nimettiin *Jäsentymättömän yhteistyön vaiheeksi* ja *Kehittyneen yhteistyön esivaiheeksi*. Ensimmäiseen yläluokkaan analysoitiin kolme alaluokkaa, jotka nimettiin seuraavasti: *Tuntematon ja aliarvostettu master-koulutus*, *Selkiytymätön urapolku* sekä *Nykyaikainen ja laadukas koulutus*. Alaluokat *Tunnettu ja arvostettu master-koulutus* sekä *Yhteinen todellisuus ja tahtotila yhteistyökumppanuuksien kehittämiseksi* kuuluvat yläluokkaan *Kehittyneen yhteistyön esivaihe*. Kaikista luokista muodostettiin yhdistävä luokka *Kohti todellista ja jatkuvaa yhteistyötä*. Yhteistyön kokonaistavoitteeksi nimettiin *Master-tutkinnon suorittanut osaamistaan vastaavalla uralla* (kuvio 3).

Kuviossa 3 esitellään Yamk- koulutus vahvaksi tki- vaikuttajaksi Oulun osatutkimuksen ensimmäisen vaiheen alustavat tulokset luokkiin jaoteltuina.

KUVIO 3. Kohti todellista ja jatkuvaa yhteistyötä (Korhonen ym. 2015a)

Fokusryhmä luonnehti ylempää ammattikorkeakoulutusta tuntemattomaksi. Työnantajat eivät tunne koulutuksen sisältöjä eivätkä master-koulutuksen sijoittumista suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Tuntemattomuus oli yhteydessä muun muassa siihen, etteivät työnantajat kannustaneet opiskelemaan, eivätkä tukeneet koulutukseen hakeutumista. Tutkinnon suorittaneiden osaamista ei tunneta, jolloin he eivät välttämättä saa osaamistaan vastaavaa työtä, eivätkä näin etene uralaan. Master- tutkinto rinnastetaan myös usein ammattikorkeakoulututkintoon, jolloin koulutukseen hakeutunut saa selittää ja perustella hakeutumistaan uudelleen ammattikorkeakouluopintoihin. Opiskelijat eivät välttämättä saa ratkaistavakseen ja kehittyäkseen ammatillisesti opiskelunsa aikana opinnäyte- ja kehittämistöissään todellisia ja autenttisia työelämän ongelmia. Tutkinnon tuntemattomuus aiheuttaa negatiivisen kehän, joka tekee yhteistyön rakentamisesta haastavaa. (Korhonen ym. 2015b.)

Yliopistosta valmistuneet maisterit menevät yamk-koulutuksen saaneiden edelle työnhaussa, koska työnantajien koetaan arvostavan yliopistotutkintoa enemmän. Maisteri-ammattinimike on tunnettu yliopistojen pitkästä historiasta johtuen. Sen sijaan esimerkiksi suuhygienisti yamk tai insinööri yamk eivät kerro tutkinnon sijoittumisesta duaalimallin mukaisesti samalle tasolle maisteritutkinnon kanssa ja edellyttävän samantasoista osaamista EQF – luokituksen mukaan. (Opetus-

hallitus, viitattu 29.9.2015.) Yhteistyö master- koulutuksen ja työelämän välillä mielletään vain työelämän edustajien ja ylemmän ammattikorkeakoulun opettajien väliseksi, opiskelijan jäädessä näin yhteistyön ulkopuolelle. (Korhonen ym. 2015b)

Esimerkkejä fokusryhmän alkuperäisilmaisuista, joissa yamk- koulutusta luonnehditaan tuntemattomaksi:

Sen voin kyllä sanoa, että varmasti aivan jokainen opiskelija on sitä mieltä, että siinä on tapahtunut virhe, kun tällainen nimi on laitettu.

...itsekin kuulin, että mitä sinä siihen koulutukseen menet, sehän on ihan sama kuin amk-tutkinto. Ei sillä ole mitään merkitystä. Että tällainen puhe vie tavallaan pohjan pois itse opiskelulta.

...sitten pitää perustella, että lakipykälien mukaan yamk-tutkinto on samanarvoinen kuin maisterin tutkinto. Onhan siinä vähän sellainen selityksen maku. Että jos ne olisivat jotenkin linjassaan nämä tutkintonimikkeet...

Alaluokkaan *Selkiytymätön urapolku* kuuluivat master-koulutettujen epätasa-arvon kokemukset työelämässä suhteessa yliopistokoulutettuihin henkilöihin. Lisäksi master-koulutuksen jälkeinen urapolku oli epäselvä. Erityisesti työelämältä odotettiin selkeämpää uralla etenemisen tukemista. Opiskelijan uraohjaus on koulutuksen ja työelämän yhteinen haaste (Kunnari & Niinistö - Sivuranta 2013). Uraohjaus on jatkuvan ammatillisen kasvun ohjausta opiskelijan yksilöllisellä opiskelupolulla. Sen lähtökohtana ovat opiskelijan kokemukset ja odotukset työelämän suhteen ja sen myötä oman tulevaisuuden tekeminen. (Kunnari & Niinistö - Sivuranta 2013.) Opiskelijan kehittyminen passiivisesta tiedon vastaanottajasta aktiiviseksi oman oppimis- ja urapolun ohjaajaksi voi edistää toimivaa yhteistyötä koulutuksen ja työelämän välillä (Järvinen, Nieminen & Salminen 2013).

Tulosten mukaan master-tutkinnon opetus on nykyaikaista ja laadukasta sekä opetusmetodien että opettajien korkeatasoisen pätevyyden vuoksi. Tutkinto on joustavuutensa vuoksi helpompi suorittaa työn ohessa kuin vastaavan tasoinen yliopiston maisteritutkinto, koska tutkinto suoritetaan pääosin verkko- opetuksena. Koulutus tuottaa monipuolista osaamista asiantuntijuuteen, johtamiseen, sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan, näin ollen master-opinnot koetaan loogisena syventävänä ja erikoistavana jatkumona työkokemusta omaaville ammattikorkeakoulun suorittaneille. Ammattikorkeakoulun arvostus työelämässä on noussut laajan ja monipuolisen koulutuksen ja yleisen ilmapiiirin muutoksen vuoksi. Työtehtävien monipuolistuessa työpaikoilla arvostetaan ammatillaisia, joilla on kyky päivittää osaamistaan sekä toimia ennakkoluulottomasti ja innovatiivisesti.

Esimerkki fokusryhmän alkuperäisilmaisuista, joissa yamk-koulutusta luonnehditaan nykyaiseksi ja laadukkaaksi:

...olen ihan häikäistynyt, että miten hyvässä koulussa olen. Olen aina ollut vähän sellainen vastarannan kiiski, varmaan sen vuoksi lähdinkin tähän koulutukseen, vaikka kukaan ei edes tiedä mikä tämä tutkinto on...

Ajankäyttö asettaa haasteita työelämän edustajien, opettajien ja opiskelijoiden väliselle yhteistyölle. Yhteistyötä halutaan tehdä, mutta sen yhteiseen suunnitteluun on vaikea löytää yhteistä aikaa. Osallistujat korostivat kuitenkin yhteistyön jatkuvuutta ja siinä tapahtuvan vuorovaikutuksen merkitystä, joiden arvioitiin hyödyntävän kaikkien osapuolten käytännön toimintaa. Vuorovaikutus määritellään ihmisten väliseksi merkitysten luomiseksi, jakamiseksi, vaihtamiseksi ja neuvottelemiseksi. Ihmisten välinen vuorovaikutus luo, muokkaa ja ylläpitää yhteistyöprosessia. (Keyton, Ford & Smith 2008). Aktiivinen ja tavoitteellinen yhteistyö ei tapahdu itsestään, vaan se vaatii osapuolten aktiivista panostusta, aikaa ja voimavaroja ja sekä vastuiden että tulosten jakamista. Tätä yhteistyön rakentamisen prosessia opettaja kuvaa puheessaan:

nimettäisiin ne henkilöt ja tehtäisiin ne suunnitelmat vuosia eteenpäin. ...useampia kokonaisuuksia tai useampia opinnäytetöitä tai opintojaksoja tai mitä se sitten onkaan, niin siihen teemaan liittyen olisi, että me yritettäisiin oikein aina näitä keinoja...

Fokusryhmässä tiedostettiin toisaalta yhteistyöhön liittyvien töiden pitkäjänteinen suunnittelu ja niiden vastuuttaminen. Toisaalta työelämän edustaja piti tärkeinä erityisesti osapuolten kiinteitä henkilökohtaisia suhteita ja sitoutumista yhteiseen tekemiseen.

Tutkinnon arvostamista pidetään edellytyksenä kaikkia osapuolia hyödyttävän yhteistyömallin toteutumiselle. Tutkinnon arvostus liittyy tunnettuuteen. Tutkintoa ei tunneta työelämässä, eikä tutkinnon suorittaneiden osaamista tunneta. Yamk-tutkinto on yliopiston maisteritutkintoon verrattessa varsin uusi koulutus.

... ja sitten kun tämä tutkinto tunnetaan, niin tässä välillä voisi olla monenlaista yhteistyötä. Win-win – asetelma, että kaikki hyötyisivät tästä yhteistyöstä.

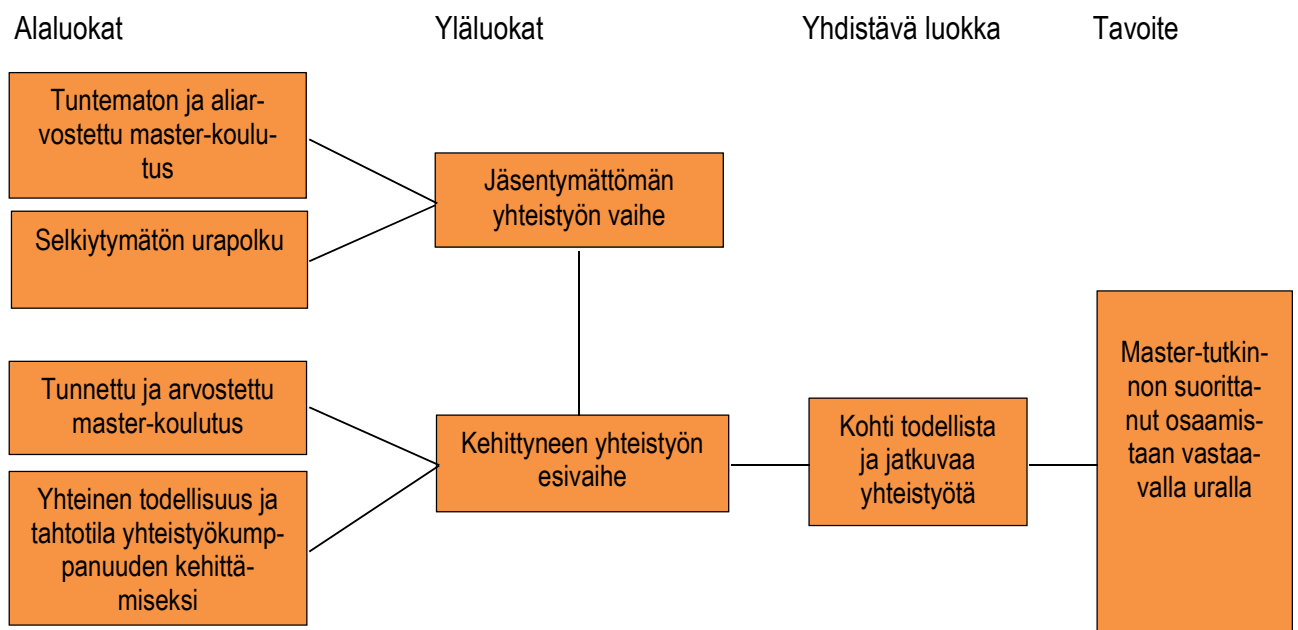
Tulosten mukaan yhteistyön kehittämiselle löytyy yhteistä tahtoa. Vuoropuhelun lisäämistä pidettiin yhteisen todellisuuden muodostumisen edellytyksenä. Vuoropuhelun avulla voidaan myös tunnistaa yhteistyön esteet ja saada ne ratkaistuksi. Opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien toimivan ja jatkuvan yhteistyön saavuttamiseksi ehdotettiin nykyistä laajempia kokonaisuuksia opinnäytetöiden ja muiden kehittämistehtävien aiheiksi. Tällöin opiskelijaryhmä voi olla tekemässä tutkimuksellista kehittämistyötä samojen työpaikkojen ja organisaatioiden kanssa. Ahosen ja Nurminen (2009, 77–79) mukaan laajemmat aihekokonaisuudet ja monipuolisemmat kehittämisen kohteet mahdollistavat vaikuttavamman ja tuloksellisemman työelämän kehittämisen. Yhteisen todellisuuden ja tahtotilan muodostamista kuvattiin fokusryhmässä seuraavasti:

...vuoropuhelua käytäisiin mahdollisimman kattavasti, että tavallaan yhdessä muodostetaan ne tarpeet. Että myös työelämää pystyisi uudistamaan. Tietenkin tässä on myös se näkökulma, että isolla koulutusorganisaatiolla on varmaan sellaista tietoa ja osaamista, josta työelämäkin hyötyy...

5.3 Toisen tutkimuksellisen vaiheen tulokset

Oulun osatutkimuksessa järjestettiin toinen tutkimuksellinen vaihe eli tulkintafoorumi 5.10.2015. Tulkintafoorumissa ensimmäisestä vaiheesta saadut tulokset täsmentyivät ja jäsentyivät. Tulkintafoorumin tulosten myötä alaluokka *Nykyaikainen ja laadukas koulutus* (kuvio 3) yhdistyi alaluokkaan *Tunnettu ja arvostettu koulutus* luokissa esiintyneiden yhteneväisyyksien myötä. Alaluokka kuuluu yläluokan *Kehittyneen yhteistyön esivaiheeseen*.

Kuviossa 4 esitellään YAMK- koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi Oulun osatutkimuksen toisen tutkimuksellisen vaiheen jäsentyneet tulokset luokkiin jaoteltuina.

KUVIO 4. Kohti todellista ja jatkuvaa yhteistyötä (Korhonen ym. 2015b)

Tulkintafoorumissa todettiin yamk- koulutuksen olevan vasta alkuvaiheessaan ja olevan siten myös työnantajapuolelle tuntematon. Tunnettuutta etenkin työnantajapuolella lisäisi tutkinnon nimen muuttaminen. Tutkinnon nimiehdotuksia olivat esim. Maisteri amk tai englanninkielisestä nimestä peräisin oleva Master. Koulutuksen roolia tulisi selkiinnyttää ja sille täytyisi löytää oma paikkansa ja omat vahvuutensa. Brändäämällä ja tuomalla koulutuksen vahvuudet esiin saataisiin koulutuksen mainetta paremmaksi ja näin myös tunnettuus lisääntyisi. (Korhonen ym. 2015b.)

Fokusryhmän mukaan esimiehet nähdään avainasemassa tunnettuuden lisäämisessä. Heillä tulisi olla tietoa yamk-koulutuksesta ja tutkinnon suorittaneiden osaamistasosta. Tietoa koulutuksesta voisi lisätä esimerkiksi työpaikkakokouksissa. Myös toimiva yhteistyö opettajien ja opiskelijoiden kanssa lisää tietoa. Kehittämistehtävien tulisi olla laajempia ja monialaisempia, sitä kautta kiinteä yhteistyökumppanuus koulun ja työpaikan välillä rakentuisi ja keskinäinen luottamus lisääntyisi. Avainhenkilöt helpottaisivat kumppanuuksien solmimista ja varmistaisivat yhteistyön jatkuvuuden. Opettajien tulisi olla aktiivisempia ja korostaa enemmän omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan toimivan yhteistyön lisäämiseksi. Yhdessä he voisivat etsiä oikeita työelämän kehittämisideoita ja muodostaa laajempia ja monialaisempia kokonaisuuksia kehittämistöihin. Yhteistyö poikisi myös toimivia kumppanuusmalleja ja täten lisäisi yhteistyön jatkuvuutta. Opettajien ollessa läheisemmässä yhteistyössä työelämään, myös keskinäinen tiedon vaihto ja osaaminen puolin ja toisin päivityisi.

Opiskelijoille kaivattiin työelämäjaksoja. Tästä olisi hyötyä jokaiselle osapuolelle. Koulutuksen sisältö ja opiskelijoiden osaaminen toimisi markkinointina yrityksiin ja opiskelijoiden käytännön kokemus ja työelämään verkostoituminen lisääntyisi. Tätä myöten myös koulun ja työelämän välinen yhteistyö muodostuisi läheisemmäksi ja kiinteämmäksi. Yhteistyötä yliopiston kanssa pitäisi lisätä kilpailun sijasta, tämä hyödyttäisi molempia korkeakouluja. Yhteistyötä lisäisi esimerkiksi opintojaksoiden valitsemisen mahdollisuus eri koulutusten välillä. Käytännön erot yliopistoon tulisi tuoda paremmin esille, yamk-koulutusta tulisi markkinoida työelämälähtöisempänä koulutuksena.

Tulkintafoorumin fokusryhmän mukaan tutkittua tietoa yamk-tutkinnon suorittaneiden sijoittumisesta työelämässä kaivattaisiin. Tutkinnon suorittaneiden osaamistason tunnettuus selkiyttäisi myös tutkinnon suorittaneiden urapolkua. Esimiesten katsottiin olevan tässäkin avainasemassa. Tutkinnon tunnettuus auttaisi myös työnantajaa. Rekrytointitilanteet olisivat helpompia, koska tietämys osaamisesta olisi parempaa. Työnantajat pystyisivät myös hyödyntämään työntekijöidensä osaamista enemmän, tällöin myös kannustus jatkokouluttautumiselle lisääntyisi. Esimiestehtäviin valitessa osaamisen tulisi olla pätevyyden mitta, ei pelkästään tutkintonimikkeen. Terveysalalla erityisesti vallitsee edelleen jäykkä hierarkia. Koetaan, että ikäjärjestyksellä ja alalla pisimpään olleilla on oikeus tulla valituksi esimiestehtäviin osaamistasostaan huolimatta.

5.4 Ensimmäisen artikkelin tulokset

Artikkelisarjan ensimmäisessä osassa *Toimivan yhteistyömallin kehittäminen ylemmässä ammatikorkeakouluopinnoissa. Uusia oppimisympäristöjä kolmikantamallia kehittäen* (Korhonen ym. 2015a) pohditaan opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien kolmikannan mukaista yhteistyötä. Kolmikantamallilla tarkoitetaan työelämäyhteistyötä tavoitteellisesti ja konkreettisesti edistävää toimintamallia. Toimintamallissa eri osapuolten asiantuntijuus ja osaamisen vahvuudet voivat tuottaa innovatiivista toimintaa ja tuloksia, jotka hyödyntävät työelämää projektin kohteena olevaa organisaatiota laajemmin. (Ahonen & Koivuniemi 2011, 42.) Toimiva yhteistyö edellyttää tasavertaista kumppanuutta, jokaisen osaamisen arvostamista ja sen jakamista. Yhteistyö edellyttää myös kumppaneiden toiminnan ja sitä ohjaavien tavoitteiden tuntemista, keskeisten yhteistyökumppaneiden roolien selkeyttämistä ja yhteistyön toimintamallin vahvistamista. (Korhonen, Ansamaa, Eronen, Haapalainen, Koskela, Miettinen & Ukkola 2011; Heikkinen, Kananen, Koivunen & Lohilahti 2012, 209; Isohanni & Huttunen 2014.)

Kolmikantatoimijoiden yhteistyön syventyminen kumppanuudeksi edellyttää pitkäjänteistä ihmisten välistä yhteistyötä ja jatkuvaa kehittämistä. Pitkäjänteisellä yhteistyöllä saavutetaan myös keskinäinen luottamus, jolloin kynnys yhteiselle kehittämis-, arviointi- ja kokeilutoiminnalle on matala. (Laitinen-Väänänen, Vanhanen-Nuutinen & Hyvönen. 2011, 18–23.) Tutkimuksen ensimmäisen vaiheen fokusryhmäkeskustelun mukaan kolmikantamallin mukainen yhteistyö on yksi tapa tuottaa työelämän kehittämisosaajia ja onnistuneiden kehittämisprosessien myötä tutkinnon tunnettuus paranee. (Korhonen ym. 2015a.)

5.5 Toisen artikkelin tulokset

Toisessa artikkelissa *Kohti todellista ja jatkuvaa master – opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyötä* (Korhonen ym. 2015b) todetaan, että keskeisin haaste on luoda yhteistyötä, joka palvelisi opiskelijan oppimista. Tämä kehittämistutkimus vahvistaa Neuvonen-Rauhalan (2009) näkemyksen siitä, että yhteistyötä tarvitaan lisää. Tällä hetkellä yhteistyön rakentaminen on opettajavetoista ja oppilaitoskeskeistä. Todellinen yhteistyö edellyttää enemmän dialogia eri osapuolten välillä. Oulun osatutkimuksen mukaan kolmikantayhteistyön kuvataan olevan osaltaan sekä *Jäsentymättömän yhteistyön vaiheessa*, että *Kehittyneen yhteistyön esivaiheessa* (kuviot 4). Opiskelijan, opettajan ja työelämän edustajan roolien selkiyttämällä yhteistyöstä saataisiin tavoitteellista ja tuloksia tuottavaa. Taustalla on ajatus siitä, että oppilaitokset tuottavat teoreettista osaamista ja varsinainen käytännön työ opitaan työpaikoilla. Tämä uskomus pitäisi kuitenkin murtaa ja lähteä yhdessä tukemaan ammattilaisten kasvua käytännön työhön jo opiskelujen aikana. (Korhonen ym. 2015b.)

Tämän tutkimuksen fokusryhmäkeskustelussa toimivan yhteistyön esteiksi nousivat tutkinnon tunnettavuus ja arvostuskysymykset. Se on ymmärrettävää tässä vaiheessa, kun yamk-tutkinto on uusi verrattuna esimerkiksi yliopistotutkintoihin. Brändin rakentaminen osana koulutuksen ja yhteistyön kehittämistä tukee osaltaan kehittämistyötä. (Korhonen ym. 2015b.)

5.6 Kolmannen artikkelin tulokset

Artikkelisarjan kolmannessa itsenäisessä osassa *Kolmikantamallin mukaisella yhteistyöllä master-opiskelija osaamistaan vastaavalle uralle* (Korhonen ym. 2015b) (liite 9) käsitellään YAMK-koulutus

vahvaksi TKI-vaikuttajaksi Oulun osahankkeen tuloksia ja niiden mukaisia kehittämistoimia. Kehittämistoimien avulla pyritään tukemaan yamk-opiskelijaa osaamistaan vastaavalle uralle. Artikkeleissa kuvataan myös Vaasan ja Turun ammattikorkeakouluissa järjestettyjen osatutkimusten tuloksia.

Kolmikannan toimijaosapuolten yhteistyön lisääminen edistää tavoitteellisuutta ja tuloksellisuutta sekä auttaa opiskelijan työelämään sijoittumista valmistumisen jälkeen. Yhteistyön myötä keskinäinen vuorovaikutus ja yhteisymmärrys lisääntyvät. Opiskelijan tulisi jo opintojensa aikana rakentaa omaa osaamistaan tiiviissä työelämäyhteydessä ja tutkia omia mahdollisuuksiaan työllistymiseen verkostoja rakentamalla ja yhteisöissä mukana olemalla. Uraohjauksella tuetaan opiskelijan omaa aktiivista roolia ja osaamista. (Korhonen ym. 2015b; Kunnari, Niinistö & Sivuranta 2013, viitattu 15.10.2016.) Ohjauksen merkitys korostuu kaikilla koulutusasteilla. Korkeakouluohjauksessa korostuvat työelämätaidot ja niiden kehittäminen, sillä työllistyminen nähdään nykyisin tärkeänä korkeakoulutuksen tuloksellisuusmittarina. (Kouvo ym. 2011, viitattu 4.10.2016.)

Tiivis yhteistyö työelämän toimijoiden kanssa lisää myös yamk-tutkinnon tunnettuutta ja arvostusta. Oulun osatutkimukseen osallistuneiden mielestä master – opiskelijoiden kehittämistöiden tulokset tuovat tutkinnotunnettuutta ja arvostusta. (Korhonen ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.) Kolmannessa artikkelissa todetaan tärkeäksi se, että kehittämistöiden aiheet, joihin master -opiskelijat etsivät ja tuottavat ratkaisuja, ovat tarkkaan harkittuja, aitoja ja oikeita työelämän ongelmia. Tämä tulee ilmi myös Oamkissa helmikuussa 2015 saman hankkeen puitteissa järjestetyssä tulevaisuustyöpajassa. Työpajaan osallistuneet kuvasivat, että kaikki opiskelu master-koulutuksessa tulevaisuudessa tapahtuu monialaisissa hankkeissa tai projekteissa, jotka ovat yritysten tai julkisten organisaatioiden todellisia tarpeita vastaavia ja haasteellisia. Hankkeiden suunnittelu tapahtuu tiiviissä yhteistyössä kumppanien kanssa. Hankkeet eivät saisi olla yksittäisiä, vaan kehittämisen pitäisi olla pitkäjänteistä ja kokonaiskehittämistä. Hankkeet muodostavat jatkumon, jossa tapahtuu edellisten hankkeiden saavutusten ja tulosten jatkamista. Tulokset tuodaan vahvasti ja vaikuttavasti esille julkisuudessa. Erittäin tärkeää on myös se, että kehittämistöiden tuloksilla saadaan aluevaikuttavuutta ja näkyvyyttä myös master-koulutukselle (Koivunen, Heikka & Gallén 2015, viitattu 10.11.2016).

Oulun, Turun ja Vaasan osatutkimusten aineistoa tuottaneisiin fokusryhmiin kuului opiskelijoiden ja opettajien lisäksi monipuolisesti työelämän edustajia. Monipuolisuus näkyi etenkin Oulun ja Vaasan osatutkimusten tuloksissa. Kolmikannan mukaista yhteistyötä arvioitiin fokusryhmissä

kriittisesti mutta rakentavasti. (Korhonen ym. 2015a; Korhonen ym. 2015b; Nurminen ym. 2015; Sandelin ym. 2015.) Turun osatutkimuksen tulosten mukaan kolmikantayhteistyö tuottaa laajavai-
kutteisia innovaatioita, jotka osaltaan vahvistavat kolmikantamallin toimijaosapuolten kilpailuky-
vykkyyttä työmarkkinoilla. Tällöin myös yamk – tutkinnon suorittaneen on aiempaa helpompi
päästä koulutustaan ja osaamistaan vastaavalle urapolulle. (Nurminen, Ahonen & Suvivuo, 2015,
66.)

YAMK- koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi –hanke on käynnistänyt Oulun alueella merkittävää
yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Lisäksi se on aktivoinut osaltaan opiskelijoiden roolia koulu-
tuksen ja siihen liittyvän yhteistyön kehittämisessä. Päättynyt hanke on osoittanut yhteisöllisten
toimintatapojen toimivuutta kehittämissä. Koko valtakunnallinen hanke on saanut julkisuutta
laajan verkoston ja eri työpakettien tapaamisten kautta sekä osahankkeen julkaisujen myötä. Ke-
hittämistyön keskiössä ovat olleet kolmikannan eri toimijaosapuolet, opiskelijat, työelämän edus-
tajat ja ammattikorkeakoulun edustajat.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Postmodernissa yhteiskunnassa elinikäisen oppimisen merkitys on korostunut. Koulutuksen ja työelämän välinen suhde on symbioottinen. Työelämän nopeassa tahdissa muuttuvat tarpeet heijastuvat koulutukseen ja siihen liittyvään tutkimukseen ja kehitystyöhön. Elinikäinen oppiminen nähdään keskeisenä välineenä työllisyyden parantamisessa ja sen ylläpitämisessä. (Lempinen 2004, 157; Kouvo, Stenström, Virolainen & Vuorinen - Lampila 2011, viitattu 13.9.2016.) Kehittäminen ja jatkuva oppiminen ovat suuria haasteita muutettaessa työelämän toimintatapoja aiempaa dynaamisemmiksi. Nämä merkitsevät tiedon ja korkeatasoisen osaamisen korostumista ja koulutusjärjestelmän kehittämistä aiempaa opiskelijakeskeisempään ja työelämälähtöisempään oppimiseen. (Tynjälä, Välimaa & Murtonen 2004, 206; Honkanen & Veijola 2015.)

Tämän artikkelimuotoisen kehittämistyön yhteenvetoraportin tutkimustehtäviä olivat yamk-opiskelijan yhteistyö -kokemuksien kuvaaminen osallistumisestaan YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi Oulun osahankkeen ensimmäiseen ja toiseen vaiheeseen. Yamk-opiskelijan rooli on ollut aktiivinen hankkeen molemmissa vaiheissa, niihin kuuluvien kolmen artikkelin kirjoittamisprosesseissa sekä suullisissa esityksissä. Tähän tutkimukselliseen artikkelimuotoiseen kehittämistyöhön on liittynyt kolmen artikkelin kirjoittamis- ja korjausvaiheet sekä yhteenvetoraportin kirjoittaminen opiskelijan kokemuksista hankkeesta toimimisesta. Tutkimustehtäviin kuuluivat myös opiskelijan kokemusten kuvaaminen osallistumisestaan Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä 24.–25.9.2015 pitämänsä esityksen ja Business Kitchenissä pitämänsä esityksen suunnittelusta ja esityksestä kolmikannan mukaisessa yhteistyössä opettajien kanssa sekä yhteenvetoraportin kirjoittamisesta. Tavoitteena tällä yhteenvetoraportilla on tuottaa opiskelijan kokemustietoa toimimisestaan valtakunnalliseen hankkeeseen liittyvästä Oulun osatutkimuksen yhteistyöstä sekä työelämän edustajien, että opettajien kanssa.

Opiskelijana työskenteleminen kolmikannan mukaisen kehittämistyön keskiössä on ollut monipuolisuudessaan haastavaa ja opettavaista. Työelämässä tarvittavien metataitojen karttuminen on ollut merkittävää. Omat asiantuntijataidot asioiden hallinnasta, analysoinnista, ongelmanratkaisutaidoista ja yhteistyötaidoista ovat kehittyneet. On tarvittu rohkeaa haasteisiin tarttumista erilaisten esitysten muodossa. Projektinomaisessa hankkeessa monialaisessa tutkijatiimissä työskentely ja yhteistyössä kirjoittaminen on ollut rikastuttava kokemus.

Oulun osahankkeen puitteissa tehty kolmikantayhteistyö monialaisessa tiimissä on vaatinut keskinäistä luottamusta, joka on syntynyt pikkuhiljaa osapuolten aktiivisesta panostamisesta yhteistä tavoitetta kohden. Yhteistyö on vaatinut myös aikaa, voimavaroja ja vastuiden jakamista. Yhteistyön kehittyminen pintapuolisesta syvemmäksi luottamukselliseksi kumppanuudeksi on edellyttänyt tasavertaisuutta ja toisten arvostamista.

Oulun, Turun ja Vaasan ammattikorkeakouluissa toteutettavan tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostetun fokusryhmän kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä. Tarkoituksena oli myös selvittää fokusryhmän mielipiteitä kolmikantamallin mukaisen yhteistyön kehittämisestä. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata ryhmän tulevaisuuden muistelun avulla ihanteellisesti toimivaa kolmikantamallin mukaista yhteistyötä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä. (Kiviniemi, Kuusipalo & Sandelin, 2015.)

Tutkimuksen ensimmäisen vaiheen fokusryhmähaastattelussa kolmikannan eri osapuolet tulivat monipuolisesti edustetuiksi. Kaikilla työelämän edustajilla ei ollut realistista kuvaa yamk-koulutuksesta, eikä tutkinnon myötä saatavasta pätevydestä. Myös master-opiskelijat kuvasivat tutkintoa tuntemattomaksi. Heilläkään ei ollut oikeaa kuvaa tutkinnosta saatavasta pätevydestä koulutukseen hakeutuessaan. Tietämys opiskelijoilla on lisääntynyt koulutuksen ja kehittämistöiden edetessä. Fokusryhmähaastattelun edetessä työelämän edustajat toivat yllätyneinä ilmi, kuinka hienosta koulutuksesta on kyse. Yamk-koulutuksen opettajilla tietämys tutkinnosta ja kolmikannan mukaisesta yhteistyöstä oli kaikkein suurinta. Koulutuksen tunnettuuden puute nousi kynnyskysymykseksi master-opiskelijan osaamistaan vastaavalle uralle pääsyn esteenä.

Tutkimuksellisen kehittämistyön tulosten mukaan kolmikantayhteistyön nykytilan nähdään olevan osaltaan Jäsentyneen yhteistyön vaiheessa, osaltaan Kehittyneen yhteistyön esivaiheessa. Ideaaliin kolmikantayhteistyön tilaan pääseminen edellyttää koulutuksen tunnettuuden ja arvostuksen lisäämistä. Kolmikannan osapuolten Yhteistä todellisuutta ja tahtotilaa tulee vahvistaa pitkäjänteisellä, tavoitteellisella ja johdonmukaisella yhteistyöllä. Yhteistyö vaatii keskinäistä luottamusta, ihmisten sitouttamista ja vuorovaikutusta. Yhteistyön perustaa työelämää tulisi vahvistaa. Yhdessä tavoitteiden määrittely ja yhdessä tekeminen korostuvat ihannemallissa. Aitojen työelä-

mäongelmien ratkaiseminen master-opiskelijoiden kehittämistöillä lisää verkostoitumisen, vuorovaikutuksen ja yhteistyön aktiivisuutta sekä antaa tutkinnolle sen ansaitsemaa tunnettuutta ja arvostusta. Näillä keinoin saadaan myös master-opiskelijan urapolkua selkiytettyä.

Kolmikannan mukaisen yhteistyön kehittämisen yhtenä haasteena on ollut osapuolten roolien selkiyttäminen. Tässä kehittämistyössä opiskelija on ollut yhtenä tutkijatiimin jäsenenä. Hankkeen edetessä opiskelijan vastuu on kasvanut. Opettajat ovat olleet sekä koulun, että työelämän edustajia, opiskelijan ollessa keskiössä. Opettajat ovat toimineet opiskelijan tukena koko hankkeen läpi, kaikki on tehty yhdessä miettien ja pohtien. Kehittämistyön eteenpäin vieminen edellyttää opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien välistä luottamuksellista kumppanuutta ja vastuullista yhdessä toimimista sekä tekemistä. Tähän päästään yhteisellä ymmärryksellä ja tahtotilalla.

Ammattikorkeakoulun yhtenä tavoitteena on tiedon tuottaminen. Yamk-koulutuksen kehittämistehtävien myötä uutta tietoa tuotetaan ketterästi. Tieto saadaan nopeasti jalkautettua työelämän tarpeisiin, mikäli kehittämistehtävät käsittelevät aitoja työelämän ongelmia. Yamk-koulutusta voitaisiinkin markkinoida työelämälle ketterän ongelman ratkaisun ja tuotetun työelämälähtöisen tiedon saralla.

Tiedon tuottamisen tavoite korostuu artikkelimuotoisen kehittämistehtävän myötä. Löydettyä artikkeleille sopivan julkaisukanavan, niiden saama huomio lisääntyy enemmän kuin perinteisessä monografiassa. Artikkelimuotoinen kehittämistehtävä myös pilkkoo laajaa työtaakkaa pienempiin osiin, jolloin myös asioiden käsittely eri näkökulmasta onnistuu. Yliopistoissa artikkelimuotoisia väitöskirjoja suositaan, ylemmissä ammattikorkeakouluissa artikkelimuotoisten tutkimuksellisten kehittämistöiden osuuden soisi myös kasvavan.

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ovat yksi väline yksilölle ja työyhteisöille työmarkkinoiden osaamisvaatimusten ja muutosten hallintaan sekä yrittäjyyden edistämiseen. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tavoitteena on turvata työmarkkinoille monipuolinen ja osaava työvoima, kehittää työelämää ja työyhteisöjä sekä mahdollistaa yksilötasolla työelämässä olevien oman osaamisen kehittäminen. (Innola 2012.) Työelämä vaatii nykyään substanssiosaamisen ohella monialaista osaamista, yhteistyötä, tiimityöskentelyä ja osaamisen jakamista. Tätä kaikkea opitaan nykyaikaisessa ja laadukkaassa yamk-koulutuksessa.

7 POHDINTA

Työelämän ja ammattikorkeakoulun edustajat muodostavat yhdessä muiden koulutusyksiköiden kanssa toinen toisistaan hyötyvän verkoston. Yamk-koulutus tuottaa työelämään osaajia ja työelämä määrittelee puolestaan osaltaan koulutuksen sisältöä. Ammattikorkeakoululaki sinällään edellyttää toimijoiltaan yhteistyötä työelämän edustajien kanssa. Tästä huolimatta yhteistyö on jäänyt monin paikoin pintapuoliseksi. Kolmikannan mukainen yhteistyö ja sen vahvistaminen ovat lähes tärkeimpiä kehittämiskohteita ylemmän ammattikorkeakoulun toiminnassa. YAMK-koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi hanke on osaltaan vastannut tähän kehittämishaasteeseen lisäten työelämäyhteyksiä, TKI-kytkentää ja eri ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä (Lampinen & Turunen, 2015).

Yamk-tutkinnot vaikuttavat kansainväliseen kilpailukykyyn ja yritysten elinvoimaisuuteen. Tutkimuksellisten kehittämistöiden tulokset ja uudet innovaatiot saadaan nopeasti, tehokkaasti ja ketterästi jalkautettua työelämään. (Lampinen & Turunen 2015.) Kolmikantaan perustuvan mallin avulla kehitetään uudenlaisia rakenteita tavoitteelliseen ja projektimaiseen yhteistyöhön master-opiskelijoiden kehittämistöiden puitteissa. Mallin avulla vahvistetaan myös vuorovaikutusta ja yhteisymmärrystä. Ihannetilassa toimijaosapuolet ovat sitoutuneet toimimaan yhteistyössä, heillä on keskinäistä luottamusta, koko prosessin ajan toteutuvaa tavoitteellista vuoropuhelua sekä jatkuvasti arvioitua innovaatioiden tarvelähtöisyyttä (Sandelin ym. 2015).

Tämän kehittämistyön yhteenvetoraportin tarkoituksena oli kuvata master-opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi-hankkeen Oulun osatutkimuksen kahteen tutkimukselliseen vaiheeseen suunnitteluun, toteutukseen, kolmen artikkelin kirjoittamis- ja korjausvaiheisiin. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata opiskelijan kokemuksia osallistumisestaan Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä 24.–25.9.2015 pitämänsä esityksen suunnittelusta ja sen esittämisestä sekä Business Kitchenissä pitämänsä esityksen suunnittelusta ja esityksestä. Tarkoituksena oli myös kuvata opiskelijan oman artikkelimuotoisen kehittämistyön raportoinnin suunnittelu-, kirjoittamis- ja arviointivaiheet. Näihin vaiheisiin on päästy tutkijatiimin kolmikannan mukaisella yhteistyöllä. Yhteistyö on ollut tavoitteellista ja tasavertaista vuorovaikutusta. Kolmikantayhteistyössä toimiminen on sisältänyt runsaasti tapaamisia, suunnittelua ja kirjoittamistyötä. Taustatyön merkitys on myös ollut suuri. Kehittämistyön kulkua ja aineiston keruun tuloksia on esitelty suullisesti Pohjois-Suomen Hoitotiedepäivillä sekä Oulun Business Kitchenillä.

YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi Oulun osahanke on toteutettu kolmikantayhteistyöllä. Tutkijatiimin opettajat ovat toimineet sekä koulun että työelämän edustajina master-opiskelijan ollessa yhteistyön keskiössä. Tulin hankkeeseen mukaan tutkimussuunnitelman ja ensimmäisen aineiston keruun suunnitelman ollessa jo valmiina. Yliopettaja Pirkko Sandelin rekrytoi minut hankkeeseen ollessani samaan YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttaksi -hankkeeseen liittyvän tulevaisuustyöpajan aineistonkeruuryhmässä. Opettajat olivat jo tottuneet toimimaan yhteistyössä keskenään minun tullessa opiskelijan roolissa hankkeeseen. Minut otettiin hyvin kannustavasti vastaan. Ensimmäinen yhteinen tapaamisemme oli ensimmäisessä aineistonkeruutilanteessa.

Aluksi koin hankkeessa työskentelyn opettajien kanssa hieman vieraana, koska minulla ei ollut aiempaa tietoa eikä kokemusta kolmikantatyöskentelystä, laadullisesta tutkimuksesta eikä yhteiskirjoittamisesta. Myös hankkeessa käytetyt termit tuntuivat aluksi vierailta. Keskinäinen yhteistyömme tutkijatiimin opettajien kanssa alkoi kuitenkin sujua hyvin. Laitinen-Väänänen ym. (2011, 18-23) mukaan kolmikantatoimijoiden yhteistyön syventyminen kumppanuudeksi edellyttää pitkäjänteistä ihmisten välistä yhteistyötä ja jatkuvaa kehittämistä. Ensimmäisen vaiheen aineiston analysointivaiheen luokkien nimiä pohtiessamme keskinäinen vuorovaikutuksemme kehittyi pintapuolisesta syvemmäksi ja tasavertaisemmaksi luottamukseksi. Koin, että myös minun mielipiteitäni ja näkökantaani opiskelijana arvostettiin. Pitkäjänteisellä yhteistyöllä saavutetaan keskinäinen luottamus, jolloin kynnys yhteiselle kehittämis-, arviointi- ja kokeilutoiminnalle on matala. (Laitinen-Väänänen ym. 2011, 18-23.) Keskinäisen luottamuksen syventyessä ilmapiiri on vapautuneempi ja rennompi, tällöin myös keskinäinen vuorovaikutus on aidompaa jokaisen tuodessa oman persoonansa esille.

Kolmikannan mukaisen yhteistyön sujumiseksi ja kehittämiseksi eri osapuolten on huolehdittava omista rooleistaan. Roolien pitäisi olla selkeästi määriteltyjä ja kaikkien tiedossa. Opiskelijan haastava rooli on olla kolmikannan mukaisen kehittämistyön keskiössä määrätietoisena projektipäällikkönä. (Cavèn-Pöysä ym. 2007; Hedberg & Neuvonen-Rauhala 2007; Syrjälä ym. 2011). En kokenut omaa rooliani master-opiskelijana hankkeen projektipäällikkönä, vaikka näkyvässä osassa olin. Ehkä tilanne olisi ollut erilainen, jos olisin kiinnittynyt hankkeeseen mukaan heti sen alettua. Koin kuitenkin olevani kolmikannan mukaisen tutkijatiimin keskiössä. Hankkeen edetessä minulle annettiin enemmän vastuuta esitysten ja artikkeleiden kirjoittamisen muodossa. Koenkin oppineeni hankkeessa mukana olevilta opettajilta paljon ollessani itse aitiopaikalla yhteistyön keskiössä.

Kehittämistyön ja yamk-koulutuksen myötä olen oppinut monipuolisesti tutkimustyön tekemisestä ja artikkelin kirjoittamisesta. Artikkelimuotoinen kehittämistyö yhteenvetoraportteineen ei ole helppo tehtävä, mutta todella opettavainen ja kasvattava. Polku kehittämistyön aloituksesta yhteenvetoraportin viimeistelyyn on ollut pitkä ja kivikkoinen, mutta toisaalta myös haastavuudessaan mielenkiintoinen ja opettavainen. Lopputulos on yksilöllinen ja oman näköinen. Opettajien tuki ja avunanto ovat olleet ensiarvoisen tärkeitä. Olemme toimineet koko hankkeen läpi tutkijatiiminä. Laadullisen tutkimuksen tekemisestä minulla ei ole ollut aiempaa kokemusta, joten tukea on tarvittu paljon.

Koko monialainen tutkijatiimi on joutunut työskentelemään etenkin hankkeen loppuvaiheessa kiireen ja epätietoisuuden vallassa päällekkäisten tehtävien myötä. Tämä on ollut stressaavaa, mutta myös palkitsevaa onnistumisen riemun myötä. Suullisten ja kirjallisten esitysten myötä olen saanut todella haastaa itseäni. Onneksi minua ei ole jätetty yksin, vaan yhdessä hankkeen parissa työskentelevien opettajien kanssa on kaikki suunniteltu ja valmisteltu. Ilmapiiri artikkeleiden yhdessä kirjoittamisissa ja ohjaustilanteissa on ollut miellyttävä, innostava ja kannustava. Opettajat ovat osoittaneet olevansa todella päteviä ja ammattitaitoisia, on ollut hienoa olla mukana näin ammattitaitoisessa tiimissä.

Isolahnen mukaan (2013) ylempi ammattikorkeakoulu ei ole vielä riittävän haluttu, tunnettu ja tunnustettu tutkinto työelämässä eikä korkeakoulujärjestelmässä. Ylemmän ammattikorkeakoulun tavoitteena olisi tarjota selkeästi työelämäorientoitunut vaihtoehto yliopiston maisteriopinnoille. Koulutusta ja ammattikorkeakoulun osaamista työelämän kehittäjänä pitäisi tuoda näkyvästi esille. Tämä tuli ilmi myös Oulun osatutkimuksessa. Yamk-koulutuksen suorittaneen urapolulle pääsyä hankaloittaa juuri koulutuksen tuntemattomuus ja sitä myöten myös arvostuksen puute. Työelämässä tutkintoa ei juuri tunneta ja tämän eteen pitäisi tehdä markkinointityötä ammattikorkeakoulusta käsin. Nykytilassa maisteri-tutkinnon suorittaneet vievät työmarkkinoilla voiton. Master-opiskelijoiden kehittämistyöt puhuvat puolestaan ja lisäävät arvostusta koulutukselle. Kehittämistöille tulisi kuitenkin saada lisää näkyvyyttä ja aluevaikuttavuutta.

Salon ym. (2004) mukaan opiskelijoiden kehittämistöiden tulisi tuottaa lisäarvoa ammattikorkeakouluille. Kehittämistyö tulisi toteuttaa aidossa yhteistyössä työelämän toimijoiden kanssa. Tästä näkökulmasta esimerkiksi työelämän edustajan kanssa yhdessä kirjoitettu artikkeli on laajassa katsannossa ammatillisuutta enemmän edistävä kuin yksin ammattikorkeakoulun kirjastoon kirjoitettu monografia. Verkossa tai ammattilehdissä julkaistut artikkelit saavat runsaasti julkisuutta ja näky-

vyyttä. Jatkossa olisi hyvä, jos ammattikorkeakoululla kannustettaisiin enemmän artikkelimuotoisten kehittämistehtävien tekoon. Yhdessä kirjoittaminen joko muiden opiskelijoiden tai ohjaavien opettajien kanssa on monipuolisuudessaan opettavaista. Yhteiskirjoittaminen toisi myös työelämän edustajien roolia aktiivisemmaksi ja osallistuvammaksi ja lisäisi aitoa keskinäistä vuorovaikutusta.

Tutkinnon tunnettuuteen ja arvostukseen pystyttäisiin vaikuttamaan koulutusta brändäämällä ja markkinoimalla alueen yrityksiin ja organisaatioihin. Master-opiskelijoiden osaamisen tunnetuksi tekeminen tapahtuisi osin monialaisissa kehittämistyöryhmissä toimimisella. Kehittämistöiden tulisi vastata aitoihin työelämän ongelmiin ja haasteisiin. Näin saataisiin myös työelämän edustajat kiinnostumaan ja motivoitumaan entistä enemmän kolmikantayhteistyöstä opiskelijan ja koulun edustajien kanssa. Kiinteän ja pitkäjänteisen työelämäyhteistyön myötä vuorovaikutus ja luottamus puolin ja toisin helpottuu ja myös koulutuksen vastaavuus työelämän tarpeisiin kasvaa. Hyvien ja toimivien yhteistyökäytäntöjen jakaminen erilaisiin organisaatioihin lisää vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä.

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto nähdään YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi Oulun osatutkimuksen fokusryhmän mielestä luontevana jatkumona ammattikorkeakoulun suorittaneille, jotka haluavat syventää ja laajentaa osaamistaan. Vaikka yamk-tutkinnon voi suorittaa työn ohessa, on se silti suuri askel työssä olevalle usein perheelliselle aikuiselle. Yamk-tutkinnon suorittanut saa kelpoisuuden hakea ylempää korkeakoulututkintoa vaativiin virkoihin. Usein kuitenkin työnantajapuoli ei tunne tutkinnon suorittaneiden osaamista ja näin ollen yliopiston maisterin tutkinnon suorittaneet menevät työnhaussa edelle. Tutkinnon tunnettuus ja arvostus työmarkkinoilla helpottaisi työuralle pääsyä koulutuksen jälkeen.

Vilkan (2015, 206) mukaan tutkimuksen logiikkaa ei voi koskaan toistaa sellaisenaan tutkimustekstissä tai raportissa, koska tutkimusteksti ei täysin heijasta tehtyä tutkimusta käytännössä. Teksti muodostaa niistä aivan oman kokonaisuutensa. Tekstin luotettavuutena pidetään sen sisäistä johdonmukaisuutta. Olen pyrkinyt tämän kehittämistyön yhteenvedoraportissa kuvaamaan tutkimuksen kulun mahdollisimman tarkkaan eri vaiheineen. Tutkimuksen luotettavuutta lisäävät raportissa olevat fokusryhmän alkuperäisilmaisut, aineiston analysointivaiheeseen liittyvät esimerkit ja liitteet sekä tutkimuksen eri vaiheita kuvaavat kuviot. Tutkimukseen liittyvät kaksi ensimmäistä artikkelia ovat käyneet arviointiseulan ja ne ovat julkaistu. Viimeinen artikkeli on luettavissa liitteenä. Yhteenvedoraportti on mielestäni laadittu johdonmukaisesti. Kuitenkin tehty tutkimus on aina lukijan arvioitavissa.

Jatkossa olisi mielenkiintoista tutkia millaista yamk-koulutuksen aluevaikuttavuus on. Kuinka master-opiskelijoiden tutkimukselliset kehittämistyöt ovat vaikuttaneet alueen yrityksiin ja organisaatioihin. Onko markkinoinnin myötä yhteistyön määrä ja yhteistyökumppanuudet lisääntyneet? Miten vuorovaikutusta toteutetaan? Miten yamk-tutkinnon suorittaneet ovat päässeet osaamistaan vastaavalle urapolulle ja kuinka he ovat pystyneet vaikuttamaan organisaationsa kehitystyöhön? Tämä olisi mielenkiintoinen tutkimuskohde etenkin perinteisesti hierarkkisella sosiaali- ja terveysalalla. Myös toisen tutkimuksellisen vaiheen tulkintafoorumissa tämä tuotiin esille. Kaivattiin seuranta tutkimusta siitä, onko yamk-tutkinnon suorittaneiden työnkuvat muuttuneet ja ovatko he päässeet etenemään urallaan.

LÄHTEET

Ahonen, P. & Koivuniemi S. (toim.) 2010. Vastauksia terveystieteen oppimishaasteisiin 4. Teemana aikuiskoulutus. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 101. Turku: Tampereen yliopistopaino – Juvenes Print Oy, 42.

Ahonen, P. & Nurminen, R. 2009. Työelämän kehittäminen kolmikantamallin avulla – kokemuksia terveystieteen alalta. Teoksessa B. Varjonen & H. Maijala (toim.) 2009 Ylempi ammattikorkeakoulututkinto – Osana innovaatioympäristöä. Hämeen ammattikorkeakoulun julkaisuja 3. Hämeen ammattikorkeakoulu. Saarijärvi: Saarijärven Offset Paino Oy, 77 – 94; 89 – 93.

Ahonen, P., Nurminen R. & Sorsa K. 2013. TP 4 / YAMK opettajuus sillanrakentajana – hankkeen teemojen 2 ja 3 toteutus ja evaluaatio. Evaluointisuunnitelma. 1.12.2013-31.12.2015. Turun ammattikorkeakoulu.

Ammattikorkeakoulu. Viitattu 25.10.2016. http://www2.amk.fi/mater/viestinta_ja_media/ryhmatyotaidot/files/ideointimenetelmia/tuplatiimi.htm

Ammattikorkeakoululaki 932/2014.

Arnkil, T.E., Eriksson, E. & Arnkil, R. 2000. Palveluiden dialoginen kehittäminen kunnissa. Sektori-keskeisyydestä ja projektien kaaoksesta joustavaan verkostointiin. Stakes Raportteja 253/2000.

Cavèn-Pöysä, O., Hedberg, N. & Neuvonen-Rauhala, M-L. 2007. Monta roolia-tutkimus ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon aikuisopiskelijasta tutkijana ja oman työpaikkansa kehittäjänä. Teoksessa E. Ramstad & T. Alasoini (toim.). 2007. Työelämän tutkimusavusteinen kehittäminen Suomessa. Lähestymistapoja, menetelmiä, kokemuksia, tulevaisuuden haasteita. Tykes raportteja 53. Helsinki, 312-326.

Creswell J W 2012. Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches. Thousand Oaks, Sage Publications, 255.

Eriksson, P. & Kovalainen, A. 2008. Qualitative Methods in Business Research, 291.

Eskola, J. 2001. Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat. Laadullisen aineiston analyysi vaihe vaiheelta. Teoksessa: J. Aaltola & R. Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä, PS-kustannus: 133–157.

Eskola, J. & Suoranta, J. (2000) Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä Gummerus.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksestä, 2016. Vii-
tattu 11.9.2016.

http://www.hare.vn.fi/upload/asiakirjat/21967/254746_Liite_Luonnos_hallituksen_esitykseksi.pdf

Hammersley M. 2008. Questioning Qualitative Inquiry: critical essays. Thousand Oaks, CA, Sage, 158.

Heikkinen, H, Huttunen, R. & Moilanen, P. 1999. Siinä tutkija missä tekijä. Toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja. Juva: Atena kustannus.

Heikkinen, E., Kananen, M-L., Koivunen, J. & Lohilahti, K. 2012. Ylemmän ammattikorkeakoulu-
tutkinnon opinnäytetöiden silloittaminen työelämään hankekirjoittamisen avulla. Teoksessa: A.
Töytäri (toim.) 2012. Kehittyvä YAMK- Työelämää uudistavaa osaamista. HAMKin julkaisuja
9/2012. Tampere: Tammerprint Oy, 207- 220.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Gau-
deamus Helsinki University Press. Oy Yliopistokustannus. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki:
Tammi, 240-249, 273.

Honkanen, H. & Veijola, A. 2015. Dialoginen oppiminen edistää luovuutta. AMK-lehti // Journal of
Finnish Universities of Applied Sciences, No 2.

Huotari, P. 2014. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö kehittämässä sosiaali- ja
terveysalaa. Opinnäytetyö tutkimuksellisenä kehittämishaasteena. Teoksessa: P. Huotari, J. Kivi
(toim.) Näkökulmia sosiaali- ja terveysalan kehittämiseen: sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja

johtamisen koulutuksen opinnäytetyö tutkimuksellisenä kehittämishankkeena (ylempi ammattikorkeakoulututkinto). Lahden ammattikorkeakoulun julkaisu, sarja C, Artikkelikokoelmat, raportit ja muut ajankohtaiset julkaisut, osa 170, Lahden ammattikorkeakoulu. Viitattu 10.11.2016. URN: ISBN:978-951-827-221-58

Isohanni, M. 1998. Monografia- vai osajulkaisuväitöskirja? Duodecim 114: 376-378. Viitattu 31.8.2016. <http://www.terveysportti.fi.ezp.oamk.fi:2048/xmedia/duo/duo80092.pdf>

Isohanni, M. 2000. Väitöskirjan yhteenveto-osa - väkisin väännetty vai työn kruunaus? Suomen Lääkärilehti, 56, 3366-3369. Viitattu 31.8.2016. <http://www.laakarilehti.fi.ezp.oamk.fi:2048/tieteessa/terveydenhuoltoartikkelit/vaitoskirjan-yhteenveto-osa-vakisin-vaannetty-vai-tyon-kruunaus/>

Isohanni, I., (2013). Ylempi ammattikorkeakoulututkinto Oulun seudun ammattikorkeakoulussa., Honkanen, H. & Kiviniemi, L. (toim.) 2013. Yhdessä mukana muutoksessa. Lea Rissasen juhla-kirja. ePooki. Oulun seudun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 9., Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Viitattu 20.11.2016. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2013053112089>

Isohanni, I. & Huttunen, J. 2014. Master-koulutuksen kohteena on työelämän tutkiminen ja kehittäminen. Ylemmän ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen kehittämisprojekti vuosina 2012–2014. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 8.6.2015. <http://urn.fi/urn:isbn:978-951-597-118-0> (<http://urn.fi/urn:isbn:978-951-597-118-0>).

Järvinen, M-R., Nieminen, L. & Salminen, R. 2013. Johtaminen, hyvä oppiminen muutoksessa. Teoksessa: Tekoja, Tunnetta ja toimintaa urapolulle. (toim.) I. Kunnari & S. Niinistö – Suvirinta. Hämeen ammattikorkeakoulu ja kirjoittajat 59–65.

Keyton, J., Ford, D.J., & Smith, F.I. (2008). A mesolevel communicative model of collaboration. Communication Theory, 18, 376 - 406.

Kiviniemi K. 2001. Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa: Aaltola J & Valli R (toim.) Ikku-noita tutkimusmetodeihin II. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökoh-tiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä, PS-kustannus: 68–84.

Kiviniemi, L., Kuusipalo, J. & Sandelin, P. 2015. YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi- Hanke. Opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta kehittämistyön ohjauksesta. Tutkimussuunnitelma. Oulun ammattikorkeakoulu.

Koivisto, K., Paaso, L., Sandelin, P., Kosonen, K., Päätaalo, H. & Pesola, T. 2014. Oulun ammattikorkeakoulun master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmän toiminta ja tulokset. ePooki 34/2014. Viitattu 24.8.2016, <http://www.oamk.fi/epooki/index.php?cID=557>

Koivunen, K., Heikka, H. & Gallén, T. 2015. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta sulautuu oppimiseen master-koulutuksessa. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Viitattu 10.11.2016. <http://urn.fi/urn:nbn:fife2015102615055>.

Kokko, R-L. 2006. Tulevaisuuden muistelu - Ennakointidialogit asiakkaiden kokemina. STAKES, Helsinki.

Kokko, R-L. 2007. Tulevaisuuden muistelu -palaveri –toiveikkuutta tuottava yhteistyömenetelmä. Yhteiskuntapolitiikka 72: 166-174.

Korhonen A., Ansamaa M., Eronen H., Haapalainen P., Koskela T., Miettinen S. & Ukkola L. 2011. Kumppanuus kannattaa – työelämän ja ammattikorkeakoulujen yhteistyö opinnäytetöiden ohjauksessa ja tulosten hyödyntämisessä. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin julkaisuja. No 2/ 2011.

Korhonen, T., Sandelin, P., Kiviniemi, L. & Kuusipalo, J. 2015a. Toimivan yhteistyömallin kehittäminen ammattikorkeakoulun master-tutkinnoissa. Uusia tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-oppimisympäristöjä kolmikantamallia kehittäen. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 29.10.2016. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015110516122>.

Korhonen, T., Sandelin, P., Kiviniemi, L. & Kuusipalo, J. 2015b. Kohti todellista ja jatkuvaa master-opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyötä. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä. ePooki.

Korhonen, T., Kiviniemi, L. & Sandelin, P. 2016. Kolmikantamallin mukaisella yhteistyöllä master-opiskelija osaamistaan vastaavalle uralle. Oulun ammattikorkeakoulu.

Kouvo, A., Stenström M-L., Virolainen, M. & Vuorinen – Lampila P. 2011. Opintopoluilta opin-tourille. Katsaus tutkimukseen. Jyväskylän yliopisto. Kirjoittajat ja koulutuksen tutkimuslaitos, tut-kimusselosteita 42. Viitattu 13.9.2016, <https://kti.jyu.fi/julkaisut/julkaisuluettelo/julkai-sut/2011/g042>.

Kunnari, I & Niinistö-Sivuranta S. (toim.) 2013. Tekoa, tunnetta ja toimintaa urapolulle. HAMKin e-julkaisuja 24/ 2013. Viitattu 15.10.2016, https://www.theseus.fi/bitstream/han-dle/10024/69441/FUAS_Tekoja-tunnetta-toimintaa-urapolulle_2013_ekirja.pdf?sequence=1.

Kyngäs, H. & Vanhanen, L. 1999. Sisällön analyysi. Hoitotiede 11, 1, 3 – 12.

Laitinen-Väänänen, S., Vanhanen-Nuutinen, L. & Hyvönen, U. (toim.) 2011. Askelmerkkejä työ-elämäkumppanuuteen. Osaamisen kehittäminen ammattikorkeakouluissa. Jyväskylän ammatti-korkeakoulun julkaisuja 121. Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print, 18–23.

Lampinen, M. & Turunen, H. 2015. YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. Teoksessa: M. Lam-pinen & H. Turunen (toim.) YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. Hämeen ammattikorkea-koulu. Tampere: Tammerprint Oy, 6.

Latvala E. & Vanhanen-Nuutinen L. 2003. Laadullisen hoitotieteellisen tutkimuksen peruspro-sessi: sisällönanalyysi. Teoksessa: S. Janhonen & M. Mikkonen (toim.) Laadulliset tutkimusme-netelmät hoitotieteessä. WSOY. Helsinki. 21 - 43.

Lempinen, P. 2004. Osaaminen menestystekijänä. Teoksessa: Okkonen E (toim.) 2004. Ammatti-korkeakoulun jatkotutkinto- toteutuksia ja kokemuksia. Julkaisu 2. Hämeenlinna: OffsetKolmio. 156-161.

Liamputtong, P. 2011. Focus group methodology, principles and practice. London: Sage Publicati-ons.

Neuvonen- Rauhala, M-L. 2009. Työelämälähtöisyyden määrittäminen ja käyttäminen ammattikorkeakoulujen jatkotutkinnoissa. Jyväskylä University. Studies in education psychology and social research, 124.

Nurminen, R., Ahonen, P. & Suvivuo, P. 2015. Kolmikantamalli laajavaikutteisten innovaatioiden edistäjänä. Teoksessa: M. Lampinen & H. Turunen (toim.) YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. Tammerprint Oy: Tampere, 66.

Nikander, P. & Piattoeva, N. 2014. Artikkeliväitöskirjan yhteenvedon kirjoittaminen. Kokemuksia Tampereen yliopiston tutkijakoulun kurssilta. Yliopistopedagogiikka 21: 1. Viitattu 28.8.2016. http://www.uta.fi/tutkijakoulu/ohjeistus/index/artikkelivaitoskirja_nikander-piattoeva2014.pdf

Opetus - ja kulttuuriministeriö. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksestä. Viitattu 28.8.2016. http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/artikkelit/amatillisen_koulutuksen_koeopenhamina-prosessi/Liitteet/Kansallinen_viitekehys_HE_luonnos_210510.pdf

Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 29.10.2016. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015111317167>.

Perttula, J. 2005. Kokemus ja kokemuksen tutkimus: fenomenologisen erityistieteen tieteenteoria. Teoksessa: J. Perttula & T. Latomaa (toim.) Kokemuksen tutkimus. Merkitys - tulkinta - ymmärtäminen. Dialogia Oy. Guttenberg. Tartu, 115 - 162.

Raudaskoski, L. 2000. Ammattikorkeakoulun toimintaperustaa etsimässä.

Salminen, R. & Varjonen, B. 2013. YAMK-koulutus vahvaksi vaikuttajaksi. Hankesuunnitelma 9.10.2013. Hämeen ammattikorkeakoulu.

Salo, K., Söderqvist, M. & Toikko, T. 2004. Ammattikorkeakoulujen artikkelimuotoinen opinnäytetyö. Kever 4/2004, ISSN 1796-8283

Sandelin, P., Korhonen, T., Kiviniemi, L., Kuusipalo, J., Nurminen, R., Ahonen, P., Suvivuo, P., Hakala P., Isosaari U. & Nurmi, R. 2015. Kohti todellista kolmikantayhteistyötä. Teoksessa: M.

Lampinen & H.Turunen (toim.) 2015. YAMK-kulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. HAMKin julkaisuja 14/2015. Tampere: Tammerprint Oy, 62.

Seikkula, & Arnkil, T.E. 2005. Dialoginen verkostotyö. Tammi: Helsinki.

Silverman, D. 2012. Interpreting Qualitative Data. Sage Publications.

Silverman, D. 2010. Qualitative Research. Theory, Method and Practice. 3rd Edition. Sage Publications.

Sinkkonen, M., Tapani, A., Aho, M., Lipponen, V., Wallin, O., Saarni, L. & Cumini A. 2015. Ylempi amk- koulutus työelämän kumppanina – moniammatillinen asiantuntijuus hyötykäyttöön. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja B:81. Tampereen ammattikorkeakoulu. Tammerprint Oy: Tampere. Viitattu 25.10.2016, <http://julkaisut.tamk.fi/PDF-tiedostot-web/B/82-Ylempi-AMK-koulutus-tyoelaman-kumppanina.pdf>

Syrjälä, V., Ahonen, P., Eronen, R. & Isotalo, A. 2011. Esimerkki opinnäytetyön kolmikantamallin toteutuksesta. Teoksessa: P. Ahonen & S. Koivuniemi (toim.) Vastauksia terveysalan oppimishaasteisiin 4. Teemana aikuiskoulutus. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 101. Turun ammattikorkeakoulu. Tampereen yliopistopaino – Juvenes Print Oy: Tampere, 28-45.

Tarkiainen, A. 2014. Opinnäytetyön ohjaus – kehittämisen, tutkimisen ja kirjoittamisen majakoita ja karikoita tunnistamassa. Teoksessa: A-I. Tiainen (toim.) 2014. YAMK työelämää kehittämässä. Sosiaali- ja terveysalan näkökulmia työhyvinvointiin. Karelia - ammattikorkeakoulun julkaisuja B:25. Karelia - ammattikorkeakoulu LaserMedia Oy: Joensuu. 24- 34.

Tynjälä, P., Välimaa, J. & Murtonen, M. 2004. Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Pedagogisia ja yhteiskuntatieteellisiä näkökulmia. 2004. Juva: WS Bookwell Oy, 206.

Valo, M. 2013. Monografia vai artikkeliväitöskirja? Yliopistopedagogiikka 1. Viitattu 31.8.2016. <https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2013/04/08/monografia-vai-artikkelivaitoskirja/>

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014.

Vilkka, H. 2015. Tutki ja kehitä. Juva: Bookwell Oy, 118,131,150-158, 196-198.

HYVÄ TUTKIMUKSEEN OSALLISTUJA

Tutkimus kuuluu valtakunnalliseen Opetusministeriön rahoittamaan hankkeeseen Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vahvaksi TKI-vaikuttajaksi (TKI = tutkimus, kehittäminen ja innovaatio). Oulun, Turun ja Vaasan ammattikorkeakouluissa toteutettavan tutkimuksen tarkoituksena on kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostetun fokusryhmän kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä. Tarkoituksena on myös selvittää fokusryhmän mielipiteitä kolmikantamallin mukaisen yhteistyön kehittämisestä. Tutkimus tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opintojen toimivan yhteistyömallin kehittämisessä työelämän, opettajien ja opiskelijoiden kesken sekä monimuotoisten tki-oppimisympäristöjen kehittämisessä.

Tutkimus on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa selvitetään tutkimukseen osallistuneiden kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä, käsityksiä yhteistyön kehittämisestä sekä tuotetaan tulevaisuuden muistelumenetelmää soveltaen ihanteellinen kolmikantamallia hyödyntävä yhteistyö. Toisessa vaiheessa pidetään tutkimustulosten yhteinen tulkintafoorumi.

Tutkimusaineisto kootaan ryhmäkeskustelun (fokusryhmä) avulla. Ryhmään valitaan opiskelijoiden, eri työpaikkojen ja opettajien edustajia. Yhdessä ryhmässä on 8-12 osallistujaa. Keskustelun ohjaajilla on kysymyksiä, joihin jokainen osallistuja tuo kokemuksiaan ja ideoitaan. Aikaa yhteen ryhmäkeskusteluun varataan puolitoista tuntia. Ryhmän ohjaaja antaa keskustelun alussa tarkemman ohjeistuksen ajankäytöstä ja toteutuksesta.

Kiitos osallistumisestasi

haastattelijan / haastattelijoiden yhteystiedot.

Luonnos haastattelun kysymyksiksi tutkimusvaiheessa 1

Vaihe 1: Huhti-toukokuu 2015

Toiminta yhteistyön (työelämän edustajien, opettajien ja opiskelijoiden) ja TKI-opintojen alkuvaiheessa

1. Kuvailkaa työelämän edustajien, opettajien ja opiskelijoiden yhteistyötä?
 - a. Miten projektimaisuus näkyy yhteistyössä?
 - b. Minkälaista hyötyä projektimaisuus tuo yhteistyöhön?
 - c. Minkälaisia haasteita projektimaisuus tuo yhteistyöhön?
2. Mitkä ovat yhteisen toiminnan keskeiset sisällöt omasta näkökulmastanne?
 - a. Mikä on toimivaa yhteistyössä?
 - b. Mitä kehittämisideoita fokusryhmällä on yhteisen toiminnan kehittämiseksi?
3. Minkälaisia tavoitteita teillä on kolmikantamallin mukaiselle toiminnalle
 - a. työelämän edustajilla
 - b. opettajilla
 - c. opiskelijoilla
4. Osallistuminen

Kuvailkaa toimintaanne kolmikantamallin mukaisessa yhteistyössä?
(jos ette ole osallistuneet niin miten haluaisitte kehittää kolmikantamallin mukaista yhteistyötä?)
5. Yhteydenpito
 - a. Miten yhteydenpito osallistujien välille on organisoitu?
 - b. Miten haluaisitte kehittää sitä?
6. Kuvailkaa omaa roolianne kolmikanta mallin mukaisessa yhteistyössä? (annetaan aikaa opiskelijoiden keskinäiseen ryhmä 1. työelämäedustajien keskinäiseen ryhmä 2. ja opettajien keskinäiseen ryhmä 3. keskusteluun 10 min. Ryhmäkeskustelujen yhteenvedot jaetaan fokusryhmässä.)
 - a. opiskelijat
 - b. työelämän edustajat

- c. opettajat

7. Eletään huhtikuuta 2016. Olette saavuttaneet ihanteellisen tavan tehdä yhteistyötä. Kuvailkaa millainen tilanne on nyt.
 - a. Kuvailkaa miten tähän tilanteeseen on päästy
 - b. Mikä on oma osuutesi ihanteellisen tilanteen saavuttamisessa.
 - c. Mitä hyötyä kolmikantamallin mukaisessa ihanteellisessa toiminnassa on?
 - d. Mitä kolmikantamallin mukaisessa ihanteellisessa toiminnassa on vielä kehitettävä?
 - e. Mitä kompastuskiviä kolmikantamallin mukaisessa ihanteellisessa toiminnassa on?
8. Mitä muuta vielä haluat sanoa?

Vaihe 2 Tutkimukseen osallistuneet opiskelijat, opettajat ja työelämänedustajat sekä tutkimuksen toteuttajat osallistuvat yhteiseen tutkimustulosten tulkintafoorumiin syyskuussa 2015. Tämän foorumin teemat täsmentyvät vaiheen 1. jälkeen, jolloin ensimmäiseen vaiheen tutkimustulokset ovat muodostettu. Vaiheen kaksi eli tulkintafoorumintemat muodostuvat ensimmäisen vaiheen tutkimustuloksista.

- Ryhmä 1.
- työelämän ja opettajien välisten yhteistyön tulisi olla tiivistä
 - perustutkinnossa tehdään yhteistyötä oppareiden osalta, kun taas ylempää ei
 - työelämän edustajia mukaan opetukseen
 - työelämä ei tunne yamk-tutkintoa (- ei ole "koulutusvalintapaketissa")
 - tutkinto tunnetaan hyvin
 - mietitään yhdessä (3-kunta) oppariin liittyviä asioita
 - isompia projekteja
 - työnantajat tukevat laadulta yamk-opiskelua
 - yamk-koulutus tunnetaan, ja silloin tehdään monenlaista yhteistyötä (luottamus)
- yamk-koulutus osa urapolkua
 - win-win asetelma
 - palautteen saaminen/antaminen säännöllistä
 - "työhaastatteluun" mahdollistaminen = "työelämä/akeo"
 - partneri-toiminta

Ryhmä 2.

- Teoreettinen opetus muuttaisi enemmän käytännönläheisemmäksi
- Opinnäytteet olisivat vahvasti työelämäyhteistyössä määriteltäviä, joihin voisivat opiskelijat rekrytoitua monialaisesti mukaan
- ^{Koulutus} työntekijä! → tutkintotunnus
ja arvostus

Ryhmä 3.

- Alueellinen, monialainen yhteistyö
- Pitkäjänteinen
- Täydentävä
- Kokonaisvaltaisuus
- Kaikkien sitoutuneisuus

Yamk-koulutus vahvaksi tki-vaiuttajaksi yhteiskeskustelun sisällön analyysi 21.05.15 esimerkki 39 sivua

Tutkimustehtävät

1. Millaisia kokemuksia tutkimukseen osallistujilla on kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä?
2. Miten kolmikantamallin mukaista toimintatapaa voidaan kehittää tutkimukseen osallistujien mielestä?
3. Millainen on ihanteellisesti toimiva kolmikantamallia hyödyntävä toimintatapa vuonna 2016 tutkimukseen osallistujien tulevaisuuden muistelun perusteella.

Koodaus väreillä

Yhteistyö, koulutuksen tunnettavuus, tulevaisuudessa
kehittettävää

yhteistyön muoto ja/tai seuraus

markkinointi

Alkuperäisilmaisut	Pelkistetyt ilmaisu	Alaluokat	Yläluokat	Pää/yhdistäväluokka
<p>Tervetuloa takasin tähän tilaan, tässä nyt tietenkin pyöreän pöydän ympärillä istumisessa on se negatiivinen puoli, että joku on johonkin päin selin ja tuossa selän takana on nyt sitten meillä kohta puoleen sitte täytettäviä asioita ja nyt tällä puolen on nyt nämä teidän ideat. Aika mahtavan näköisiä asioita, mutta toivottais, että ryhmä kertois, että mitä asiat ovat, mikä on se erinomainen yhteistyötila ja miten, vähän perusteluita ja ajatuskulkua jos haluatte avata, että miten teidän ryhmä päätyi näihin asioihin. Olkaa hyvät.</p> <p>- Aloitetaanko tästä ensimmäisestä.</p> <p>- Ja saa mennä lähemmäksi sinne, jos haluatte.</p> <p>-Ryhmä voi sitten täydentää. Työelämän ja opettajien välisen yhteistyön tulisi olla tiivistä, että tästä niinkö sää voisit Toni sanoa, sulla oli esimerkkejä.</p> <p>- Niin joo, tuli. Siis heti korostin, että ei voi oikeen kertoa tästä koulutuksesta vielä nytään, kun vasta syksystä opiskellut, mutta tämmönen esimerkki tuolta insinööriopinnoista, että siellä oli paljon opettajia, jotka olivat täysin erkaantuneita työelämästä. Siitä syystä että he oli tehneet pitkän uran opettajina. Tehneet samaa työtä ja näyttäneet samoja kalvoja kymmeniä vuosia. Se kääntyi sitten niinpäin,</p>	<p>yhteistyö käsitetään opettajan ja työelämän välisenä</p> <p>Pitää olla tiivistä yhteistyötä (yhteistyön luonne/ominaisuus)</p> <p>Mitä yhteistyö tässä tarkoittaa. Opettaja</p>	<p>Yhteistyön nykytila</p>	<p>KOHTI KOLMIKANTA YHTEISTYÖTÄ</p>	<p>TAVOITTEENA VAHVA KEHITTÄJÄ JA JOHTAJA OSAAMINEN KOLMIKANTAYHTEIS TYÖN AVULLA</p>

<p>että opiskelijat opettivat opettajia, että miten siellä työelämässä nykyään toimitaan. Siinä oli äärimmäinen esimerkki, että miten yhteistyö ei toimi.</p> <p>■ - Ideaalitilanteessa tällaista gäppiä ei tietenkään olisi, että jotakin siltoja sinne opettajien välille pitäisi rakentaa. Sitten tuli vakuutusyhtiössä esille tämä meidän perustutkinto liiketalouden osalta. Sinne oli tehty iso pino goppareita kun taas ylempään osalta oli tehty yksi kautta aikojen, että tullaan tämän tutkinnon tunnettavuuteen sekä volyymeihin, että Suomen maassa on 10 000 yamk-tutkinnon suorittanut. Sisäänotto liiketalouteen on 8% perustutkinnon sisäänotosta, että hyvin marginaalista koulutusta on. Sitä yhteistyötä myöskin sinne ylempiin vois mennä. Työelämän edustajia mukaan sinne opetukseen toivotaan tietenkin. Se ggg ihan luonteavaa. Sitten tuli ilmi, että työelämässä on monenlaisia urapolkuja, tehdään ja työntekijät suorittaa erityyppisiä jatkokoulutuksia tai MBA-juttuja. Esim. vakuutusyhtiössä yamk-tutkinto ei ollut koulutuspaketissa mistä työntekijät voi valita. Miksi se ei voisi olla tulevaisuudessa, että se ggg niinku yksi vaihtoehto. Tää ylempi amk-tutkinto myöskin vahvaksi osaksi urapolkua. Tulevaisuudessa tutkinto tunnetaan hyvin, eli tällä hetkellä sitä ei tunneta oikein hyvin ja mietittäisiin ihan aidosti näitä kolmikanta-juttuja ja gggg gggg liittyviä juttuja. Aika vähän kait puolitusten istutaan opettajat, opiskelija ja työelämän edustaja. Ehkä isompia projekteja vois olla, että siinä ei olisikaan tarkastelunäkökulmana yksittäinen opiskelija ja hänen opinnäytetyö, vaan tällaista laajempaa, silloin voitais mennä syvemmälle ja siinä olisi isompi määrä opiskelijoita. Työnantajat tukevat laadukasta yamk-opiskelua, liittyy tähän tutkinnon tunnettavuuteen tämä, kun ei vielä oikein tunneta. Ja sitten kun tämä tutkinto tunnetaan, niin sitten voisi olla monenlaista yhteistyötä tässä välillä. Wg-wg -asetelma, että kaikki hyötyisivät tästä yhteistyöstä, että nyt keskusteltiin paljon, että kuinka paljon työnantajat voi kuitenkin, että mitä ne saa näistä yhteistyökumppaneista kun siinä on niin kiire muutenkin. Palautteen saaminen ja antaminen olisi säännöllistä. Ainakin minä koen, että tällä hetkellä on pikkasen vaikea saada palautetta työelämästä. Perustutkinnossa kun on harjoittelijoita, niin sitä palautetta annetaan</p>	<p>käytäntöön/työelämää n oppimaan: Onko tässä yksi käsitys yhteistyöstä yhteistyön rakentaminen/sillat yhteistyölle Kulut pois</p> <p>Tuntematon tutkinto koulutus marginaalista</p> <p>Työelämän edustajat opettajina/yhteistyön muoto</p> <p>Työelämän urapolkujen merkitys tunnettavuuteen yamk tutkinto vahvaksi osaksi urapolkua</p> <p>Ideaali tulevaisuudessa tutkinto tunnetaan hyvin</p> <p>isot työelämän tutkimus- ja kehittämisprojektit työelämän ja yamk-koulutuksen yhteistyömuotona</p> <p>Työnantajat eivät tue yamk koulutusta koska tutkinto ei ole tunnettu</p>	<p>Kehittyvä yhteistyö</p> <p>Tuntematon master-koulutus</p> <p>Keino tunnettavuuteen</p> <p>Yhteistyö tulevaisuudessa</p> <p>Keino tunnettavuuteen</p>	<p>TUTKINTO TUNNETUKSI</p> <p>IDEAALI</p>	
---	--	---	---	--

**YLEMMÄN
AMMATTIKORKEAKOULUN
OPISKELIJOIDEN, TYÖELÄMÄN
EDUSTAJIEN JA OPETTAJIEN
YHTEISTYÖN UUDET TUULET**

TANJA KORHONEN, LIISA KIVINIEMI,
JAANA KUUSIPALO & PIRKKO SANDELIN

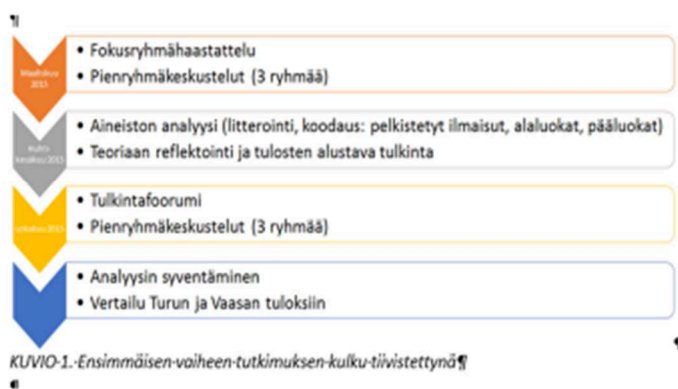
YAMK –KOULUTUS VAHVAKSI tki VAIKUTTAJAKSI - hankkeen OULUN, VAASAN JA TURUN TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITE

- › Tutkimus kuuluu valtakunnalliseen Opetusministeriön rahoittamaan Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vahvaksi tki-vaikuttajaksi - kehittämishankkeeseen.
- › Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostetun fokusryhmän kokemuksia yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä.
- › Lisäksi tarkoituksena on selvittää fokusryhmän mielipiteitä kolmikantamallin mukaisen yhteistyön kehittämisestä.
- › Hankkeen yhtenä tavoitteena on tuottaa tietoa työelämän edustajien, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoiden ja opettajien yhteistyöstä sen kehittämiseksi.

TUTKIMUSKYSYMYKSET

- › Millaisia kokemuksia fokusryhmällä on yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä?
- › Miten opettajien, opiskelijoiden ja työpaikkojen edustajien yhteistyötä voidaan fokusryhmän mielestä kehittää?

TUTKIMUKSEN VAIHEET Oamkissa

Esimerkki aineiston analyysistä

TAULUKKO 1. Esimerkki aineiston analyysistä: alaluokan ja yläluokan muodostuminen pelkistetyistä ilmaisuista

Pelkistetyt ilmaukset	Alaluokka	Yläluokka
Kirjassa monenlainen yhteistyö Palautteen antaminen ja saaminen säännöllistä Työntekijä hyötty koulutuksesta Opettajan asiantuntemus käytössä Isoja kokonaisuuksia yhdessä kehittäen	YHTEINEN TODELLUUS JA TAHTOTILA YTEISTYÖ- KUMPPANUUDEN- KEHITTAMISEKSI	KEHITTYNEEN YHTEISTYÖN ESIVAIHE

OAMK

24-25.9.15

T. K., L. K., J. K., P. S.

5

Alustavat tutkimustulokset

KUUVIO 2. Kohti todellista ja jatkuvaa yhteistyötä

OAMK

24-25.9.15

T. K., L. K., J. K., P. S.

6

TUNTEMATON JA ALIARVOSTETTU YAMK

- › Sen voin kyllä sanoa, että varmasti aivan jokainen opiskelija on sitä mieltä, että siinä on tapahtunut virhe, kun tällainen nimi on laitettu.
- › ...itsekin kuulin, että mitä sinä siihen koulutukseen menet, sehän on ihan sama kuin amk-tutkinto. Ei sillä ole mitään merkitystä. Että tällainen puhe vie tavallaan pohjan pois itse opiskelulta.
- › ...sitten pitää perustella, että lakipykälien mukaan yamk-tutkinto on samanarvoinen kuin maisterin tutkinto. Onhan siinä vähän sellainen selityksen maku. Että jos ne olisivat jotenkin linjassaan nämä tutkintonimikkeet...

SELKIITYMÄTÖN URAPOLKU

- › Tämä ylempi tutkinto pitää kytkeä vahvasti urapolkuihin
- › Tutkinto urapolkuihin

NYKYAIKAINEN JA LAADUKAS KOULUTUS

- › ...olen ihan häikäistynyt, että miten hyvässä koulussa olen.
- › ...amk-koulutuksen saaneet ovat itseohjautuvampia omaehtoisen tiedonhankinnan suhteen kuin vanhempi ikäpolvi, heillä on eteenpäin katsovampi tyyli.

OAMK

24-25.9.15

T.K., L.K., J.K., P.S.

9

TUNNETTU JA ARVOSTETTU YAMK

- › Yhteistyö ammattikorkeakoulun ja työelämän välillä paransisi kun työelämässä tiedettäisiin mitä osaamista yamk -tutkinnon suorittaneilla on. Liittyy myös opinnäytetyön aiheisiin, että tiedetään minkälaista osaamista opiskelijoilla on.

OAMK

24-25.15

T.K., L.K., J.K., P.S.

10

YHTEINEN TODELLISUUS JA TAHTOTILA YHTEISTYÖKUMPPANUUDEN KEHITTÄMISEKSI

- › ... vuoropuhelua käytäisiin mahdollisimman kattavaksi, yhdessä muodostetaan ne tarpeet. Myös työelämää pystyisi uudistamaan. Tässä on myös se näkökulma että isolla koulutusorganisaatiolla on varmaan sellaista osaamista josta työelämäkin hyötyy.
- › ... win-win – asetelma, että kaikki hyötyisivät tästä yhteistyöstä.

TUTKIMUKSEN VAIHEET Oamkissa

KUVIO 1. Ensimmäisen vaiheen tutkimuksen kulku tiivistettynä

Loppusanat

- › Oamkissa fokusryhmä kokoontuu tulkintafoorumiin lokakuussa 2015, jossa alustavia tuloksia tarkastellaan ja tarkastelun perusteella laaditaan suunnitelma opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyön kehittämiseksi käyttäjälähtöisesti.

LÄHTEET

- › **Cresswell J W** (2012) *Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches*. Thousand Oaks, Sage Publications.
- › **Heikkinen, E., Kananen M-L., Koivunen J. & Lohilahti, K.** 2012. Ylemmän ammattikorkeakoulututkimon opinnäytelöiden siloittaminen työelämään hankkeistamisen avulla. Teoksessa Toytari, A. (toim.) *Kehittyvä YAMK – Työelämä uudistava osaamista*. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna: Tammerprint Oy, 207-220.
- › **Elo, S., Kääriäinen, M., Kanste, O., Pölkki, T., Utriainen, K. & Kyngäs, H.** 2014. *Qualitative content analysis: A focus on trustworthiness*. Sage open 2014 4. DOI: 10.1177/2158244014522633.
- › **Eriksson, P. & Kovalainen, A.** (2008). *Qualitative Methods in Business Research*.
- › **Hammerley M.** (2008) *Questioning Qualitative Inquiry: critical essays*. Thousand Oaks, CA, Sage.
- › **Honkanen, H. & Veijola, A.** 2015. Trialoginen oppiminen edistää luovuutta. AMK-lehti // Journal of Finnish Universities of Applied Sciences, No 2. Isohanni, I. & Huttunen, J. 2014. Master-koulutuksen kohteena on työelämän tutkiminen ja kehittäminen. Ylemmän ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen kehittämisprojekti vuosina 2012–2014. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisu 29. Häkypäivä 8.6.2015.
- › <http://um.fi/um/isbn/978-951-597-118-0> (<http://um.fi/um/isbn/978-951-597-118-0>).
- › **Kokko, R-L.** 2006. *Tulevaisuuden muistelu. Ennakoitdialogit asiakkaiden kokamina*. Stakes, Helsinki.

LÄHTEET

- › **Liamputtong, P.** 2011. Focus group methodology, principles and practice. London: Sage Publications.
- › **Perttula, J.** 2005. Kokemus ja kokemuksen tutkimus: fenomenologisen erityisyyden teoreettinen. Teoksessa: J. Perttula & T. Latomaa (toim.) Kokemuksen tutkimus Merkitys - tulkinta - ymmärtäminen. Dialogia Oy: Gutenberg. Tartu, 115 - 162.
- › **Syrjäjä, V., Ahonen, P., Eronen R. & Isoaho A.** 2010. Esimerkki opinnäytetyön kolmikantamallin toteutuksesta. Teoksessa Vastauksia terveysalan oppimishaasteisiin 4. Teemana aikuisopetus. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 101. Turku: Tampereen yliopistopaino – Juvenes Print Oy, 28- 45.
- › **Tanaka, T., Eerola, O., Helmi, S., Hyypä, V., Jaatinen, M., Kantola, I., Kolviola, E. & Vaasikari, T.** 2013. Työelämälahtioista korkeakoulutusta kolmikantamallilla: Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen (YAMK) koulutusohjelman arviointiraportti. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 168 Turun ammattikorkeakoulu, Turku.
- › **Tynjälä, P., Välimaa, J. & Murtonen, M.** 2000. Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Pedagogisa ja yhteiskunta.
- › **Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista** 2014, 1129/2014, voimassa 11.6.2015, <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129>
- › **Vanhana-Nuutinen, L. & Laitinen-Väänänen, S.** 2011. Työelämän ja työelämäkumppanuuden lähtökohdat. Teoksessa: S. Laitinen-Väänänen, L. Vanhana-Nuutinen & U. Hyvönen (toim.) Askelmerkkejä työelämäkumppanuuteen. Osaamisen kehittäminen ammattikorkeakouluissa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisu 121. Jyväskylän ammattikorkeakoulu: Tampereen yliopistopaino – Juvenes Print Oy, 18-23.
- › **Vilkkä, H.** 2009. Tutki ja kehitä. Tammi.

Kiitos!

ROHKEASTI AITO :: oamk.fi

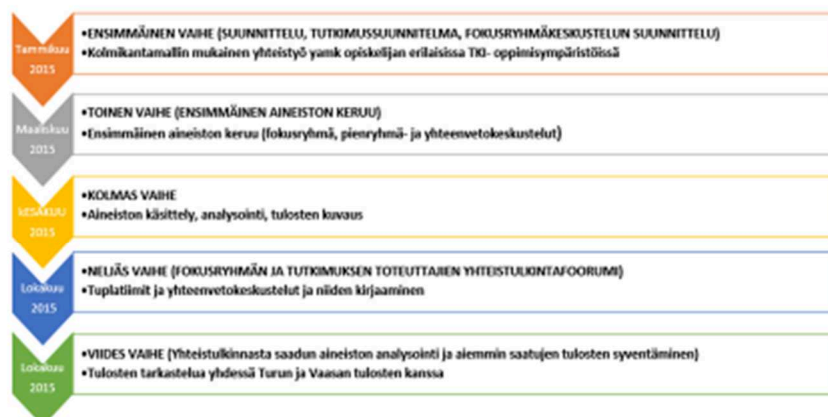
YAMK-OPISKELIJAT, TYÖELÄMÄN
EDUSTAJAT JA OPETTAJAT
KOLMIKANTAMALLIN MUKAISESSA
YHTEISTYÖSSÄ. KANNATTAAKO?

TANJAKORHONEN, PIIRKKO SANDELIN, LIISA
KIVINIEMI & JAANA KUUSIPALO

YAMK –KOULUTUS VAHVAKSI tki VAIKUTTAJAKSI –hanke

Kolmikantamallin mukaisen yhteistyön tutkimuksellinen kehittäminen

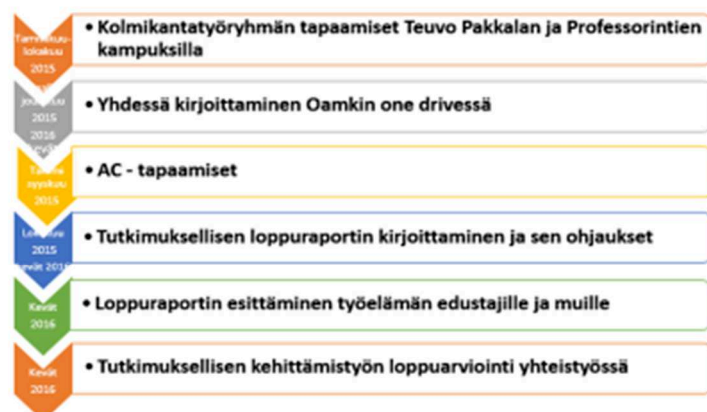
- › Tutkimus kuuluu valtakunnalliseen Opetusministeriön rahoittamaan Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vahvaksi tki-vaikuttajaksi - kehittämishankkeeseen.
- › Tutkimuksellisen kehittämistyön ensimmäisen vaiheen tarkoituksena oli kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostetun fokusryhmän kokemuksia kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ja sen kehittämisestä ylempään ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio- (tki) oppimisympäristöissä.
- › Toisen vaiheen tarkoituksena oli kuvata yhteistulkintafoorumiin osallistuneen fokusryhmän arvioita ensimmäisen vaiheen tutkimustuloksista.
- › Hankkeen tavoitteena on tuottaa tietoa työelämän edustajien, ylempään ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoiden ja opettajien yhteistyöstä sen kehittämiseksi.

KUVIO 1. Tutkimuksellisen kehittämistyön vaiheet

KUVIO 2. Kehittämistyön kirjalliset ja suulliset tuotteet

KUVIO 3. Kehittämistyöhön liittyviä yhteistyövaiheita

TUTKIMUSTULOKSET

KUVIO 4. Kohti todellista ja jatkuvaa yhteistyötä

LÄHTEET

- » **Creswell J W** (2012) *Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches*. Thousand Oaks, Sage Publications.
- » **Heikkilä, E., Kananen M-L., Koivunen J. & Lohilahti, K.** 2012. Ylempien ammattikorkeakoulututkimon opinnäytelöiden silloittaminen työelämään hankkeistamisen avulla. Teoksessa Toytari, A. (toim.) *Kehittyvä YAMK – Työelämä uudistava osaamista*. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna: Tammerprint Oy, 207-220.
- » **Elo, S., Kääriäinen, M., Kanste, O., Pölkki, T., Utriainen, K. & Kyngäs, H.** 2014. *Qualitative content analysis: A focus on trustworthiness*. Sage open 2014 4. DOI: 10.1177/2158244014522633.
- » **Eriksson, P. & Kovalainen, A.** (2008). *Qualitative Methods in Business Research*.
- » **Hammerley M.** (2008) *Questioning Qualitative Inquiry: critical essays*. Thousand Oaks, CA, Sage.
- » **Hankkanen, H. & Veijola, A.** 2015. Trialoginen oppiminen edistää luovuutta. AMK-lehti // Journal of Finnish Universities of Applied Sciences, No 2. Isohanni, I. & Huttunen, J. 2014. Master-koulutuksen kohteena on työelämän tutkiminen ja kehittäminen. Ylempien ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen kehittämisprojekti vuosina 2012–2014. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisu 29. Hakupäivä 8.6.2015.
- » <http://um.fi/um/isbn-978-951-597-118-0> (<http://um.fi/um/isbn-978-951-597-118-0>).
- » **Kokko, R-L.** 2006. Tulevaisuuden muistelu. Ennakointidialogi asiakkaiden kokemina. Stakes, Helsinki.

OAMK

28.10.2015

T. K., L. K., J. K., P. S.

7

LÄHTEET

- » **Liampittong, P.** 2011. *Focus group methodology, principles and practice*. London: Sage Publications.
- » **Perttula, J.** 2005. Kokemus ja kokemuksen tutkimus: fenomenologisen erityisluonteen teoreettinen. Teoksessa: J. Perttula & T. Latomaa (toim.) *Kokemuksen tutkimus Merkitys - tutkimus - ymmärtäminen*. Dialogia Oy. Götterberg, Tartu, 115 - 162.
- » **Syrjä, V., Ahonen, P., Eronen R. & Isoaho A.** 2010. Esimerkki opinnäytetyön kolmikantamallin toteutuksesta. Teoksessa *Vastauksia terveysalan oppimishaasteisiin 4. Teemana aikuiskoulutus*. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 101. Turku: Tampereen yliopistopaino – Juvenes Print Oy, 28- 45.
- » **Tanaka, T., Eerola, O., Helmi, S., Hyypä, V., Jaatinen, M., Kantola, I., Koivisto, E. & Vaasikari, T.** 2013. Työelämälaatuista korkeakoulutusta kolmikantamallilla. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen (YAMK) koulutusohjelman arviointiraportti. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 168 Turun ammattikorkeakoulu, Turku.
- » **Tynjälä, P., Välimaa, J. & Murtonen, M.** 2000. Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Pedagogisa ja yhteiskunta.
- » **Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista** 2014, 1129/2014, voimaassa 11.6.2015, <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129>
- » **Vanhnen-Nuutinen, L. & Laitinen-Väänänen, S.** 2011. Työelämän ja työelämäkumppanuuden lähtökohdat. Teoksessa: S. Laitinen-Väänänen, L. Vanhnen-Nuutinen & U. Hyvönen (toim.) *Askelmerkkejä työelämäkumppanuuteen. Osaamisen kehittäminen ammattikorkeakouluissa*. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisu 121. Jyväskylän ammattikorkeakoulu: Tampereen yliopistopaino – Juvenes Print Oy, 18-23.
- » **Viljka, H.** 2009. *Tutki ja kehitä*. Tammi.

OAMK

28.10.2015

T. K., L. K., J. K., P. S.

8

Tervehdys teille kaikille,

jotka osallistuitte ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kehittämistilaisuuteen Oulun ammattikorkeakoulussa 23.3. 2015 (valtakunnallinen YAMK vahvaksi tki-vaikuttajaksi- hanke). Iltapäivän aikana käydyt keskustelut sisälsivät monipuolisia kokemuksia ja kehittämisideoita oppilaitoksen, työpaikkojen ja ylemmän amk-opiskelijoiden välisestä kolmikantayhteistyöstä.

Olemme koonneet keskusteluissa tuotetun aineiston alustaviksi tuloksiksi, joista kutsumme teidät keskustelemaan **maanantaina 5.10. klo 13-15.30 Oamkiin sosiaali- ja terveysalan yksikköön, tila Paa 2315.**

Tilaisuuden tavoitteena on tiivistää toimivan kolmikantayhteistyön keskeiset tekijät osallistujien näkökulmasta ja miettiä keinoja niiden toteuttamiseksi. Keskustelussa syntyneitä ideoita ja tuloksia voidaan hyödyntää yhteistyömme kehittämisessä. Lisäksi ne tulevat osaksi valtakunnallisen YAMK vahvaksi tki-vaikuttajaksi - hankkeen loppuraporttia ja lisäksi niistä julkaistaan opinnäytetyö (Tanja Korhonen), konferenssiesityksiä ja artikkeleita.

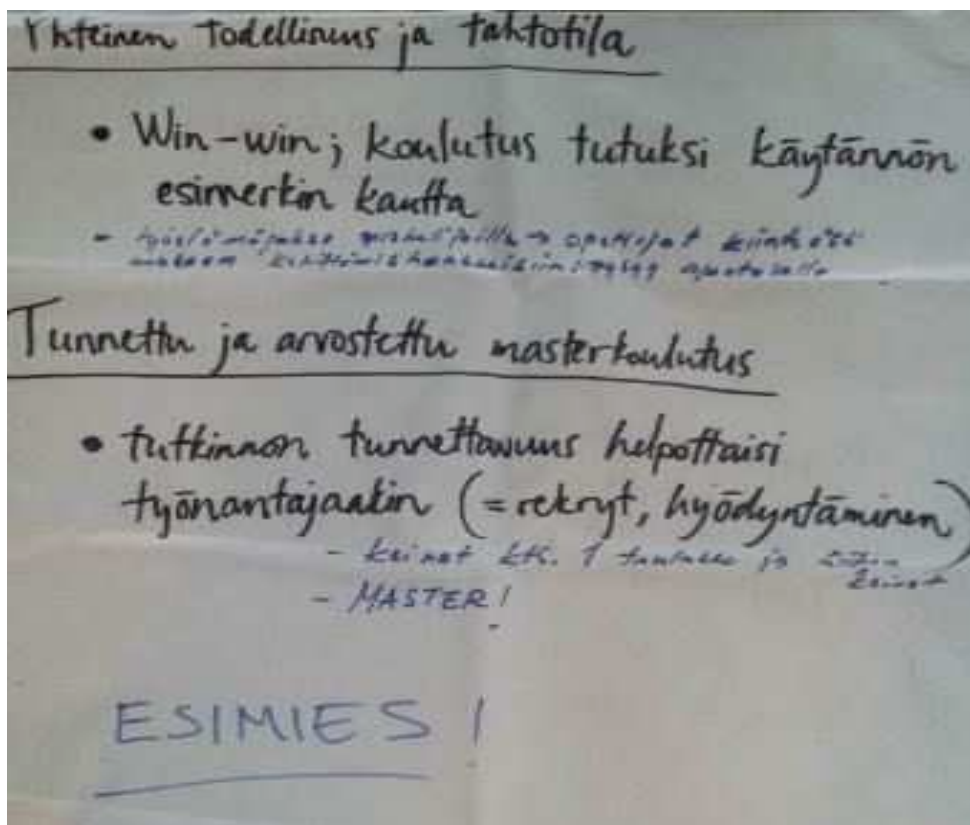
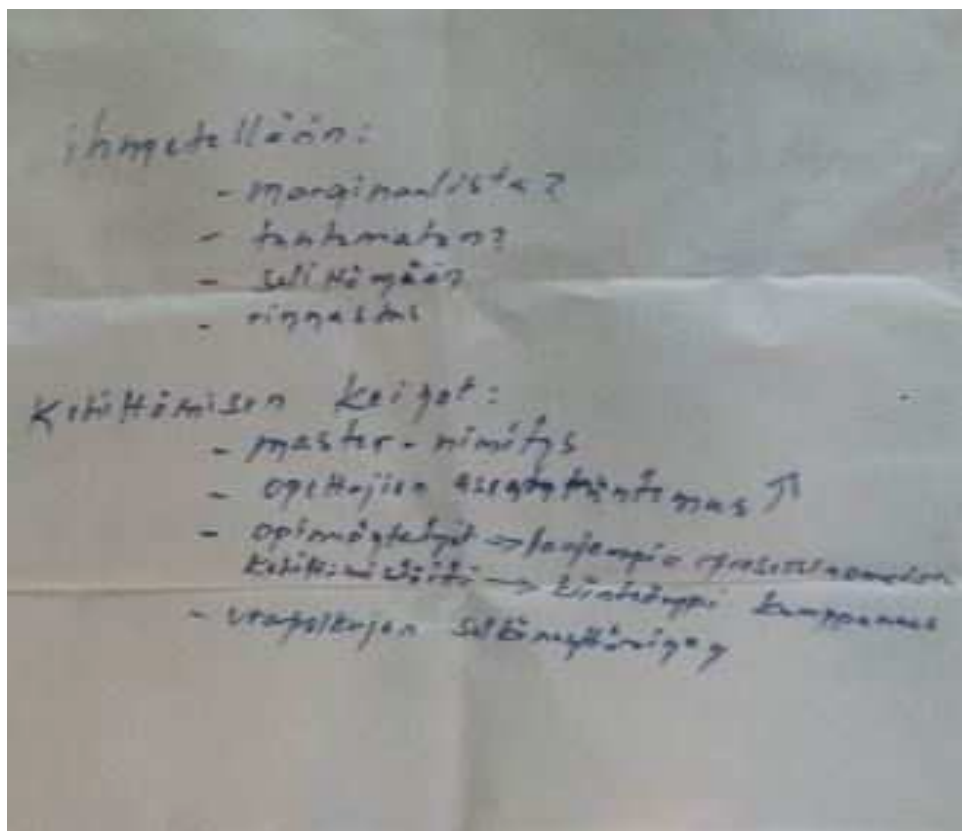
Kiitämme aktiivisuudesta maaliskuun tilaisuudessa ja toivomme, että jokainen teistä on mukana myös 5.10. käytävissä keskusteluissa

Ilmoita mahdollisesta esteestä liisa.kiviniemi@oamk.fi tai pirkko.sandelin@oamk.fi 29.9. mennessä

Toimitamme maaliskuun keskustelun yhteenvedona tiivistetyt tulokset teille s-postilla 14.9. alkavalla viikolla. Niihin voi tutustua ennen 5.10 kehittämistilaisuutta, mutta käymme ne läpi myös tilaisuuden aluksi.

TERVETULOA!

Toivottaa työryhmä: Tanja Korhonen (master-opiskelija), Jaana Kuusipalo, Pirkko Sandelin ja Liisa Kiviniemi

OPINTO-OHJAIN
• KÄYNNIN

SEURANTA TUTKIMUS!
• OMA KÄYNNIN
• OMA VAIKUTUS
• OMA KÄYNNIN

**TIEDON KOKOAMINEN
JA TIEDON LEVITTÄMINEN**

YLIOPISTOYHTIÖT

**VÄHISTÄMÄN OMA
OSAMUUS JA VAIKUTUS**
YAMK, YO, TUOLIN
• OMA KÄYNNIN ASETELMA

**HYÖN VAIKUTUSKÄYNNIN
JA LEVITTÄMINEN**

ESIMIEHET !!

**Tutkimuksen erot yliopistoon
sitkeämmin oille**

**PITÄISIKÖ OLLA
PROSESSIMALLIN
MUKAINEN**

Auttavat tutkimusdukkot

Tanja Korhonen Master – opiskelija Oulun ammattikorkeakoulu
Liisa Kiviniemi TtT, yliopettaja Oulun ammattikorkeakoulu
Pirkko Sandelin TtT, yliopettaja Oulun ammattikorkeakoulu

KOLMIKANTAMALLIN MUKAISELLA YHTEISTYÖLLÄ MASTER-OPISKELIJA OSAAMISTAAN VASTAAVALLE URALLE

Ingressi

Artikkelissa kuvataan ylemmän ammattikorkeakoulun (yamk / Master) kolmikantayhteistyöhön eli opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien väliseen yhteistyöhön ja sen kehittämiseen liittyviä haasteita. Huolimatta siitä, että Master – koulutusta pidetään nykyaikaisena ja laadukkaana, on se ja sen sijoittuminen suomalaisessa koulutusjärjestelmässä melko tuntematonta. Osaltaan näistä johtuen tutkinnon suorittaneiden opiskelijoiden sijoittuminen tutkintoaan ja osaamistaan vastaaviin työtehtäviin on osoittautunut vaikeaksi. Tämä on ongelmallista erityisesti opiskelijoiden, ja koulutuksen toteuttajien sekä yhteiskunnan taloudellisista näkökulmista arvioiden.

Johdanto

Artikkeli on kolmas *YAMK-koulutus vahvaksi tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaikuttajaksi* (TKI) -hankkeen kolmikantayhteistyötä käsittelevän Oulun osatutkimuksen artikkelisarjasta. Oulun osatutkimus liittyi valtakunnalliseen Opetus- ja Kulttuuriministeriön rahoittamaan hankkeeseen, jonka tarkoituksena oli uudistaa YAMK- toimintoja vahvistamalla TKI-työn vaikuttavuutta (Ahonen 2015, 20). Artikkelisarjan kaksi ensimmäistä artikkelia *Toimivan yhteistyömallin kehittäminen ylemmässä ammattikorkeakouluopinnoissa* sekä *Kohti todellista ja jatkuvaa Master-opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyötä* on julkaistu sekä ePookissa että ePookissa julkaistussa Irene Isohannin juhlakirjassa. Artikkelit ovat luettavissa täältä: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015110516122> <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015111317167>

Oulun, Turun ja Vaasan ammattikorkeakouluissa toteutetuissa tutkimuksissa tarkoituksena oli kuvata opiskelijoista, työelämän edustajista ja opettajista muodostettujen fokusryhmien kokemuksia

kolmikantamallin mukaisesta yhteistyöstä ylemmän ammattikorkeakoulun tki- oppimisympäristöissä. Tässä artikkelissa kuvataan sekä Oulun ammattikorkeakoulun, että Vaasan ja Turun ammattikorkeakoulujen osatutkimusten tuloksia. Artikkelissa kuvataan myös johtopäätöksiä ja tulosten mukaisia kehittämistoimia, joiden avulla tuetaan Master-opiskelijaa osaamistaan vastaavalle uralle. Opiskelijoilla, työelämän edustajilla ja opettajilla on yhteinen tahtotila yhteistyökumppanuuden kehittäminen sellaiseksi, joka edistää opiskelijan oppimista ja siten myös hänen sijoittumistaan osaamistaan ja koulutustaan vastaaviin työtehtäviin.

Oulun ammattikorkeakoulun osatutkimuksen toteutus

YAMK-koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi – hankkeen Oulun osatutkimus oli kaksivaiheinen. Ensimmäisen vaiheen aineistonkeruu toteutettiin fokusryhmähaastatteluna maaliskuussa 2015. Fokusryhmähaastattelu on haastattelijan vetämä aito keskustelutilanne, jolla on fokus ja selkeästi tunnistettava eteneminen (Parviainen 2005; Liamputtong 2011). Oulun fokusryhmä muodostui kolmikantamallin mukaisesti työelämän edustajista, opettajista ja Master-opiskelijoista. Nauhoitetut keskustelut tuottivat runsaan aineiston, joka analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä. Toisen vaiheen aineisto kerättiin fokusryhmälle pidetyssä tulkintafoorumissa, joka ajoittui lokakuulle 2015. Tulkintafoorumiin osallistuneet fokusryhmän jäsenet täsmensivät ensimmäisessä vaiheessa kerätyn aineiston analysoinnista saatuja tutkimustuloksia ja kolmikantayhteistyötä edistäviä yhteistyötoimia. (Korhonen, ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.)

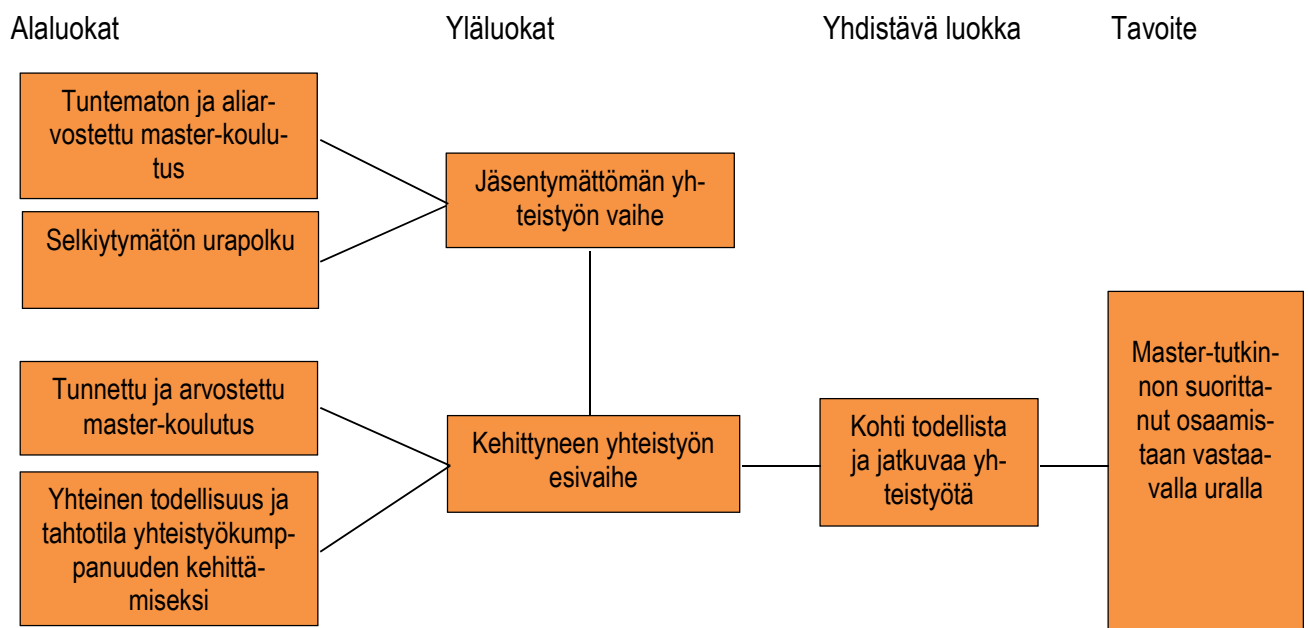
Yamk- koulutus vahvaksi TKI – vaikuttajaksi Oulun, Turun ja Vaasan osa-tutkimusten tuloksia

YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi – hankkeen Oulun osatutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa vastattiin tutkimuskysymyksiin: Millainen on ihanteellisesti toimiva kolmikantamallia hyödyntävä toimintatapa tutkimukseen osallistuvien kokemusten perusteella? Miten ihanteellisesti kolmikantamallia hyödyntävä toimintatapa saavutetaan tutkimukseen osallistuvien näkökulmasta? (Korhonen ym. 2015a, viitattu 28.8.2016.) Tutkimuksen toisen vaiheen tarkoituksena oli kuvata yhteistulkintafoorumiin osallistuneen fokusryhmän arvioita ensimmäisen vaiheen tutkimustuloksista. Lisäksi tarkoituksena oli kuvata fokusryhmän tuottamia keinoja ihanteelliseen kolmikantamallin mukaiseen yhteistyöhön pääsemiseksi. (Korhonen, ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.)

Oulun osatutkimuksen tuloksissa korostuivat Master-koulutuksen tuntemattomuus ja aliarvostetus sekä opiskelijan urapolun selkiytymättömyys. Tulosten mukaan YAMK- koulutuksen nimi ei

kuvaa koulutuksen sisältöä eikä tutkinnon suorittaneiden osaamistasoa. Koulutuksen nimi ei myöskään anna kuvaa sen sijoittumisesta suomalaisessa koulutusjärjestelmässä samalle tasolle duaalimallin mukaisesti yliopiston maisteri- tutkinnon kanssa (Opetus- ja kulttuuriministeriö, viitattu 28.8.2016). YAMK- koulutusta kuvattiin nykyaikaiseksi ja laadukkaaksi. Fokusryhmän eri osapuolilta löytyi yhteistä tahtoa kolmikannan mukaisen yhteistyökumppanuuden kehittämiseksi. (Korhonen ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.)

Oulun osatutkimuksessa yhteistyön nykytila arvioitiin olevan tutkimustulosten mukaan osaltaan *Jäsentymättömän yhteistyön vaiheessa* ja osaltaan jo *Kehittyneen yhteistyön esivaiheessa*. Yhteistyön kehittämisen kannalta koulutuksen tunnettuuden ja arvostettavuuden lisääminen koettiin tärkeiksi. *Yhteisellä todellisuudella ja tahtotilalla* voidaan edistää koulutuksen tunnettuutta ja selkiyttää opiskelijan urapolkua (kuvi 1). Työelämän esimiesten katsottiin olevan avainasemassa YAMK- koulutuksen tunnettuuden edistämässä. Tutkimusten tulosten perusteella opettajien aktiivisuudella nähtiin olevan suuri merkitys yhteistyökumppanuuksien rakentamisessa. (Korhonen ym. 2015b.)

KUVIO 1. Kohti todellista ja jatkuvaa yhteistyötä (Korhonen ym. 2015b).

Turun ammattikorkeakoulun tulosten mukaan ihanteellisesti toimivan kolmikantamallin ideologia ja toimintatapa on juurrutettava käytäntöön kestäväksi. Eri toimijaosapuolilta edellytetään päämäärätietoista sitoutumista ja keskinäistä luottamusta, koko prosessin ajan toteutuvaa tavoitteellista vuoropuhelua sekä jatkuvasti arvioitua tarvelähtöisyyttä. Uusien innovaatioiden ja oppimisympäristöjen

syntyminen edellyttää uudistus-, yhteistyö- ja oppimishaluisia yhteisöjä ja ihmisiä sekä oppivan yhteisön tunnistamista. Turun osatutkimuksen mukaan kehittäjäyhteisöajattelusta on siirryttävä käyttäjäyhteisöajatteluun, joka sisältää innovaation implementoinnin ja sen pitkäjänteisen jatkokehittämisen. YAMK -opettajan, työelämämentorin eli -edustajan ja opiskelijan uudistettujen osaamisprofiilien tulee ohjata TKI-integraatiota. Kolmikantamalli laajenee TKI – toimintaa rahoittavalla toimija-osapuolella tulevaisuuden nelikantamalliksi. (Nurminen, Ahonen & Suvivuo 2015, 62, 66.)

Vaasan ammattikorkeakoulun tulosten mukaan kolmikantamalli lisää yhteistyön projektimaisuutta asettaen toiminnalle selkeän alun ja lopun. Yhteistyön myötä eri osapuolten välinen yhteisymmärrys lisääntyy. Kaikkien osapuolten mielestä kolmikantamalli myös itsessään luo yhteistyötä. Vaasan ammattikorkeakoulun osatutkimuksen tulosten mukaan Master-koulutuksen tunnettuus on vähäinen, mutta tieto siitä lisääntyy erityisesti opinnoissa mukana olevien kautta. Kolmikantayhteistyö työmenetelmänä luo puitteet tavoitteelliseen ja projektimaiseen yhteistyöhön sekä vahvistaa toimijaosapuolten yhteisymmärrystä. Kolmikantaan perustuvan mallin avulla kehitetään uusia työskentely- ja toimintatapoja sekä innovaatioita työelämään. (Sandelin, Korhonen, Kiviniemi, Kuusipalo, Nurminen, Ahonen, Suvivuo, Hakala, Isosaari & Nurmi 2015, 62.)

Tulosten mukaiset kehittämistoimet

Kolmikantamallin toimijaosapuolten roolijakoa selkiyttämällä ja yhteistä dialogia lisäämällä päästäisiin paremmin kaikkia osapuolia palkitsevaan yhteistyöhön. Roolijaon selkeys helpottaa työelämälähtöisen ja projektimaisen kehittämistehtävän tekoa ja valmentaa näin opiskelijaa tulevaisuutta ajatellen. Kolmikannan mukainen yhteistyö edesauttaa osapuolten välistä yhteisymmärrystä ja selkeyttää näin yhteisiä tavoitteita. Ammattikorkeakoulun ja työelämän väliset pitkäkestoiset kumppanuudet lisäävät molemminpuolista luotettavuutta ja näin myös opiskelijoiden kehittämistehtävien mittaiset lyhemmätkin projektit ovat helpommin toteutettavissa yhteistyön pohjan jo ollessa olemassa. (Korhonen ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.)

Yhteisen todellisuuden ja yhteistyön vahvistaminen

Ammattikorkeakoulun yhtenä tehtävänä on kouluttaa asiantuntijoita työelämän nopeasti muuttuviin tarpeisiin. Sitran julkaisussa Työelämä kestävän hyvinvoinnin lähteeksi (2015) esitetty kuvaus tulevaisuuden työelämästä edellyttää yksilöltä valmiutta liikkua työn perässä, opetella uusia taitoja tai kokonaan uusi ammatti. Työelämässä suunnistaminen edellyttää myös elinikäistä oppimista,

vahvoja yhteistyötaitoja sekä valmiutta kehittää ja arvioida omaa toimintaa eri tilanteissa. Koulutuksen tehtävänä on valmistaa tulevaa ammattilaista pärjäämään muuttuvassa maailmassa ja työelämän epävarmuudessa.

Sitran (2015) julkaisun mukaan hierarkkiset organisaatiot muuttavat toimintaansa kohti itsenäistä tulostavasti tiimityöskentelyä. Työntekijälle se mahdollistaa suuremman vapauden organisoida itse työnsä, mutta myös suuremman vastuun työn tuloksista. Erilaisten kehittämismenetelmien osaamisen ja itsensä johtamisen taidot korostuvat.

Toimivien verkostojen rakentaminen ja pitkäaikaisten kumppanuuksien kehittäminen ja ylläpitäminen ovat ammattikorkeakoulun ja työelämän välisen yhteistyön haasteita. (Vanhanen-Nuutinen & Laitinen-Väänänen 2011, 22) Ylemmässä ammattikorkeakoulussa opettajien ja opiskelijoiden verkostoituminen ja kiinteä yhteydenpito työelämään on olennaista niin osaamisperusteisen opetus-suunnitelman kehittämistä ja toteuttamista kuin myös koulutuksen, tutkinnon ja opiskelijoiden osaamisen tunnettuuden lisäämiseksi. Yhteisissä TKI- oppimisympäristöissä kaikilla osapuolilla on mahdollisuus oppia. Kiinteää yhteistyötä varten tarvitaan selkeä toimintamalli ja keskeisten työelämäkumppaneiden määrittäminen. (Isohanni & Huttunen 2014, viitattu 18.8.2016.)

YAMK- opiskelijoiden kehittämistehtävien tuloksia tulee hyödyntää entistä laajemmin ja tutkia niiden vaikuttavuutta alueen työelämään sen kehittämiseen. Tavoitteena on hyödyntää laajalti opiskelijan osaamispotentiaalia. (Isohanni & Huttunen 2014, viitattu 18.8.2016.) Kehittämistehtävien tuloksina saadut uudet innovaatiot pitää jalkauttaa työelämään ketterästi ja nopeassa aikataulussa. Näin YAMK-koulutus vaikuttaa osaltaan yritysten elinvoimaisuuteen ja kansainväliseen kilpailukykyyn. (Lampinen & Turunen, 2015, 6.)

Oulun osatutkimuksen toisen vaiheen tulkintaforumissa fokusryhmä toi esille ylemmän ammattikorkeakoulun ja työelämän hyvien ja tuloksellisten yhteistyökäytäntöjen lisäämisen ja vaalimisen tärkeyden. Opettajien ja työelämän edustajien tulee yhdessä tuottaa oikeita, aitoja ja aiempaa laajempia työelämään liittyviä kehittämisaiheita ja ideoita Master – opiskelijoiden toteutettavaksi. Tällainen yhteistyö tuottaa yhteistyöhön toimivia kumppanuusmalleja, lisää yhteistyön jatkuvuutta ja luo opiskelijoille tilaisuuksia osoittaa elinkeinoelämälle todellista osaamistaan. Kiinteässä yhteistyössä keskinäinen tiedon vaihto ja kaikkien osapuolten osaaminen päivittyvät helposti. (Korhonen ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.)

Kolmikantamallin toimijaosapuolten yhteistyötä lisäämällä myös sen tavoitteellisuus ja tuloksellisuus lisääntyvät. Kasvotusten käydyissä dialogeissa keinot yhteisen tahtotilan saavuttamiseksi kehittyvät aiempaa konkreettisemmiksi. Tiivis yhteistyö työelämän toimijoiden kanssa lisää myös YAMK-tutkinnon tunnettuutta ja arvostusta. Oulun osatutkimukseen osallistuneiden mielestä Master – opiskelijoiden kehittämistöiden tulokset tuovat tutkinnotunnettuutta ja arvostusta. (Korhonen ym. 2015b, viitattu 28.8.2016.) Näin ollen on tärkeää, että kehittämistöiden aiheet, joihin Master -opiskelijat etsivät ja tuottavat ratkaisuja, ovat tarkkaan harkittuja, aitoja ja oikeita työelämän ongelmia. Erittäin tärkeää on myös se, että kehittämistöiden tuloksilla saadaan aluevaikutavuutta ja näkyvyyttä. Turun osatutkimuksen tulosten mukaan kolmikantayhteistyö tuottaa laajavaihteisia innovaatioita, jotka osaltaan vahvistavat kolmikantamallin toimijaosapuolten kilpailukykyä työmarkkinoilla. Tällöin myös Master – tutkinnon suorittaneen on aiempaa helpompi päästä koulutustaan ja osaamistaan vastaavalle urapolulle. (Nurminen, Ahonen & Suvivuo, 2015, 66.)

Yhteenveto

Työelämän ja ammattikorkeakoulun edustajat muodostavat yhdessä muiden koulutusyksiköiden kanssa toinen toisistaan hyötyvän verkoston. YAMK-koulutus tuottaa työelämään osaajia ja työelämä määrittelee puolestaan osaltaan koulutuksen sisältöjä. Ammattikorkeakoululaki sinällään edellyttää toimijoiltaan yhteistyötä työelämän edustajien kanssa. Tästä huolimatta yhteistyö on jäänyt monin paikoin pintapuoliseksi. Kolmikantamallin mukainen yhteistyö ja sen vahvistaminen ovat lähes tärkeimpiä kehittämiskohteita ylemmän ammattikorkeakoulun toiminnassa. YAMK-koulutus vahvaksi TKI- vaikuttajaksi hanke on osaltaan vastannut tähän kehittämishaasteeseen lisäten työelämäyhteyksiä, TKI-kytkentää ja eri ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä (Lampinen & Turunen, 2015.).

Oulun, Turun ja Vaasan osatutkimusten aineistoa tuottaneisiin fokusryhmiin kuului opiskelijoiden ja opettajien lisäksi monipuolisesti työelämän edustajia. Monipuolisuus näkyi etenkin Oulun ja Vaasan osatutkimusten tuloksissa. Kolmikantamallin mukaista yhteistyötä arvioitiin fokusryhmissä kriittisesti mutta rakentavasti. Turun osatutkimuksen tulokset käsittelivät enemmän opettajilta tulevaisuudessa vaadittavia kompetensseja ja yhteistyössä tarvittavia uusia välineitä. (Korhonen ym. 2015a; Korhonen ym. 2015b; Nurminen ym. 2015; Sandelin ym. 2015.)

Opiskelijan urasuunnittelun ja sen toteutumisen näkökulmasta arvioiden yhteistyö työelämän ja YAMK – koulutuksen edustajien välillä on erityisen tärkeää. Eri toimijaosapuolten väliset kontaktit avaavat osaltaan uusia mahdollisuuksia Master opiskelijan osaamistaan vastaavaan työhön sijoittumiseksi. Opettajien aktiivinen sillanrakentajan rooli YAMK – koulutuksen ja työelämän välillä auttaa myös opiskelijaa tiedostamaan oman osaamisensa, hyödyntämään sen ja mahdollisuutensa työelämässä. Kolmikannan eri toimijaosapuolten yhteistyö on parhaimmillaan kaikkia osapuolia hyödyttävä win - win – tilanne. (Korhonen ym. 2015a; Korhonen ym. 2015b.)

Lähteet

Korhonen, T., Sandelin, P., Kiviniemi, L. & Kuusipalo, J. 2015a. Toimivan yhteistyömallin kehittäminen ammattikorkeakoulun master-tutkinnoissa. Uusia tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-oppimisympäristöjä kolmikantamallia kehittäen. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 8.9.2016. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015110516122>.

Korhonen, T., Sandelin, P., Kiviniemi, L. & Kuusipalo, J. 2015b. Kohti todellista ja jatkuvaa master-opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien yhteistyötä. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 8.9.2016. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015111317167>

Lampinen, M & Turunen, H. 2015. YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. Teoksessa: Lampinen, M & Turunen, H. (toim.) 2015. YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. HAMKin julkaisuja 14/2015. Tampere: Tammerprint Oy, 6-8.

Nurminen, R., Ahonen, P. & Suvivuo P. 2015. Kolmikantamalli laajavaikutteisten innovaatioiden edistäjänä. Teoksessa: Lampinen, M & Turunen, H. (toim.) 2015. YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. HAMKin julkaisuja 14/2015. Tampere: Tammerprint Oy, 66.

Opetus - ja kulttuuriministeriö. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksestä. Viitattu 28.8.2016. http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/artikkelit/ammattillisen_koulutuksen_koeopenhamina-prosessi/Liitteet/Kansallinen_viitekehys_HE_luonnos_210510.pdf

Parviainen, L. 2005. Fokusryhmät. S. Ovaska, A. Aula, & P. Majaranta, (toim.) Käytettävyytutkimuksen menetelmät, 53–62. Tampereen yliopisto, Tietojenkäsittelytieteiden laitos B-2005-1. Viitattu 27.10.2014, <http://www.cs.uta.fi/usabsem/luvut/4-Parviainen.pdf>

Sandelin, P., Korhonen, T Kiviniemi, L., Kuusipalo, J., Nurminen, R., Ahonen, P., Suvivuo, P., Hakala P., Isosaari U. & Nurmi, R. 2015. Kohti todellista kolmikantayhteistyötä. Teoksessa: Lampinen, M & Turunen, H. (toim.) 2015. YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi. HAMKin julkaisuja 14/2015. Tampere: Tammerprint Oy, 62.

Sitra (2015) Työelämä kestävän hyvinvoinnin lähteeksi. https://www.sitra.fi/julkaisut/Esitteet/2015/Tyoelama_kestavan_hyvinvoinnin_lahteeksi.pdf Viitattu 11.6. 2016.

Vanhanen - Nuutinen, L. & Laitinen - Väänänen, S. 2011. Työelämäyhteistyön ja työelämäkumppanuuden lähtökohtia. Teoksessa: Laitinen-Väänänen, S., Vanhanen-Nuutinen, L. & Hyvönen, U. (toim.) 2011. Askelmerkkejä työelämäkumppanuuteen. Osaamisen kehittäminen ammattikorkeakouluissa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 121. Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print, 18–23.